

NOVI TEHNIK

GLASILO OBČINSKIH ORGANIZACIJ SZDL CELJE, LAŠKO, SLOVENSKE KONJICE, SENTJUR, ŠMARJE PRI JELSAH IN ŽALEC

PRAZNIK OF

V počastitev dneva OF so bile v Velenju številne prireditve in proslave. Kulturni dom je bil zaseden vsak dan. Višek praznovanja pa je bil v torek, 25. aprila, ko je bila slovestna proslava. Na koncertu sta sodelovala mešani mladinski pevski zbor celjske in dekliški zbor velenjske gimnazije. Vrh tega so na proslavi podelili osem občinskih priznanj OF.

Včeraj pa so v avli občinske skupščine odprli razstavo del slikarja-amaterja Jožeta Svetline iz Zavodnja.

PRIČETEK „NAŠE BESEDE 72“ V CELJU

V ponedeljek popoldne se je v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju pričela kulturna manifestacija celjske mladine »Naša beseda 72«. Nastopile so naslednje skupine: vojašnica Jožeta Meniha — Rajka, z recitalom »Veš, poet, svoj dolg?« IV. osnovna šola z igrico »Malo za šalo, malo zares« in vojski Šlandrove vojašnice v sodelovanju z Ekonomskim šolskim centrom. Izvedli so recital »Himna ženit«. V torek, so se

ZA 1. MAJ

Praznovanje 1. maja — praznika dela je pomembna priložnost, da se na tej izredno hitri in hkrati pomembni etapi našega družbenega razvoja vsaj za hip ustavimo ter ocenimo sadove dosedanjega dela in zazremo v bližnjo prihodnost. Sleherno razmišljanje o tem pa ne more mimo našega delovnega človeka mimo njegove usvarjalnosti, velikih umskih in fizičnih naporov ter njegove pripravljenosti — spoprijeti se s tako težkim in odgovornim delo.

Dosežki v našem gospodarstvu so bili tudi v zadnjih letih veliki. Večina naših delovnih organizacij je v celoti ali delno obnovila in modernizirala proizvodne naprave, marsikje so razširili tovarne. Ugotavljamo porast produktivnosti, v marsikaterem delovnem kolektivu se tudi na račun manjših osebnih dohodkov odločajo za rekonstrukcijo in za razširitev proizvodnje. S tem si zagotavljajo solidno perspektivo v prihodnjih letih. V zadnjem času izvoz močnejše narašča, kar pomeni, da se je naše gospodarstvo sposobno spoprijeti tudi s to izredno pomembno nalogo. V delovnih skupnostih dela tudi vedno več strokovno usposobljenih ljudi, čeprav z izobrazbeno strukturo zaposlenih še vedno ne moremo biti zadovoljni. Marsikje vodilna strokovna delovna mesta niso ustrezno zasedena. Pomanskljiva je tudi usposobljenost neposrednih proizvajalcev, saj imamo veliko kolektivov, kjer je tudi preko 70 odstotkov delavcev nekvalificiranih ali polkvalificiranih. Skrbeti za izobraževanje je gotovo izredno pomembna naloga. Od tega, kako bo naš delovni človek oborožen z znanjem, je predvsem odvisna prihodnost marsikaterih delovnih organizacij, saj se zavedamo, da naš napredek z razvito industrijsko

družbo zagotavlja predvsem znanje, strokovno usposobljenost in pridnost našega človeka. Znanje, razgledanost našega upravitelja je tudi pomemben činitelj razvitejših samoupravnih odnosov.

In kako živijo naši ljudje? Na slehernem koraku ugotavljamo močan napredek na področju osebnega in družbenega standarda. Spremenjena podoba naših vasi, mest in industrijskih naselij nam kaže intenzivno stanovanjsko izgradnjo. Gradimo nove šole, vrtnice, trgovske in gostinske lokale, asfaltiramo ceste, po katerih se odvija vedno gostejši promet, v izgradnji so vodovodi in še bi lahko naštevali. Zelo hitro lahko ugotovimo, da naši ljudje živijo boljše. Na slehernem koraku lahko razberemo zadovoljstvo z njihovih obrazov. Gotovo ne bi bili objektivni, če ne bi istočasno priznali, da tudi na tem področju obstojajo določeni problemi socialnega razlikovanja, o čemer smo mnogo razpravljali, posebno v zadnjem času in s tem v zvezi sprejeli določene zaključke in naloge. Gre predvsem za to, da moramo biti zelo občutljivi do težav in socialnih razmer naših občanov, ki živijo v najslabših razmerah, pomagati jim iz njihovih težav, istočasno pa preprečevati neupravičeno bogatenje posameznikov. To je za našo socialistično samoupravno družbo, v kateri se zavzemamo za svobodnejše in pravičnejše družbene odnose, izrednega pomena.

Ko ob praznovanju 1. maja razmišljamo o dosedanjih rezultatih in o naši prihodnosti, lahko z občutkom zadovoljstva ocenimo prehojeno pot, ki ni bila lahka, istočasno pa tudi z optimizmom zremo v našo bodočnost, v bodočnost našega delovnega človeka.

JOZE JAN

Delo širom sveta, svoj praznik slavi! Bučno in skromno, veselo in z žalostjo v srcu, svobodno in zatirano hkrati... S ponosom dviguje svoj slavnostni prapor naš delovni človek, osvobojen spon, ki mu jih je nataknila zgodovina, s radostjo zre v prihodnost, gospodar svojega dela in svojih sadov. Zre naš delavec v prihodnost in navajen solidarnosti misli na narode, ki zatirani po tujčevi ali bogatinovi roki stiskajo pest in čakajo, da napoči njihov čas, ki neizprosno prihaja. Slavi naš delavec praznik in gleda dosežke svojega dela, pa razmišlja, zakaj niso še večji... Slavimo svoj praznik, slavimo v delu, za danes, za jutri!

(Foto: Berni Strmčnik)

STOP - pop moda shop

MLADO ZA MLADÉ

2. nadstropje

VELEBLAGOVNICA

z urednikove mize

Praznični tehnik je pred vami. Upajmo, da vam bo v teh dneh nudil dovolj branja in razvedrila. Morda boste, dragi bralci, tudi sedli za mizo, vzeli pisalo v roke in nam napisali, kaj ste še posebej radi prebrali, pa — kako ste praznovali, česa ste se razveselili. Novi tehnik bo spet izšel v petek, 5. maja.

Danes ne boste našli kupona za oddajo Poslušate jih najraje. V maju bo doživela oddaja in s tem rubrika nekaj sprememb. Vas bomo pravočasno obvestili.

Tudi naša nagradna igra Naše vprašanje—vaš odgovor bo doživela majhno spremembo. Poleg Libele bo odslej igralce nagrajevala še Keramična industrija Liboje. Preberite.

Podoba današnjega tednika je malce preurejena. Ker imamo 28 strani, smo morali rubrike malo pomešati, nekatere pa so na račun drugih izpadle.

In še tole — prazniki so tu. Imejmo se lepo. Upajmo, da bo lepo vreme. In ne pozabimo prijetno okrasiti naših oken, razobesiti zastave, pa še kaj. Da se bo tudi na zunanji videlo, da res praznujemo.

VAS UREDNIK

prometne nesreče

IGRA Z ŽOGO

ALOJZ VERHOVNIK, 43, iz Soštanja, se je peljal s kolesom na pomožni motor po Tomšičevi cesti v Velenju. Po pločniku pa je hodil IVAN SKOBERNE, 18, iz Velenja in se igral z žogo. Ko je žoga padla na cesto, je skočil za njo. Kolesar ga je zadel. Oba sta padla, vendar je bil lažje poškodovan samo pešec.

TRIJE POŠKODOVANI

MARTIN ZDOLSEK, 21, iz Okroga pri Ponikvi, je v Latkovi vasi na mostu čez Savinjo z osebnim avtomobilom prehitel tovornjak. Tedaj je s stranske ceste, ki vodi od gostilne Plevčak, pripeljal na glavno cesto z osebnim avtomobilom SILVO JAVORNIK, 29, iz Dolenje vasi in zavijal v desno. Pri trčenju so bili lažje poškodovani Zdolšek, Javornik in njegov sopotnik KAREL GORJUP. Škode na avtomobilih je za 14.000 dinarjev.

MOČNO ZAVIRANJE

RUDI TOMAZIČ, 41, iz Ljutomera, je peljal skozi Sentrupert v Savinjski dolini po mokri cesti s 100 na uro. Na oddaljenosti 150 metrov je zagledal miličnika, ki ga je zaustavil. Močno je zavrl. Na mokri cesti ga je zaneslo na desno, kjer se je trikrat prevrnil po nasipu. Pri tem sta bila lažje poškodovana voznik in sopotnica MARIJA TOMAZIN. Škode na vozilu je za 6.000 dinarjev.

HITROST NA OVINKU

STOJAN RUTAR, 22 iz Volč pri Tolminu, je vozil s tovornjakom in prikolico iz Mozirja proti Letušu. V Ljubiji mu je pripeljal nasproti voznik osebnega avtomobila ANTON DOBNIK, 37, z Dolge gore pri Ponikvi, katerega je zaradi neprimerne hitrosti in mokre ceste na ovinku zaneslo v levo. Dobnikov avtomobil je obrnilo za 180 stopinj. Pri trčenju sta bila lažje poškodovana Dobnik in njegov sopotnik MARTIN ROMIH, 41, s Ponikve. Škoda na avtomobilih so ocenili na 15.000 dinarjev.

MOPED IN AVTOMOBILA

MIHAEL KONČNIK, 22, iz Topolšice, se je peljal po prednostni cesti v križišče Poltove, Celjske in Saleške ceste, ko je z leve privozil z osebnim avtomobilom ERAN SADNIK, 42, iz Arje vasi, in izsiljeval prednost mopedistu. Zadel ga je in zbil po cesti. Medtem, ko se mu je izmikal, je Sadnik zadel še v osebni avtomobil VLADIMIRJA GERENCERJA, 36, iz Preloge. Mopedista so zaradi težjih poškodb prepeljali v bolnišnico. Škode na vozilih je za 3.800 dinarjev.

PREKO OGRAJE NA TRAVNIK

DUSAN KRUMPAK, 15, iz Celja, se je peljal s kolesom na pomožni motor proti Frankolovemu. V Ivenci ga je zaradi hitrosti zaneslo na desno, kjer je trčil v ograjo ob cesti in preko nje padel na travnik. Zlomil si je levo nogo.

V DREVO

ANTON ZMAVC, 21, iz Bočne, se je peljal z osebnim avtomobilom iz Gornjega grada v Nazarje. Na ovinku je pričelo vozilo zaradi neprimerne hitrosti zanašati. Na levi je izven cestišča avtomobil zadel v drevo. Pri nesreči sta bila poškodovana voznik in sopotnica MAJDA ZEROVNIK, iz Gornjega grada.

DVOJNO TRČENJE

MIHAEL ROBER, 35, iz Velenja, se je zvečer peljal z motorjem po Ljubljanski cesti proti Celju. Zaradi hitrosti je trčil v osebni avtomobil ANDREJA KRZICA, iz Velenja, ki je stal v Medlogu pred spuščeni zapornicami, nato pa se v zapornico, katero je prelomil. Pri nesreči je bila težje poškodovana sopotnica — hčerka MARTINA ROBER, stara deset let.

SEM TER TJA

MARTIN MILIČ, 22, iz Maribora, je vozil z osebnim avtomobilom proti Slovenskim Konjicam, ko je začelo vozilo v Dobrnežu zanašati sem ter tja po cesti zaradi velike hitrosti. Nato je drsel počevno po cesti in z zadnjim delom vozila zadel v osebni avtomobil AVGUSTA BOGATINA, iz Bezine, ki je pripeljal nasproti in že zaustavil. Pri nesreči sta bili poškodovani Miličevi sopotnici KARMILA BEBAR, 21, in MARIJA SKRLEC, 20, obe iz Celja. Odpejljali so ju v bolnišnico.

NEVARNO

ANTON GROBELJSEK, 22, iz Celja, se je peljal z osebnim avtomobilom s Svetine proti Storam, ko je nenadoma stekla čez cesto dvanajstletna SONJA SKET, doma iz Stora. Voznik jo je kljub zaviranju zadel. Deklica je došla težje poškodbe.

S CELJSKE TRŽNICE

Ze se približujejo prazniki, zato je celjski trg te dni še bolj poln kot sicer. Ze se je pojavil v prodaji mnoga krompirček, katerega cena je še astronomsko, a za potešitev prvega grizljaja se ga bo marsikdo privoščil. Kilogram novega krompirčka stane 10 dinarjev. Pa z novitetami še nismo pri koncu. Tudi mlad grah in mlado zelje je našlo pot na tržnico. Prvega prodajajo po 20, drugega po 5 dinarjev. Manjka tudi ne solate od 7 do 10 dinarjev, berivka je še vedno po 15 dinarjev, špinača in radič prav tako po 15, pa tudi radič lahko kupimo za isto ceno.

Se vedno ni zmanjkalo kislega zelja, po 4 dinarje je, kisljica repica pa po 3, pa tudi star krompir še prevladuje po 1,30 za kilogram. Od sadja lahko kupimo pomaranče in jabolka, slednja po 3 ali 4 dinarje, suhe slive pa še vedno prodajajo po 7 dinarjev. Jajčka imajo že nekaj časa konstantno ceno 60 ali 70 par. Vsako sredo prodajajo na celjski tržnici žive piščance, enodnevnne, po 3 dinarje za komad. Pa tudi perutnine ne manjka. Kure lahko kupimo po 20 dinarjev, žive piščance pa po 12 dinarjev za kilogram. Vedno več pa je na tržnici cvetja. Cena nageljnov je zelo nizka, prodajajo jih že po dinarju.

LASKO

ZVONIMIR MACEK, delavec, Ojstro in DANICA BLAZIČ, gospodinjska pomočnica, Ojstro; FRANC ZUPANEK, steklar, Rog. Slatina in DOROTEJA HOHKRAUT, študenta, Brstovnica; FRANC TERBOVC, upokojenec, Gaberno in MARIJA OBLAK, kmetovalka, Laško.

SENTJUR PRI CELJU

JAKOB KOLAR, 67, delavec in TEREZIJA ZEKAR, 64, gospodinja, oba iz Javorja; ANTON ANTEJ, 35, poljedelec in MARIJA GRACNAR, 24, poljedelka, oba iz Dobja pri Planini.

ZALEC

Poročilo se je 6 parov, med njimi — RIHARD POSEDEL, 31, Ločnica ob Savinji in ANA LONČAR, 19, Grajska vas; JOZEF JOSOVČ, 27, Ločnica ob Savinji in SILVESTRA DROLC, 20, Dolenja vas ter MARTIN KODRE, 22, Male Braslovče in ROZINA VEK, 20, Parižlje.

SENTJUR PRI CELJU

3 dečki.

GORNJI GRAD

FRANCIŠKA SINKOVEC, roj. Kerznar, 60, druž. upokojenka, Tirosek.

LASKO

ANTON MISMAŠ, 80, upokojenec, Brezno in ALOJZ KOBILIČ, 76, kmetovalec, Kuretno.

SENTJUR PRI CELJU

ANA RIBIČ, 75, soc. podpiranka, Zadraže.

SMARJE PRI JELSAH

VINCENCIJ VOVK, 66, Zg. Sečovo; AGNES URBANIC, roj. Križman, 67, Rog. Slatina; ROZA KAJBA, roj. Jurg. 74, Gaberce; ALOJZ STRAVS, 47, Sp. Negonje; MARIJA KUNSTEK, roj. Toman, 74, Rogatec; LJUDMILA KLADUSEK, 51, Zagaj; ANTONIJA JAGRIČ, roj. Beuc, 67, Lastnič in ALOJZIJA BRACKO, 70, Lekmarje.

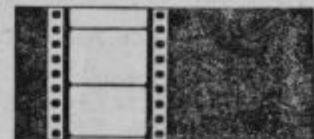
ZALEC

MARIJA AMERSEK, roj. Vrečar, 83, soc. podpiranka, Sempeter; PAVEL DOLER, 70, kmet, Miklavž pri Taboru; JOZEF OJSTREZ, 85, upokojenec, Celje; JANEZ MUTEK, 68, soc. podpiranec, Dobriša vas; MARIJA FELICJAN, 67, soc. podpiranka, Stopnik; ZVONKO JEZERNIK, 21, invalid, Podkraj; ALOJZ HERMAN, 87, kmet, Zalec in ROZALIJA STORMAN roj. Kuder, 67, kmetovalka, Podlog v Savinjski dolini.

SLG

Cetrtek, 27. aprila, ob 10. in 19. uri Turgenjev: MESEC

DNI NA KMETIH — gostovanje v Turrišču. Predstava je v počastitev praznika OF in 1. maja. Sreda, 3. maja, ob 17. uri Calderon: ZIVLJENJE JE SEN za 3. šolski abonma. V vlogi kralja Bazilia nastopa Polde Bibič, član MGL. Četrtek, 4. maja, ob 19.30 uri Calderon: ZIVLJENJE JE SEN, za III. mladinski abonma in izven. V vlogi kralja Bazilia nastopa Polde Bibič, član MGL. Sobota, 6. maja, ob 17. uri Calderon: ZIVLJENJE JE SEN, za abonma gledališki amaterji. V vlogi kralja Bazilia nastopa Polde Bibič, član MGL.

KINO UNION:

26. aprila še italijanski barvni film PERVERZNA POVEST, ob 16. uri. Ob 18. in 20. uri bo retrospektiva slovenskega kratkega filma; od 26. do 30. aprila ameriški barvni film MOST PRI

REMAGENU; od 1. do 3. maja francoski barvni film MAKS IN TATOVI; od 4. maja dalje ameriški barvni film SIERRA TORRIDE.

KINO METROPOL:

26. aprila še jugoslovanski barvni film MASKERADA; od 27. do 28. aprila italijanski barvni film SONČNICA; od 29. aprila do 1. maja francoski barvni film KARTA ZA PEKEL; od 2. do 4. maja ameriški barvni film DNEVNIK JEZNE GOSPODINJE.

KINO DOM:

26. aprila še ameriški barvni film PRERILJA CASTI; od 27. do 30. aprila ameriški barvni film ZALJUBLJENE ZENE; od 1. do 4. maja francoski barvni film GUSARJI PROTI PARISKI TV.

KINO DOBRNA:

29. in 30. aprila francoski barvni film GUSARJI PROTI PARISKI TV.

DEŽURNA LEKARNA

Do sobote, 29. aprila je dežurna Nova lekarna, Tomšičev trg 11, od sobote od 12. ure dalje pa lekarna Center, Vodnikova 1.

GARANT POHIŠTVENA INDUSTRIJA POLZELA

ČESTITA VSEM POSLOVNIM PRIJATELJEM IN OBČANOM
OB PRAZNIKU DELA 1. MAJU

Mitja
Umnik

(4)

KAM PO OSNOVNI ŠOLI?

Naj za uvod v današnji četrti prispevek povem, da je republiški zavod za zaposlovanje pravkar izdal novo brošuro Informacije o srednjih šolah. V tej informacijski so zbrani glavni podatki o vseh srednjih šolah v Sloveniji, veljajo pa za vpis v šolskem letu 1972/73. Brošuro bodo dobile še ta teden vse osnovne šole, zato vsem letošnjim absolventom osnovnih šol svetujem, da za to brošuro povprašajo svojega razrednika oziroma poverjenika za poklicno usmerjanje na šoli. Vsem, ki se zanimajo za štipendije, sporočam, da je republiška izobraževalna skupnost oziroma njen sklad za štipendije že izdal razpis, objavljen pa je bil v časopisu Delo. Podrobnejše informacije o tem dajejo osnovne šole in služba za zaposlovanje, ki bo proučile za ustreznimi dokumenti tudi zbirala. Podobno je bilo lansko leto. Sicer pa sem za danes pripravil sestavek o šolanju za poklice in nekaj konkretnih podatkov o celjskem kmetijskem izobraževalnem centru.

Poklicne šole imenujemo vse tiste šole, ki usposablajo izobražene (kvalificirane) delavce za najrazličnejše dejavnosti. Šolanje ponavadi traja dve do tri leta. Značilno za poklicno šolanje je, da se praktično

delo prepleta s strokovno teoretičnim poukom. Pri nekaterih poklicnih šolah je praktično delo organizirano v šolskih delavnicah, drugje pa si učenci pridobivajo praktična znanja v delavnicah pri podjetjih ali pri zasebnikih. Poznamo tri tipe poklicnih šol glede na organizacijo pouka: šola s celoletno organizacijo pouka, šola s periodično organizacijo pouka in šola, kjer sta kombinirana oba omenjena načina organizacije pouka. Poklicne šole s celoletno organizacijo pouka praviloma vpisujejo učence neposredno na osnovi javnega razpisa, šole s periodično organizacijo pouka sprejemajo učence posredno na osnovi sklenjenih učnih ali štipendijskih pogodb, šole, ki so organizirane pouk s kombinacijo obeh načinov, pa imajo zaradi tega tudi dve vrsti oddelkov — periodične in celoletne. Pogoj za sprejem v poklicno šolo je uspešno končana osnovna šola. Izjema pri tem je ocena iz tujega jezika — v skoraj vse poklicne šole se lahko vpišejo tudi učenci, ki so imeli negativno oceno v tujem jeziku. To pa ne velja pri vpisu v šole za prodajalce, gostinske šole in grafično šolo.

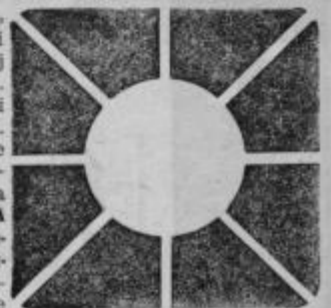
V poklicne šole se vpišejo lahko učenci, ki niso starejši od 18 let. Glede

spola učencev velja, da so praviloma vsi poklicni dostopni tako fantom kot dekletom; le nekaj je poklicnih, ki so primerni samo za — fante — to so predvsem poklici v rudarstvu, metalurgiji in gradbeništvu. Toliko na splošno o šolanju za poklice. Danes vam želim predstaviti še KMETIJSKI IZOBRAŽEVALNI CENTER CELJE, Ljubljanska c. 97. V okviru centra delujeta zelo znani POKLICNI VRTNARSKI SOLI v Medlogu pri Celju. Ena od teh šol ima celoletno organizacijo pouka in bo sprejela 50 do 60 učencev. Šola usposablja učence za cvetličarje — parkovne vrtnarje v dveh letih. Učenci lahko stanujejo v internatu centra, stroški pa so v primerjavi z ostalimi internati dokaj nizki — le 380 dinarjev. Kandidati morajo vložiti prijavo za vpis do 31. VII. Kot vidimo, učne pogodbe pri tem tipu šole niso potrebne. V okviru centra pa deluje še ena POKLICNA VRTNARSKA ŠOLA s periodično organizacijo pouka. Pri tej šoli pa so pogoj za vpis sklenjene učne pogodbe, samo šolanje traja dlje časa — 3 leta. Z učnimi mesti razpolagajo različna komunalna podjetja (Rast Ljubljana, Ptuj, Murska Sobota), vrtnarje in cvetličarje. Povem naj še, da tujega jezika v cen-

tru ne poučujejo, da se opravi praksa poleg šolskih delovnih v Medlogu tudi še v Arboretumu Volčji potok in da dobijo socialno šibkejši otroci regres od republiške izobraževalne skupnosti. V okviru centra pa delujeta še SOLA ZA KMETOVALCE v Sentjurju in KMETIJSKO GOSPODINJSKI ODDLEK te šole, ki je namenjen samo dekletom. Pogoja za vpis v to šolo sta: da bo učenec ostal doma na posestvu in da je končal osnovno šolanje. Toliko za danes, Vido Bolka pa prosim, da odgovor na svoje vprašanje pošlee na 5. strani, kjer objavljamo Pisma bralcev.

VREME

V začetku prihodnjega tedna se pretežno oblačno s krajevnimi padavinami, nato izboljšanje. Nekoliko topleje bo.

OBČINSKI NAGRAJENCI OF

Tudi letos so občinske konference SZDL v občinah celjskega območja podelile najprizadavnejšim občanom, organizacijam in družbenopolitičnim delavcem priznanja OF. Tudi naše uredništvo jim iskreno čestita k velikemu priznanju.

Priznanja OF so podelili v Celju, Laškem, Smarju, Slovenskih Konjicah, Mozirju in Velenju.

LASKO

Občinsko glasilo »Naše delo«, Mladinski aktiv ZM (Breze), Industrijsko gasilsko društvo radeške papirnice, Franc Iglar (Breze), Drago Preskar (Lasko) in Jure Krašovec (Marljagradec).

SLOVENSKE KONJICE

Karel Beškovič (Skomarje), Franc Pavšer (Ziče), Nančka Ravnjak (Zreče), Franjo Rejcek (Vitanje) in Vinko Soderžnik (Slovenske Konjice).

VELENJE

Bernard Skarlovnik (Družmarje), Stane Jelen (Topolšica), Franc Novinšek (Cirkovce), Rudi Bajec (Soštanj), Ignac Hanzlič (Gorenje), Franc Anželak (Zavodnje), Jože Melanšek (Bele vode) in Jože Volk (Velenje).

CELJE

Krajevna organizacija SZDL Strmec, DPD Svoboda Celje, Stefan Arzenšek (Store), Franc Dimc (Ostrožno), Slava Faletič (Doigo polje), Josip Jošt (Podgrad), Miloš Leskošek (Teharje), Slava Marinček (Gaberje—Hudinja), Bogdan Mirnik (Medlog), Branko Prekoršek (Skofja vas), Jože Seničar (Lokovina nad Dobro), Franc Stojan (Aljažev hrib) in Darinka Vizjak (Otok).

MOZIRJE

Prostovoljno gasilsko društvo Rečica ob Savinji, Pevsko društvo Prosvetnega društva Bočna, Franjo Pajk (Nazarje), Franc Vuga (Luče ob Savinji), Jože Berce (Maribor).

ZALEC

Marija Cehner (Zalec), Stane Jančigaj (Tabor), Jože Jeram (Braslovce), Karel Herodež (Trnava), Avgust Dobriha (Prebold), Franc Povše (Andraž) in Gasilsko društvo Zalec.

SMARJE PRI JELSAH

Krajevna organizacija SZDL Osredok, Krajevna skupnost Kristan vrh, Dragica Stefančič (Stojno selo), Franjo Kozelj (Stranje), TVD Partizan Kozje in Krajevna skupnost Rogatec.

Vinko Prelog pojasnjuje

EDINA REŠITEV

Spor okoli Prelogove magistrske naloge o razvojnem programu Kozjanskega še vedno ni končan.

Lani decembra je pri Zavodu za napredek gospodarstva izšla publikacija, od katere so mnogi pričakovali več, kot pa jim je ponudila. Med ljudmi pa je vedno več mnenj in sleherni mnenje kaže upoštevati. Svoje mnenje je imela tudi občina Smarje, ki se je čutila najbolj prizadeto, mnenja pa so se kresala tudi med ostalimi občinami in končno je povedal svoje tudi sam ustvarjalec, magister Vinko Prelog, diplomirani ekonomist. Zaradi vsega tega in pa zato, ker smo želeli zvedeti resnico in dejansko stanje jasno in brez ovinkov, smo povabili v našo redakcijo Vinka Preloga in mu zastavili nekaj vprašanj, ki naj vso sporno zadevo razčistijo.

roma brusilnica, ki bi dajala končne izdelke. Razen tega naj bi bilo še nekaj podobnih.

NOVI TEDNIK: Poseben problem so ceste. Spregovorili ste tudi o tem.

VINKO PRELOG: Načrt za urejevanje cest je izdelal cestni sklad SRS, kot se mu je zdelo najbolj primerno. Jasno je, da se bodo s tem strinjali vsi in najbrž je napaka tudi v tem, da si sleherni od prizadetih želi, da bi cestišče šlo prav po njihovem ozemlju. To pa prav gotovo ne bo mogoče, ker je cestni sklad rešitev predvideval najnujnejše. Če ne bi bilo vseh teh sporov in pa interesov posameznikov, občin in ozemelj, bi najbrž vsa stvar šla hitreje.

NOVI TEDNIK: Očitno vam je bilo, da vaša naloga pravzaprav ne prinaša ničesar za Kozjansko.

VINKO PRELOG: Vsi so vedeli, da je to samo izhodišče in da pride na vrsto še šest do deset knjig, ki bodo elaborati za dokončno rešitev. Na osnovi teh elaboratov, ki bodo končani do jeseni, ko bo natečaj republiške komisije za razvita območja, bodo posamezne občine lahko zaklevala svoje. Vendar me čudi ta očitek, saj je bilo tudi občini Smarje znano vse o nadaljnjem delu.

NOVI TEDNIK: Omenili ste spore. Kaj ste menili s tem?

VINKO PRELOG: Vse ostale občine se s programom več ali manj strinjajo. Le v občini Smarje menijo nekoliko drugače. Razen tega pa celotno delo ovirajo, kot sem že omenil, popolnoma lokalni interesi. Primer op. p. ravnatelj neke osemletke na Kozjanskem ne more dati svojih učencev v uk v steklaro Rogaska Slatina, če ne bo obrat te steklarne prav v kraju, kjer je njegova šola. Mislim,

da bi morali delati tako, da bi dobili vsaj nekaj in da bi to delo pospešili, ne pa zavirali.

Tovariš Prelog, hvala lepa. Razgovor vodil Milenko Strašek

TABORNIŠKI 1. MAJ

Za prvi maj in v počastitev 30. obletnice ustanovitve slovenskih brigad bodo celjski taborniki izvedli doslej največjo akcijo. Odsli bodo po poteh štajerskih in koroških partizanov. Na pohodu bodo sodelovali tudi taborniki iz grupe bratskih odredov TITO, ustanovljene na V. zveznem zletu tabornikov na Bledu 1970 ter še več drugih odredov iz bližnje in daljne okolice Celja skupaj s pripadniki JLA celjske garnizije. Taborniki bodo na svojem pohodu povabili k sodelovanju, to je, k tabornim ognjem, krajevnim skupnostim krajev, ki jih bodo obiskali, organizacije ZB, mladino in ostalo prebivalstvo.

Akcija »Po poteh štajerskih in koroških partizanov« je pomembna predvsem zaradi oživiljanja tradicij, ki so vzkile iz boja naših partizanov, domoljubov, aktivistov in vsega zavednega prebivalstva. Mladi bodo hkrati spoznali enega najlepših delov naše domovine, njihove navade, spoznali pa se bodo tudi med seboj in še bolj okrepili prijateljstvo.

MST

KADROVIKI DELAJO

Društvo kadrovskih delavcev v Celju je spet začelo z delom. Prav v teh dneh kadroviki v delovnih organizacijah izpolnjujejo mini anketo o pristopu k izvajanju resolu. cije o osnovah kadrovske politike v Sloveniji. Rezultati ankete naj bi dali osnovo za razpravo v okviru društva kadrovskih delavcev.

Se zanimivejša pa je pobuda, da bi se kadroviki celjskih delovnih organizacij sestajali enkrat mesečno in na vsebinsko dobro pripravljenih posvetih razpravljali o aktualnih kadrovskih vprašanjih — o usposabljanju delavcev na delovnem mestu, o odpravljanju številnih pomanjklivosti v sedanjih aktih o sistemizaciji delovnih mest, o enotnosti programov uvajanja pripravnikov v delovnih organizacijah, o dolžnostih kadrovskih služb pri sprejemanju delavcev v delovno organizacijo, o planiranju kadrovskih potreb in o dru-

gem. Na ta način bo delo društva uspešnejše. Z izmenjavo mnenj in s prikazom izkušenj na področju kadrovske politike v organizacijah združenega dela pa bodo kadroviki tudi spodbujeni za kar najboljše delo.

Posebno skrb bo moralo društvo kadrovskih delavcev nameniti problemu kvalifikacijske strukture zaposlenih v celjskem gospodarstvu. Podatki za leto 1969 govore, da je bilo med zaposlenimi le 1,4 odstotka delavcev z visoko izobrazbo, 1,1 odstotka z višjo, 8,5 odstotka s srednjo strokovno izobrazbo, z nižjo strokovno izobrazbo pa 6,8 odstotka. Izredno majhen je bil delež visokokvalificiranih delavcev (5,2 odstotka). V celotni strukturi zaposlenih je bilo 27,8 odstotka kvalificiranih delavcev, 49,2 odstotka pa polkvalificiranih in ne-kvalificiranih delavcev.

Ti podatki, ki se v zadnjih dveh letih niso mnogo spre-

menili, bodo tudi spodbujali k skrbnemu planiranju kadrov do leta 1975. Akcija za popis potreb po kadrih do leta 1975 poteka namreč po vsej Sloveniji in bo zagotovo pokazala na možnosti premikov ali zaostajanja v občinah in v celotni regiji.

Društvo celjskih kadrovskih delavcev se je tudi odločilo, da bo letos nadaljevalo z enotnimi razpisi študijskih letnih razpisov stipendij celjskih študentov, ki bodo objavljeni 4., 5. in 6. maja v Novem tedniku, Delu in Večeru.

Glede na to, da letos društvo kadrovskih delavcev štarta z aktualnim delovnim programom, ki bi zanimal prav tako kadrovske delavce iz drugih občin, ne bi bilo slabo, če bi se začele priprave na ustanovitev medobčinskega društva kadrovskih delavcev. Pobudo za to odločitev pa bi moral sprejeti medobčinski svet ZK.

NOVI TEDNIK: V občini Smarje pri Jelšah vam očitajo, da ste se s svojo nalogo oddaljili pravi rešitvi problema — kozjanski nerazvitošči. Svoje mnenje so izrekli tudi na nedavni seji ZK. Ni jim prav, da naj bi bila, kot pravijo, pokrajina rezervat za delovno silo. Ne strinjajo se z razporeditvijo prioritetenih cest, razvrstitvijo možnih kmetijskih kultur. Kaj menite o tem?

VINKO PRELOG: Na zadnjem posvetu v Smarju pri Jelšah smo te obtožbe obravnavali točko za točko. Rezultat: prišli smo skupaj do spoznanja, da je moja študijska odnosno program, edina možna rešitev za pokrajino, ki nima večjih naravnih bogastev. O vsebini naloge — občutek imam, da jo v občini premalo poznajo in da je marsikateri obtožba neutemeljena. A o tem ne bi govoril. Ni res, da se ne zavzemam za obrate na Kozjanskem. Sem za obrate, ki bodo čimbolj samostojno in bodo proizvajali finalne izdelke. Takšen obrat naj bi bil v Kozjem — steklarne ozi-

Mladi govorijo

KAM ZA PRAZNIK?

Toni Antlejš

Albina Podgoršek

Miran Stvarnik

Kakršnikoli prazniki nam vedno bolj pomenijo dni, ko se rešimo vsakodnevnih službenih in drugih skrbi ter si rečemo: »Tako, zdaj bomo pa uživali. Tako je tudi s prvomajskimi prazničnimi dnevi, ki jih letos groza pesimistična vremenska napoved. Kam boste šli za prvomajске praznike, kaj vam ti pomenijo in ali bi se udeležili velikega ljudskega slavlja na prostem, takšnega, kot so bila včasih? O tem smo se pogovarjali s tremi mladimi v podjetju CETIS Celje. Zaposleni bodo imeli šest dni prost.

graf: »To je pravzaprav težko vprašanje, kajti, čeprav je že sobota, še ne vem točno, kam bom šel. Ker se ukvarjam s karatejem, je možno, da bom v Ljubljani tekmoval. Prazniki mi predstavljajo počitek po delu. Zelen bi, da bi bilo lepo vreme. Jasno, rad bi šel na kakšno veliko slavo, kjer bi bilo mnogo ljudi.«

ALBINA PODGORŠEK, 20, likovni tehnik: »Za 1. maja se bom s starš odpejala na morje, v Medolin. Za štiri dni smo rezervirali prikolico. Upam, da bo prijetno, seveda pa je odvisno

od vremena. Teh šest prostih dni mi pomeni oddih in spremembo. Tudi jaz bi se z veseljem udeležila kakšne velike manifestacije oziroma množičnega proslavljanja našega praznika.«

MIRAN STVARNIK, 22, knjigovez: »Tudi jaz še ne vem točno, kam jo bom mahnil, zaradi vremena. Rad bi šel v hribe, kamor večkrat zahajam. Rad imam takšne praznične dni, ker pomenijo precejšnjo spremembo. Tudi meni bi bilo všeč, če bi bila v teh dneh kakšna velika prireditve.«

M. S. — D. M.

Zalec

KRITIČNO NA SEJI

Odborniki skupščine občine Zalec so na zadnji seji obravnavali poročila o delu nekaterih občinskih pravosodnih ustanov ter postaje milice. Še zlasti veliko pozornost so posvetili problemom s področja prometa. Ugotovili so, da se v sorazmerno zelo kratkem odseku skozi Zalec pripeti sorazmerno zelo veliko prometnih nesreč, po številu smrtnih žrtev pa je v okviru Slovenije pred Zalcem samo še Maribor. Tako stanje nujno terjajo določene ukrepe, sicer bodo posledice v prihodnjih letih še večje. Odborniki so kritično ocenili tudi kaznovno politiko do posameznih kršilcev in se pri tem zavzemali za to, da se kazni povečajo, kajti sedanji sistem je očitavno neučinkovit.

Pri obravnavi nekaterih problemov s področja zdravstvenega varstva so odborniki ugotovili, da je zdravstvena služba v minulih letih dosegla nekatere izredno pomembne rezultate. Kljub temu pa obstoje tu tudi določeni problemi. V nekaterih krajih so sorazmerno slabi prostori, ki jih bo treba v kratkem ustrezno ure-

dit. Največji problem, ki najbolj hromi zdravstveno službo, pa je pomanjkanje zdravnikov. Le-te bi bilo možno dobiti, vsaj nekaj, če bi bila na razpolago tudi stanovanja. Na seji so odborniki opozorili tudi na nemožne odnose med zdravstvenim osebjem v Zalcu, ki se v preveliki meri posvečajo medsebojnim razprtijam, premalo pa so pozorni do pacientov in njihovih težav. V prid nadaljnjemu razvoju

zdravstva bi bilo, če bi se zdravniki v Zalcu v večji meri posvetili bolnikom, namesto da se ukvarjajo s problemi medsebojnih odnosov in razprtij.

Odborniki so sprejeli vrsto zaključkov, katerih uresničitev bo zagotovila, da se bodo izboljšali pogoji za varnejši promet, prav tako pa so sprejeli tudi sklepe za ureditev stvari na področju zdravstva.

B. STRMONIK

EXPORT

KOVINOTEHNA

IMPORT

želi

ob prazniku dela vsem občanom in poslovnim prijateljem mnogo delovnih uspehov

OB NAČRTU

Izobraževalna skupnost Slovenije je pripravila za javno razpravo »načrt razvoja vzgoje in izobraževanja v SRS«. V uvodu so pripravljenci tega načrta zapisali, da načrt razvoja nima ambicij biti dokončen in sklenjen. Javna razprava ga mora dodelati, mogoče celo preoblikovati, skratka postavi v tisti realen, konkreten okvir, ki ga celotni splet vzgoje in izobraževanja tudi zahteva.

O tem načrtu so razpravljali tudi na zadnji seji sveta za šolstvo v Celju. Ugovornosti so tako, kakor je že običajno — dvojne. Načrt ima dobre in slabe lastnosti. K dobrim lahko štejemo dokaj celovit prikaz dejanskega stanja na področju vzgoje in izobraževanja. Ta prikaz pa je veliko boljši v tistem delu, kjer je govor o osnovni šoli, vedno slabši in manj dodelan pa je ob vprašanih višjih in visokih šol. Tako je, kakor da ni že doslej celovitejših prikazov tega šolanja, ali pa, kot da obstaja strah, da bi bila vsaka postavljena teza preuranjena in bo deležna najrazličnejših očitkov, ki se prično s tem, da niso dovolj strokovno utemeljene. K dobremu moramo šteti tudi mnenje, da je kompletna osnovna šola izredno draga in je tako nujno, da je financiranje enotno za vso Slovenijo. Načrt kaže, kje so objektivni razlogi osipa, slabih učnih rezultatov, premajhni količinski znanja ob relativno dobrih ocenah in o izobraževalnem produktu, ki je kljub intelektualno enaki sposobnosti strahotno različen, saj bi lahko bila razlika le do 10 odstotkov, ta pa znaša na primer za osnovne šole v Ljubljani 81 odstotkov, v Celju 64,8 odstotka, v Mozirju 43,5 odstotkov, v Smarju pa le 27,3 odstotkov.

Med izrazite slabosti tega načrta moramo, kakor so menili na seji sveta za šolstvo v Celju, šteti predvsem to, da v načrtu ni ničesar napisanega o tem, kako vse to, kar je v načrtu, tudi doseči. Skratka — načrt je slabi v tistem delu, ki je pomemben predvsem za Celje, docela nezdelan. Pri tem mislimo na dokončno izgrajevanje srednjega šolstva ter še na pomembnejše, na vlogo in pomen na novo nastajajočega višješolskega središča Slovenije v Celju. Tak načrt, ki v globalu priznava dve univerzitetni središči, mora imeti tudi prostor za analizo ostalih središč višjega šolstva, med katerimi celjska regija ni na posebnem mestu.

Med slabosti načrta lahko štejemo tudi to, da v načrtu veliko govorimo o organizacijskih oblikah, vse premalo pa o sami vsebini. V celoti vsebine res ni mogoče vriniti v načrte, globalne oblike pa so tu več kot potrebne. Premalo je v

načrtu tudi samoupravljalne poante dela na celotnem področju vzgoje in izobraževanja. Če je samoupravljanje sestavni del našega življenja, potem moramo s temi elementi seznaniti vse v učno-vzgojnem procesu, tako da bodo, ko zapuste šolske klopi, lahko tudi ustvarjalno zaživeli v našem samoupravljnem sistemu. Ta poanta pa se ne sme končati v redni ali v kakšni visoki šoli. Končati se mora v delovni organizaciji, tam, kjer bo samoupravni organ spoznal, da sta izobraževanje in vzgoja potrebna, tam, kjer bo ta organ sprejel program tega dela in tam, kjer bodo ta program tudi z veseljem in pričakovanjem uresničevali. Vse to pa tudi spada v načrt, še posebej, tak, ki kaže naprej in ki zajema celotno sfero vzgoje in izobraževanja.

J. ZUPANČIČ

Laško

IZKLJUČITVE IZ ZB NOV PREKLICANE

V nedeljo dopoldne je bila v Laškem izredna skupščina organizacije ZB, na kateri je bil ponovno pretresan primer izključitev treh članov te organizacije: Ivana Vodovnika, Cirila Kneza in Marije Peternele.

Potem ko so poslušali poročilo posebne komisije, ki je bila imenovana s strani odbora ZB, ko so bili seznanjeni s sklepi s sestanka občinskega komiteja ZK in prizadetih članov, ki so tudi člani ZK, se je razvila razprava, v kateri sta sodelovala tudi Ivan Vodovnik in Ciril Knez. Razprava, ki je trajala skoraj dve uri, je osvetlila primer udeležbe na pogrebu žene nekdanjega laškega kulturendovca v čem ne povsem novi, pa vsaj v močno dopolnjeni hči.

Ker moramo tokrat samo na kratko poročati, skupščina je bila dan pred zaključkom naše praznične številke in bomo o zadevi širše poročali prihodnjič, sporočamo samo končni sklep. Potem ko so razničili v februarju sprejet sklep o izključitvi treh imenovanih, je okoli 120 prisotnih članov ZB z javnim glasovanjem (ob šestih vzdržanih glasovih) sklenilo, da Vodovnik, Knez in Peternele niso škodovali ugledu organizacije v tolikšni meri, da bi bila izključitev primerne. Se več, obsodili so način zavajanja organizacije ZB, ki je zaradi enostranske seznanitve o primeru na redni skupščini sprejela sklep, ki je bil tokrat preklican.

eo

SPOMINI JIH ZDRUŽUJEJO

Dobrna, prijeten zdraviliški kraj, že nekaj časa radovedno opazuje lepake z vabilom na koncert pevskega zbora F. Prešeren iz Celja, ki je bil prejšnjo soboto v Zdraviliški dvorani. Koncert so prebivalcem Dobrne podarili — vstop je brezplačen — nekdanji gojenci doma Mihe Pintarja-Toleda, sirote brez staršev, otroci brez sredstev in žrtve druge svetovne vojne nasploh. Od sobote do sobote 29. IV., ko bo veliko srečanje nekdanjih gojencev, se bodo vrstile prireditve, vse brez izjeme pa bodo zahvala za gostoljubnost, ki jo je gojencem nudil kraj v letih obstoja doma, od 1946—1962.

V domu, imenovanem po padlem junaku Mihi Pintarju-Toledu, šparnskem borcu in heroju nešteti spopadov, se je v letih obstoja zvrstilo okoli 540 gojencev, od tega čez tristo otrok padlih borcev iz vse Slovenije. Dom je nudil gostoljubje otrokom, katerih starši so žrtvovali svoje življenje na pohodu XIV. divizije, v borbah za osvoboditev zg. Savinjske doline, v ustaških in nemških grozodejstvih na Kozjanskem, Primorskem in tudi Dolenjskem.

Začeli so takorekoč brez vsega, mnogo so si naredili kar sami. A vendar je bilo, pravijo gojenci sami, takrat lepo. Vstali so in pozdravili jih je zastava, razdeljeni so bili na vode, predajali so raporte in počastili zastavo, za katero so se borili njihovi očeti.

Gojenci doma so bili gibalo vsega športnega in prosvetno-kulturnega življenja na Dobrni in so takšni ostali tudi v krajih, kamor so odšli. Dogajalo se je, da je bil dom nekakšen zbir za kadre. Gojenci doma se spominjajo, da so prišli iz Štor s kamionom in jih odpeljali v šolo. Sko-

raj vsi so se izšolali in so danes pridni in ustvarjalni ljudje. Dom je dal iz svoje sredine okoli 40 prosvetnih delavcev, od katerih je danes 12 ravnateljev po celi Sloveniji. Dom je bil kakor čebelnjak: cela vrsta krožkov je gojence naravnost slika k delu.

Pobudo za srečanje so dali gojenci sami, pokroviteljstvo pa je sprejela Temeljna izobraževalna skupnost Celje, v odboru za pripravo srečanja pa so tudi gojenci sami. Sredstva za srečanje so prispevale politične organizacije, podjetja in celo privatniki.

SPINGLER RUDI je bil v domu 10 let, danes pa živi v Celju:

»Ne rečem, da ni bilo v domu nikoli hudo. O, pa še kako. Kljub temu smo radi delali, bili smo veseli, da smo imeli vsaj to, če že staršev ni bilo. Večkrat nas je prišel obiskat pokojni komandant XIV. divizije Ivan Kovačič—Efenka, ki ni nikoli pozabil na nas, prišla pa sta tudi oče in mati Mihe Pintarja.»

Prijetno srečanje, gojenci, in mnogo veselja ob spominih, ki jih gotovo ne bo manjkalo. MILENKO STRASEK

ZLATOPOROČENCA V ROGAŠKI SLATINI

V soboto je bila v Rogoški Slatini v Zdraviliški dvorani nadvse slovesna zlata poroka, ki jo je pred mnogimi gosti opravil predsednik občine Smarje pri Jelšah, Beno Božiček, prisotne pa so bile tudi nekatere vidnejše osebnosti iz občinske skupščine. Zlatoporočenca sta bila Franjo Novak in njegova soproga Angela.

Slavljence je častni občan občine Smarje pri Jelšah ter več kot 50 let propagator Rogoške Slatine kot kraja in zdravilišča ter turizma nasploh, Ukvarjal se je tudi s turistično publiciteto in napisal nekaj dobrih del s tega področja v svojstvenem, prijetnem stilu.

Naši znanci

Piše: Milan Božič

Četudi je bilo kratko tisto obdobje, ki ga je posvetil aktivnemu udejstvanju v telesnovzgojnem življenju, je bil skoraj dvajset let med prizadevnimi amaterskimi športnimi delavci.

Svojo pot športnega delavca je začel v Slovenjem Gradcu takoj po vojni, nadaljeval in končal pa v Celju. Tu se je zapisal atletskemu kolektivu, kateremu je bil dolga leta tajnik in kot so mnogi rekli »senca« predsednika Fedorja Gradišnika.

»To so bila lepa, pa tudi grenka leta. To tudi zaradi nekaterih zunanjih dogodkov, ki so vplivali na notranje razpoloženje. Zaradi teh dogodkov bo moje življenje krajše za nekaj let,« je pripovedoval Drago Bradač.

Iz tega časa so znane mnoge sličice, ki so značilne predvsem za odnose,

ki so se porajali med predsednikom in tajnikom AD Kladičar. Njuno skupno delo se je začelo vsa-

Drago Bradač (na levi) in Fedor Gradišnik, tokrat v drugačnem razpoloženju.

ko jutro. Teda je Bradač dobil delovne naloge. Po navadi pa se je končalo

Ko spremljamo letošnje gospodarske tokove po podatkih, ki nam jih dajejo na razpolago statistiki, bi zelo težko našli številko, ki se ujema s predvidevanji, zapisanimi v naših planskih dokumentih. Če izvzamemo zamrznjene cene, pa še te nam deloma uhajajo iz rok, se značilnosti inflacijskih gospodarskih gibanj nadaljujejo. Kaj torej zdaj storiti in kakšne naloge nas čakajo. Prav gotovo nam je resignacija v tem trenutku najmanj potrebna in najbolj škodljiva. Kljub vsemu je napredek gospodarstva na področju proizvodnje, izvoza in produktivnosti opazen, res pa je, da so gospodarski tokovi manj umirjeni kot smo pričakovali. Glavni problem, ki nas stare, so stari računi, ki jih je treba poravnati. Zmislili smo se, da čimprej. Ni so tako veliki, da bi morali skrušeno poklekiniti in vreči puško v koruzo. Za vso državo znašajo 15 do 20 novih milijard. Sevilka je na prvi pogled visoka, v bistvu pa pomeni le 5 do 10 odstotkov letnega družbenega proizvoda, torej približno enoletni prirastek družbenega proizvoda. To pomeni, da bi vse stare račune lahko plačali in poravnali grehe za nazaj, če bi vsi, ki ta družbeni proizvod ustvarjamo, dobro leto potrpeli in sadove našega dela porabili za plačilo starih obveznosti. Seveda, če bi se ob tem z neoslabilnostjo trudili za višjo produktivnost, delovno storilnost in boljše poslovne uspehe nasploh. Res pa je tudi, da bi morali tisti z višjimi prejemki več žrtvovati za stabilizacijo gospodarskih tokov kot tisti z nižjimi.

Torej je bistveno predvsem vprašanje, ali sedanje obna-

šanje pri nas kaže pripravljeno delati v to smer. Zal ne. Iz nekaterih republik je že slišati glasne zahteve po nadaljšanju rokov za plačilo starih obveznosti ob istočasnih načrtih za nove investicije. Teh se lahko lotimo le, če imamo zanje denar. Na račun odlaganja starih dolgov, na račun emisije in neplačanih računov za kupljene proizvodne materiale in drugo blago pa si ne smemo v nobenem primeru več dovoliti. Kako to zagotoviti?

Samo dve možnosti sta: zakonitost, ki obravnava gradnjo brez zagotovljenega denarja in nakup blaga brez plačila tako, kot sleberno drugo kriminalno dejanje in ki je nujna tako v kapitalističnem kot v socialističnem tržnem gospodarstvu. In drugič, politično vzdušje, v katerem bo ravnaje naperjeno proti najvišjim družbenim smernicam o našem ekonomskem razvoju obravnavano takorekoč enako kot kontra-revolucionarno dejanje.

Ravno na teh dveh področjih bi se moral dosledno uveljaviti vpliv vseh družbenih dejavnikov in za zakonitost zadolženih institucij. Zdaj neredko zvočni v prizadevanju okrog drugih morda tudi nekoliko prezaletavo zastavjenih ciljev, kot je na primer omejitve rasti cen za 5 odstotkov za vsako ceno. Predvsem Zveza komunistov z vsemi družbenimi institucijami, kjer so na vodilnih položajih komunisti, je tista stla naše družbe, ki mora zagotoviti to zakonitost in ravnanje po političnih smernicah ter enotnost prizadevanj pri uresničevanju zastavljenih družbeno ekonomskih ciljev.

KrF

V VSAK DOM
NOVI TEDNIK

DRAGO BRADAČ

v poznih nočnih urah, saj so na pošti poznali le enega človeka, ki je tista leta prinašal kupe pisem

pisma z žigom AD Kladičar.

»Zdaj mi je za vsa ta leta žal. Če bi jih namreč posvetil sebi, bi drugače odhajal v pokoj kot odhajam. Diplomiral sem na višji šoli za kadre pri delavskih univerzah v Zagrebu. Izbral sem smer andragogike. Toda, ker ta šola ni verificirana in velja le za delo v delavskih univerzah, sem spet potegnil kratko. V letih dela pri AD Kladičar pa ni bilo časa, da bi ga lahko posvetil sebi, in tudi družina je imela malo od mene.»

No, pa to je zdaj minilo in na tiste čase ostajajo le spomini. V delu AD Kladičar je ime Drago Bradača vsakakor zapisano z velikimi črkami. Temu društvu je dal lep del svojega življenja.

(Konec prihodnjic)

POLZELA
NOGAVICE

POLZELA

PEGGY

Pisma bralcev

ODBORNIK POJASNUJE

V vašem časniku sem čital članek »V dolini naj vlada sloga«, v katerem opisujete razpravo v naši občinski skupščini. Med drugim navajate v članku tudi mojo diskusijo. Sporen je prvi del zapisa: »...in ugotovil, da je ponosen na svoje dosedanje odborniško delo.« V resnici sem povedal drugače: »Sem ponosen na dosedanje delo občinske skupščine.«

Oglasil sem se, ker je moj osebni prispevek pri delu občinske skupščine tako skromen, da se o njem ne bi mogel izražati tako sponosno in neskrupno, kot bi se dalo razbrati iz zapisa. Borut Jenko Velenje, Saleška 20a

STOLETNA PRATIKA

Oglasil sem se vam kot star naročnik. Novi tednik nam je postal vsem zelo dober prijatelj. Vsi v našem kraju ga zelo radi beremo, za kar smo vam zelo hvaležni. Čeprav imam že 77 let za seboj, še vedno rad pogledam v vaš list. Prosim pa vas, da mi odgovorite na eno vprašanje — kje lahko dobim Slovensko stoletno pratiko in koliko staja iz zapisa.

BORUT JENKO

Smarje pri Jelsah
Odgovor: Stoletna pratika lahko dobite pri nas. Stane pa 8 dinarjev. Če jo boste naročili, jo lahko dobite po povzetju.

HOROSKOP

Prvič vam pišem. Zvesto berem tednik in nič mi ne uide. Zelim pa, da bi objavljali tudi horoskop. Saj bi ga lahko marsikdo od bralcev prav gotovo vesel. Tednik je sedaj zelo izpopolnjen in mi manjka le še horoskop.

Odgovor: O predlogu bomo razmislili, in če se bo le dalo, ga bomo tudi uredili.

O MOSTU

Kot vaš večletni naročnik se vam naj predstavi: sem upokojenec, star nad 70 let, nekdanji osebni prijatelj Franca Leskoška-Luke. Občani Zagrada, Osence, Zvodnega, Pečovnika, Rifengozda in Polu se vprašujemo, kateri so tisti odborniki, ki nočejo prisluhniti željam občanov. Gre za poljski most ali brv. V Zagradu imamo kulturni dom Svoboda in gašiški dom, na Polulah na drugi strani Savinje pa osemletko z asfaltiranim naseljem in s poimenovanimi ulicami. Naselja na obeh bregovih Savinje tvorijo krajevno skupnost. Most nam je potreben, saj nas povezuje. Kar pomnim, sta imela levi in desni breg Savinje vedno povezavo. Tu imamo še podjetje Apne in obrat žične delavci obeh podjetij prav tako uporabljajo most. Kako nam je most koristil med NOB, pa najpovedo tisti, ki sedaj ne razumejo, da nam je most zelo potreben.

Nazadnje naj povem, kaj se mi je zgodilo 11. 4. 1972. Vračal sem se s kontrole cepčenja proti črnim kozam. Peljal sem se z avtomobilom na pro-

gi Celje — Rimske Toplice. Na Polulah sem izstopil. Brv pa je bila zaprta. Naj bi se vrnil v mesto in šel po drugi strani Savinje v Zagrad? Napel sem vse moči in zlezel čez ograjo. Na drugi, zagrajski strani sta dva delavca prepletala žično oviro. Ograda je bila visoka dva metra. S težavo sem zlezel čez. Vidim, da imam še moč in trdno voljo, kajti zavedam se, da usoda deli pravico.

FRANC TRTNIK, ZAGRAD 67, CELJE

ZAHVALA

Učenke 2. c razreda ESC se vam najlepše zahvaljujemo za nagrado, ki so jo prejele za pravilno izpolnjeno nagradno križanko. Bile smo zelo vesele in moramo vam povedati, da vsa zelo radi beremo Novi tednik, NT objavili križanko. Upanam, da boste tudi uredili, saj se zelo trudite, da je v NT vedno mnogo zanimivega branja.

Pa še to! Prejšnji teden smo občani s Proseniškega poslali Izletniku prošnjo, da bi z avtobusi, ki vozijo do Zepine, vozili do Proseniškega. Sedaj čakamo, kaj bodo storili v podjetju.

MARTA GOLEZ, PROSENIŠKO

JUGOSLAVIJA — HAUS SREDI FRANKFURTA

»Najkasneje leta 1976, t. j. čez 4 leta, lahko stoji sredi Frankfurta dvajset ali trideset nadstropni nebotičnik. Jugoslavija Haus«, je mnenje dr. Boruta Irgoliča, odvetnika iz Maribora, Slovenija, ki se že nekaj časa nahaja v Zahodni Nemčiji in ki zato prav dobro pozna potrebe in razmere v poslovnih krogih jugoslovanske kolonije v tem gospodarskem središču Zahodne Nemčije in evropskem letališču (tudi jugoslovanskemu) v svet.

»Jugoslavija Hausa bo poslovno in kulturno središče Jugoslavije v deželi, kjer imamo največ koristnih gospodarskih in kulturnih stikov. V priložnosti bodo poslovalnice vseh letalskih družb, tujskoprometnih uradov, itd. V prvih etažah bodo razstavni prostori za jugoslovansko blago (52 krat po en teden na leto), nato: Generalni konzulat, prevajalci, banke, predstavništva, župnijski uradi, čitalnice, kinodvorana za tujce in za domače, restavracije, helikoptersko pristanišče, turška kopel (hamamm), zimski vrt, pod zemljo garaže itd. Skratka: mesto v mestu! Nekaj, za čimer se bodo drugim le slino cedile!

»Če samo pomislimo, koliko najemnine plačujejo Jugoslavan za nizarne prostore, se jim izplača pomisliti na Jugoslavija Haus«, ki poleg tega reprezentira vse tisto, kar nismo: enotnost, podjetnost in varnost, a kar si prizadevamo bita, je še pripomnil dr. Borut Irgolič.

Gradnja »Jugoslavija Hausa« v Frankfurtu na Meini je čista dobiček.

»Pri denarju se Jugoslavan ne moremo več šaliti,« pravi dr. Borut Irgo-

lič. »To ni tako kot polemika o tem, kako se pravilno reče 'ločka' ali 'lačka', ko pa gre sploh za 'piko'.

»Ustanavlja se prva socialistična delniška družba. Zato tudi Jugoslavija Haus »SAG«, socialistiche Aktiengesellschaft. Delničarji bodo predvsem ustanovitelji podjetja: jugoslovanske tvrdke in ustanove ter tuji, t. j. domači bankirji, poleg njih pa vsi Jugoslavan širom po svetu, zlasti v Zahodni Nemčiji, ki bodo hoteli svoj denar bolj in hitreje obrniti, kot pa ga obračajo danes v navadnih, kapitalističnih delnicah.

»Ta delniška družba ne bo socialistična zato, ker bo kapital iz socialistične dežele, kajti v tem ni nič socialističnega, ampak to, da bo osebje Jugoslavija Haus »SAG« sodelničar. Osebnih dohodkov, ki bi jih sicer imeli, se bodo kapitalizirali in se kot kapital priračunali kapitalu zunanjih delničarjev v enotno glavnicu Jugoslavija Haus »SAG«. Na primer: Letno rabim 24.000 DM plače ali obresti po 6 odst. eskontni meri. To znaša 400.000 DM kapitala ali denarja na hranilni vlogi. 400.000 DM znašajo delnice tega delavca Jugoslavija Haus »SAG«. Temu ustrezne so njegove dividende (dobiček). Seveda ni nič več plače. Le mesečna akontacija na pričakovani dobiček je, ker si drugi delničarji služijo svoj kruh tudi s svojim bodočim in ne samo preteklim delom in lahko počakajo na letni obračun.

»Navidez bi morali pravi delničarji Jugoslavija Haus »SAG« dobiti toliko manj dobička, kolikor bi osebje dobilo več, kot pa sicer znaša njihova tarifa. Toda tisti, ki bi tako računali, bi pozabili na vneto gospodarno in dobičkanosno poslovanje, ki jo bo osebje pokazalo, ker bo direktno udeleženo na dobičku socialistične delniške družbe.

Dr. Borut Irgolič je še pripomnil, da zlasti tuji bankirji, s katerimi je do zdaj govoril, nimajo nič proti sodelničarstvu kolektiva »Jugoslavija Haus »SAG«, ki seveda ne bo le hišnik in »predsednik hišnega sveta«, ampak osebje prave tovarne uslug.

Za njih je to dober, fair in za obe strani zanimiv posel. Bolj se bojijo, da bo jugoslovanski kapital, ki v podjetju igra pomembno vlogo, saj gre za »Jugoslavija Hausa« in ne za teoretične rešitve tega »španija Hausa«, čukal na »združevanja bodočega in preteklega dela.« Bodočega dela oseba podjetja, preteklega dela tistih, ki so z delom denarna kapital zbrali in ga hranili za ponovno uporabo. Znal bi se zgoditi, da bi takšna »Jugoslavija Haus »SAG« sredi Frankfurta na Meini dvignila s tečajev ne le vse dosedanje teorije proti zahodu do Vladivostoka, ampak do tam tudi proti zahodu.

Vsekakor si mesto Frankfurt am Mein želi »Jugoslavija Hausa« s »sa« ali brez »sa« pri označbi tvrdke. In ne samo Jugoslavija Haus, ampak še vsaj dvajset drugih takšnih »hausov«. Mesto Frankfurt na Meini se je pred leti odločilo za gradnjo takojimenovanega »Bürostadt«, pisarniškega mesta, ki pa se je izkazalo za ponesrečeno obliko urbanizacije mesta. To so betonski »duhovi« zunaj mestnega središča, ki so

jih zgradile tvrdke: Olivetti, Neckermann, Hertie, AEG, itd. K središče izven mesta, ki bi sicer bilo še bolj pustlo, če bi se jih lotili v cityju.

»Jugoslavija Haus« bi bila nadaljevanje tradicije »Nuremberger Hofa«, »Kassel Hofa«, »Basel Hofa«, ki so dajali kot gostišča za trgovce iz teh krajev in poslovna središča z njimi od 12. stoletja pa vse do prve svetovne vojne mestu Frankfurt na Meini življenjsko moč in naravno pozivilo.

Frankfurt na Meini sprejme letno 13 milijonov letalskih potnikov iz vseh koncev in krajev, novo letališče pa omogoča sprejetje v prihodnjih desetih letih tudi 30 milijonov potnikov. Ali bomo spravili vsi skupaj toliko kot dva Olivettija sama, kolikor spravijo mali vlagalci, ki si kupijo Jumba (Be 747) in z njim gospodarijo?

B. Pečnik

NEŽKI KUMER V SLOVO

Nekaj let zaslužnega pokoja je užila v sobi lepo urejene hiše Ceste na grad. Pred osemindesetimi leti se je rodila v Saleški dolini. Kot otrok številne proletarske družine je morala zgodaj v svet, po kosček kruha k tujim ljudem. Se mlado dekle je dobila hudo okvaro na nosu. Takrat kirurgi še niso imeli tako spretnih rok, operacija ji je pustila vidne posledice, kvarilo ji je zunanji videz obraza; Nežka je bila zaradi tega hudo zagrenjena. Neopazno je zapustila dolino iz zbežala v Osišek na Hrvaško, kjer je pustila najlepša leta svojega življenja.

V njenem plemenitem srcu pa se je domovina vse glasneje oglašala, dokler je ni ta glas vznemiril, da je prišla v Celje. Takoj po osvojitvi se je zaposlila v celjski bolnišnici. Prevzela je skrb nad svinjami, ki jih je celjska bolnica doigala leta po vojni množično gojila. Med lepo rejenimi štirinožci se je Nežka kar srečno počutila. Večkrat je govorila:

— Moja službena leta — bilo jih je preko štirideset — sem preživela v svinjakih. Vzljubila sem te živali in vedno sem bila vesela, če so lepo rasli in se debeli. Streči tolikim ni bilo lahko. Toda, delala sem rada in v tem je tudi vsa moja življenjska sreča. Poklica pa se nisem nikoli sramovala...

Nežka je bila vseskozi bolehnna, večkrat so ji že prižigali sveče. Imela pa je izredno močno voljo do življenja in to jo je tudi vedno rešilo. Na zunan malce zagrenjena, v srcu in duši pa plemenita. V bolnici so jo poznali vsi: od strežnic, kuharic do primarija. Bila je poštena, delovna in iskrena, zato je imela toliko znancev, prijateljev.

V prostem času pa je brala, šivala, pletla, potovala. Prepotovala je več evropskih držav, z vsakega potovanja je prinašala znanec spominke. In otroke je imela rada. Ko je šla v poljo, ko si je za počitek izbrala sobico v hiši Ob Cesti na grad, je jemala na skrb otroke staršev, kjer sta bila zaposlena oče in mati. Tem varovancem je dajala vsa svoja plemenita čustva. Zivela je tiho, skromno in neopazno in tako je tudi umrla. Na zadnji poti jo je spremljala množica znancev in župnik je pri odprtem grobu dejal: Umr-

la je Nežka Kumer, umrl je človek v pravem pomenu besede... Drobna deklica, ki jo je imela Nežka kot zadnjo na skrbi, je ihtela kot njen lasten otrok in v odprtem grobu govorila: Zdaj pa ni več Nežke, te dobre tete...

Nežka, ti dobra teta — počivaj v miru!
DRAGO KUMER

KJE JE NAPAKA?

S tem naslovom je v Delu Ivica Burnikova načela problem upada števila revnejših otrok v vzgojno-varstvenih ustanovah. Pravzaprav ideja ni bila novinarska, ampak je le plod analize, ki so jo napravili v celjski občini.

Ves članek pa izzvenen nekako tako, kot da bi morali »pregnati« otroke iz »bolje situiranih« celjskih družin iz vrtec, da bi nastal prostor za tiste iz manj dobro »situiranih« družin.

Ali pa bi bila to prava pot?

Vzdrževalna, ki jo plačujejo starši, je že itak različna, nekateri plačujejo več, drugi manj, pač po dohodkih. In če bi zvišali oskrbnino za tiste boljše situirane, bi verjetno moral istčasno znižati oskrbnino za tiste slabše situirane, saj le težko verjamemo, da bodo potem otroci iz družin, ki plačujejo najnižji prispevek, masovno navali na vzgojno-varstvene ustanove, na naše vrtnice, ko pa bodo moral plačevati enako vsoto kot je že danes ne morejo plačati. Rešitve tu ni!

Kaj pa kriteriji za sprejem? Ampak od kod za vrta pridemo do tega, da je vstop otrokom iz »bolje situiranih« družin v vrtnice prepovedan! Slabo uslugi bomo napravili sami sebi. Trdno sem namreč uveren, da bi vsi otroci morali hoditi v vrtnice, saj se tam mnogo nauče, tam se najbolj pripravijo za vstop v šolo. Zakaj bi te možnosti torej ne imeli vsi?

Izglašovali smo samoprispevek za gradnjo vrtnic in osnovnih šol — in to prav tisti iz »bolje situiranih« družin (žal mi je, da tolikanj ponavljam izraz, a nekateri ga smatrajo za sinonim za socialno diferenciacijo) ga tudi plačujejo, saj so bile nekatere omejitve za plačevanje »revnejših« občanov. Torej smo pripravljani plačevati za to, da bodo lahko vsi otroci hodili v vrtnice, pa naenkrat občinska skupščina izdeluje kriterije, po katerih bi nekateri ne mogli hoditi v te ustanove!!!

Tovariši, če bodo morali nekateri otroci ostajati doma brez varstva in strokovne vzgoje v najmlajših letih, potem bomo sami sebi napravili medvedjo uslugo.

Žal mi je, toda dokler vrtnice poslujejo po kriteriju, koliko lahko kdo plača, bodo še naprej ostajali otroci iz »slabše situiranih« družin doma. Vrtnice morajo biti za vse naše otroke, ne glede na možnost plačevanja — to naj bo naše vodilo, ne pa izdelava kriterijev za sprejem. Borut ALUJEVIČ, Celje, Na zelenici 10

ODGOVOR: Četudi je običaj, da se odmevnost nekega pisanja pojavi v listu, ki je tak sestavek prvi objavil — vsak drugačni način pač bralcu zmanjšuje možnost objektivne presoje — me poenostavljanja vsebine sestavka, o katerem govori Borut Alujevič, obvezuje dati nekaj pojasnil. Bralce bi si zdaj namreč zlahka ustvaril napačno podobo o namenih in sklepih izvršnega odbora

temeljne skupnosti otroškega varstva, to pa bi bilo vsaj krivično, če ne tudi škodljivo.

Izvršni odbor temeljne skupnosti otroškega varstva je v resnici razpravljal o predlogu spremembe v obračunavanju skrbinic v vzgojno-varstvenih zavodih. Govoril je o tem tudi z vidika analize, ki kaže, da je zadnji čas v vrtnicah upadlo število otrok iz materialno slabše situiranih družin. Vendar je višino oskrbnine ocenil le kot enega izmed razlogov, ki so to povzročili. Bolj je poudarjal nujnost pravičnejših kriterijev za sprejemanje otrok v vzgojno-varstvene ustanove, pri čemer naj bi imela odločujočo vrednost varstvena potreba, ne pa višina prispevka, ki ga za oskrbnino odmerjajo staršem že po nekaj let nespremenjeni lestvici.

To je v sestavku, ki je Boruta Alujeviča spodbudil h gornjemu razmišljanju, povedal celo podnaslov, zato me tembolj čudi, od kod piscu vtis, da bodo zdaj vrtnice zapirali vrata pred otroci iz premožnejših družin, še zlasti, ko vendar ves razvoj teži za tem in to zagovarja, kot je videti, tudi Borut Alujevič — da bi bili urejenega družbenega varstva deležni prav vsi otroci.

Predlog o zvišanju oskrbnine zlasti za otroke listih družin, ki dobro zaslužijo, pa je seveda moč komentirati tudi tako, kot je storil Borut Alujevič. Ne glede na to, da tak način zdaj ni popularen, pa v resnici odpira vprašanje, kje vse in s kakšnimi utemeljitvami bomo še vnaprej dodatno obremenjevali družine ali posameznike, ki zaslužijo nekaj več — vsi si tega pač niso pridobili na nepošten način! Toda, ker vsakršen komentar vsaj delno izhaja tudi iz lastnih razmer, stoji tej interpretaciji nasproti tudi druga, ki osvetljuje različnost pogojev življenja in zaslužka, bedo in bolečino razlikovanja, ki ne prizanaša niti otrokom in premnogokrat le prazen lesk besed, kot so enakost, humanost in pravičnost!

IVICA BURNIK

KAM PO OSNOVNI ŠOLI?

V prejšnjem Novem tedniku sem zapazila rubriko Kam po osnovni šoli. Ker sem tudi jaz ena izmed tistih, ki bodo letos končali osnovno šolo, se moram odločiti za poklic. Zelo rada bi nadaljevala šolanje na Ekonomski šoli v Celju, ampak doslej vem premalo o tej šoli. Ker nimam nikogar, da bi mi kaj več povedal o njej, pišem vam. Prosim, če mi lahko natančneje razložite možnost šolanja in vpisa na to šolo.

VIDA BOLKA

ODGOVOR: Ekonomski šolski center Celje, Vodnikova 10, ima dve šoli, in sicer: Ekonomsko šolo in Upravno-administrativno šolo. Ekonomska šola bo sprejela 120 učencev, ekonomska šola — turistična smer pa 30. Kandidati morajo vložiti prijavo za sprejem do 26. VI, t. j. Solanje traja 4 leta, prednost pri vpisu bodo imeli učenci z boljšim učnim uspehom, za turistično smer pa morajo imeti učenci tudi veselo do učenja tujih jezikov. Upravno-administrativna šola bo vpisala 30 učencev. Šolanje traja 4 leta. Pogoji glede vpisa so enaki kot pri ekonomski šoli. Upamo, da smo vsaj delno potešili tvojo radovednost.

KMETJE IN KOMBINAT

RAZGOVOR Z UPRAVNIKOM KOOPERACIJE KMETIJSKEGA KOMBINATA ŠENTJUR, INŽ. STANKOM LESNIKO

Sentjurski Kmetijski kombinat je gotovo med najmočnejši kmetijskimi organizacijami v Sloveniji. Lani so poslovali zelo uspešno kljub nekaterim izpadom v perutinarstvu in težavam v klančnicah. Celotni dohodek kombinata je bil za kar 24 odstotkov večji kot leta 1970. Precejšen izpad pa so zabeležili v investicijskih naložbah, in sicer predvsem pri rekonstrukciji klančnice, ki bi bila potrebna zaradi premajhne hladilne kapacitete.

Kombinat ima zelo dobro razširjeno kooperacijsko sodelovanje in to pri živini, hmelju, ribezu, mleku in piščancih. V svojo kooperacijsko proizvodnjo je bilo lani vključenih približno 850 kooperantov. O tem sodelovanju smo se pogovarjali z inž. STANKOM LESNIKO, upravnikom delovne enote Kooperacija v Kombinatu.

»Imamo izdelan akcijski program pospeševanja kmetijstva, to je usposabljanje kmetij za specializirano proizvodnjo. V glavnem gre tu za živinorejo pasemske živine, intenziviranje površin, novogradnje, kot so hlevi in silosi, seveda pa bi želeli čimboljše strojno opremo na kmetijah, ki imajo za to pogoje. Uvajamo intenzivno izkoriščanje travnikov, med drugim delamo tudi analize sena kot prikaz uspešnosti. Finančni načrt je že izdelan. Moram reči, da so številke visoke. Vključena je tudi hranilna služba, vendar vprašanje kot celota še ni rešeno v regiji. Zato bi težko dejal kaj bolj konkretnega.«

»Kakšno proizvodnjo predvidevate?«

»Približno 1.400 pitanih goved, dvajset ton hmelja in trideset ton ribeza, milijon 600.000 litrov mleka pa bomo odkupili. Prav današnji sestanek je namenjen temu, da bi se dogovorili o bodo-

čem sodelovanju s kmeti.«
Vodjo kooperacije smo namreč zmotili med pogovorom na občinski konferenci SZDL.

»Menim, da se miselnost pri kmetih vedno bolj menja, saj mnogi iščejo pomoč

Ing. Stanko Lesnik

pri strokovnih službah, ker vedo, da je napredek in razvoj prav v strokovnem obdelovanju površin. Poleg živinoreje so tu predvsem intenzivne kulture kot ribez, hmelj, jagodičevje in sadje. Poleg tega pa še industrijsko pitanje piščancev.«

»Prvi rezultati na Slomu oziroma na sadnih plantažah, kažejo, da bo letos izredno veliko jabolk prve kvalitete. Kako pa bo z odkupom jabolk pri kmetih, ki jih bodo imeli prav tako veliko?«

»Moram reči, da je prvi pogoj za uspešno sadjarstvo sodoben nasad, kvaliteta jabolk in seveda hladilnica. Kombinatu bi odkupil kvaliteto sadje, vendar ga ne bo. Sadje v ogromni večini ni kvalitetno tako kot na Slomu. Tisti, ki pa že imajo stare in v redu nasade, pa imajo tudi stare kupece, ki že leta in leta kupujejo pri njih.«

M. SENIČAR

V NEDELJO NE BO NAKUPOV

CELJSKA OBČINSKA SKUPŠČINA USTANOVILA KOMISIJO ZA UGOTAVLJANJE IZVORA PREMOŽENJA

Zgodilo se je prvič, vsaj v tej mandatni dobi, da so morali na zadnji, 41. redni seji skupščine občine Celje, v petek, 21. aprila, izvesti poimensko glasovanje. Šlo je za spremembo odloka o obratovalnem času v trgovini, gostinstvu in obrti. Zataknilo se je pri občinskem zboru, kjer se število glasov za, proti in vzdržanih ni ujemalo s številom prisotnih odbornikov. In tako so se morali posamič odločiti o dokumentu, ki je tudi sicer sprožil precej razprave in pripomb.

Na koncu so se odborniki z večino glasov odločili za enofazni postopek in nazadnje tudi za odlok sam, ki prinaša le eno bistveno novost od dosedanjega. Ta pa je, da bodo samopostrežne trgovine ob nedeljah dopoldne odslej zaprte. To pa hkrati pomeni, da bo treba vse nakupe za nedeljske potrebe opraviti vsaj ob sobotah popoldne.

Novi odlok upošteva tudi krajevne značilnosti in zato lahko pričakujemo, da bo zlasti družbeni dogovor o poslovnem času v trgovini prinesel konkretnije rešitve. Vrh tega so odborniki potrdili predlog Marjana Mazeja, da naj bi v družbenem dogovoru o obratovalnem času napisali, da bi v gostinskih lokalih ne smeli točiti alkoholnih pijač pred deveto uro dopoldne. Vsekakor predlog, ki ima svojo utemeljitev!

Skupščina je sprejela poročilo komisije za družbeni nadzor o prodaji stanovanj v družbeni lastnini in v nadaljevanju zasedanja tudi odlok o določitvi vrednosti posameznih elementov za izračun valorizirane vrednosti stanovanjske hiše oziroma stanovanja. Pri vsem tem ne gre samo za prodajo, ki bo še aktualna, marveč tudi za okoli petnajst že proclanih stanovanjskih hiš, za katere je po zakonu možna revizija.

Odborniki so brez zažrti kov sprejeli tudi odlok o ustanovitvi komisije za ugotavljanje izvora premoženja. Komisijo bo vodil Ivan Melik-Gojmir Gre namreč za upoštevanje 183. člena zakona o davkih občanov, kjer je med drugim zapisano, da se lahko zoper osebo, ki ima premoženje ali razpolaga s sredstvi oziroma troši sredstva, ki so ji ostali po plačilu davkov uvede postopek za odmero davka od nenapovedanega dohodka. Tako gre za raziskavo, ki jo bo vodila posebna komisija, od kod taki osebi premoženje oziroma sredstva.

V skladu z republiškim dogovorom so tudi odborniki celjske občinske skupščine potrdili novo ceno ceno treh dinarjev za liter mleka v prodaji na drobno.

MB

OBČINSKE KONFERENCE SZDL, DRUŽBENOPOLITICNE ORGANIZACIJE IN OBČINSKE SKUPŠČINE CELJA, LAŠKEGA, SLOVENSkih KONJIC, SENTJURJA, SMARJA IN ZALCA CESTITAJO ZA PRAZNIK DELA VSEM DELOVNIM LJUDEM IN JIM ZELIJO PRIJETNA PRVOMAJSKA PRAZNOVANJA. CESTITKI SE PRIDRUŽUJE TUDI UREDNIŠTVO NOVI TEDNIK — RADIO CELJE.

Intervju

ODPRAVITI NOČNO IZMENO

Pravilo, da v pretežno ženskih kolektivih le-te praviloma vedno volijo v samoupravne organe le moške, za žalski Juteks ne velja. Kolektiv šteje 433 delavcev, od tega je več kot dve tretjini žensk. Predsednica delavskega sveta, ki se mu izteka mandat, je ADA FABIJAN, tekstilna tehnik, na delovnem mestu pomočnika vodje tehničnega sektorja. Prvi trenutki majhne treme so nitro minili, ko sva razpletala niti pogovora o mnogoterih problemih v kolektivu.

NOVI TEDNIK: Kakšna je vaša ocena lanskih gospodarskih dosežkov v vašem delovnem kolektivu?

ADA FABIJAN: Spričo položaja, v katerem se nahaja tekstilna industrija in vesplošnih težav, ki so bremenile gospodarstvo, mislim, da smo dosegli kar lepe poslovne rezultate. Obrnil smo okoli dve milijardi in 600 milijonov bruto prometa in ustvarili 163 milijonov skladov.

NOVI TEDNIK: Veliko ste izvažali že lani. Kako pa je z izvozom v tem letu in kakšni so vaši načrti?

ADA FABIJAN: Že lani smo izvozili okoli 70 odstotkov svojih izdelkov, letos pa nameravamo izvoz še povečati. Ker smo izključno vezani na uvoz surovine, moramo ustvarjati devize, pa tudi sicer posvečamo izvozu vso pozornost, kajti zunanji partnerji so v redu plačniki in splošna situacija nas sili v to, da bomo letos izvozili okoli 80 odstotkov vseh izdelkov. Izvažamo v glavnem na konvertibilno tržišče.

NOVI TEDNIK: In kakšni so načrti Juteksa?

ADA FABIJAN: Pred nekaj tedni smo vložili v banko investicijski elaborat za najetje kreditov za predvideno usposobitev novega obrata talnih oblog oziroma toplih podov. Gre za delno preusmeritev proizvodnje. Če dobimo te kredite, bo to pomenilo za kolektiv Juteksa bistven dejavnik napredka. Tržišče je sposobno absorbirati dodatne količine talnih oblog. Naši strokovnjaki so svoje rekli, sedaj je na potezi banka, vse je odvisno od nje.

NOVI TEDNIK: Kakšni so osebni dohodki v vašem kolektivu?

ADA FABIJAN: V poprečju smo dosegli 1.300 din, s tem da je najnižji 1.000 din, najvišji pa 4.000 din. Pred kratkim smo razpravljali na delavskem svetu o najnižjih kategorijah in jih pomaknili za kategorijo višje. To pa pomeni zapiranje razponov in takšna politika, če bi postala praksa, lahko rodi negativne posledice. Ustvariti je treba take pogoje, da bodo delavci z nižjimi dohodki lahko ustvarili več in dobili za to višje plače.

NOVI TEDNIK: V podjetju imate poleg poslovnega odbora prav gotovo tudi takome-novani kolektiv kot pomemben posvetovalni organ. Ali vas kot predsednico delavskega sveta vabijo na te seje?

ADA FABIJAN: Ne, in mislim, da to ni dobro. Tudi na poslovni odbor nisem bila nikoli vabljena. Oseba, ki opravlja odgovorno funkcijo predsednika delavskega sveta, mora biti dobro vpeljana v vse pomembnejše stvari v podjetju. To se mi zdi zelo važno. Funkcija je odgovornost in ni je lahko dobro opravljanje.

NOVI TEDNIK: Kakšen je vaš delavski svet, je aktiven, odločen?

ADA FABIJAN: Naš delavski svet je zelo aktiven, v njem pa ravno dovolj odločnih posameznikov, ki dajejo

konstruktivno vzdušje urejevanja skupnih zadev. Občutek imam da se članji dobro zavedajo odgovornosti funkcije in se na seje dobro pripravijo.

NOVI TEDNIK: Informiranje je pomemben dejavnik samoupravljanja. Kako je to urejeno pri vas?

ADA FABIJAN: Imamo svoje interno glasilo, sicer pa prakticiramo neposredno sestajanje po svetih obratov, ali celo vsi zaposleni v obratih, kadar je to potrebno. Trdim, da so naši delavci zelo dobro obveščeni o vseh važnih zadevah. Tudi vodstvo podjetja temu posveča veliko pozornosti.

NOVI TEDNIK: Ali imate tudi nočno izmeno, v kateri delajo ženske?

ADA FABIJAN: Imamo t ni da bi govorila o tem. Nočno delo za ženske bo treba čimprej odpraviti, toda mi trenutno ne zmoremo. Nočno delo je napor za moškega, kaj šele za ženske, ki so doma matere, žene in gospodinjice. Spijo le po nekaj ur. Glede na cilje, ki smo si jih postavili, se temu ne moremo odreči, ko pa bomo postavili na noge tudi novo proizvodnjo, ko bomo še bolj napre dovali, potem pa bo treba nočno delo odpraviti. Sicer pa to ni vse. V pripravi tkalnice, kjer imamo ozko grlo delamo v štirih izmenah, to pa pomeni, da tod delajo tudi ob sobotah in nedeljah.

NOVI TEDNIK: Kako da leč ste v podjetju z uresničenjem ustavnih amandmov, še zlasti tako imenovanih »delavskih«, to so XXI in XXII in XXIII ustavni amandma?

ADA FABIJAN: S tem stvarmi stojimo, odkrito povedano, zelo slabo. Razlog je, če je to tudi opravičljivo. Prvič, vsi naši vodilni delavci so bili v minulemu obdobju več kot polno angažirani pri izdelavi elaborata za no obrat. To je za kolektiv žalskega pomena. Drug pa se mi zdi, da je med delavci premalo interesa, pr malo gledajo v naprej in iščejo bolj trenutne koristi. Nekaj malega o tem že ved dosti pa prav gotovo ne. Mislim, da ne kaže več odlašati.

NOVI TEDNIK: Kako od njujete delo družbeno političnih organizacij v vašem kolektivu?

ADA FABIJAN: Delo organizacije ZK je dobro in učivo, dokaj dobro dela tu sindikat, čeprav je močno preozko usmerjen, zelo slabo dela mladina oziroma sploh ne dela. Mladi so prepuščeni samim sebi. To je slab kriva je odsotnost interese včasih pa tudi ponesrečene kadrovske rešitve. Mladi imeli mnogo dela in veliki problemov bi lahko uspešno rešili. V bodoče bo treba spremeniti, saj ne more stati ob strani. Sicer pa, sem optimist!

Razgovor je pripravil BERNI STRMON

ANA COCEJ

»Hriberšek, Luka, Leban, Kač, Lampret, no, bili so še drugi, ampak teh se najbolj spominim. Žensk je bilo tudi precej.« Tako mi je odgovorila ANA COCEJ, upokojenka tovarne EMO, ko sem jo

povprašal o letih, ko je bila v Emajlirki delavska zaupnica.

Letos bo Ana Cocej stara 70 let. Prebogata, mnogokje izredno kruta je njena življenjska pot, da bi jo bilo mogoče strniti v vsej svoji dinamičnosti v nekaj stavkih.

Rodila se je v Zagrebu, le šest mesecev potem pa so se preselili v Gaberje. 1919. leta se je zaposlila v Emajlirki. Sedaj je že osemnajst let v pokoju. Prvo leto vojne so zaprli njenega brata na katerega je bila izredno navezana. Prestal je strahovito mučenje v Starem piskru. Nato so ga izselili. Leto pozneje je moral v zapor še sin Stanko. Obtožili so ga sabotaže. Mojster v tovarni, ki jo je sovražil, ji je obljubil: »Tudi ti prideš na vrsto«. Odločna in uporna se ni pustila zastraševati. 43. leta so tudi njo zaprli v Stari pisker, kjer so ji med pretepanjem izbili zobe. Šest mesecev in pol je bila v celi. Po osmih prehodnih zaporih so jo poslali v taborišče Ravensbrück,

kjer je dočakala osvoboditev. Pet tednov je potrebovala, da se je vrnila domov, izčrpana, upognjena, tako da niti na mizo ni mogla pogledati, kot sama pravi. Ves čas dolgo pot domov si je delala zapiske, ki jo danes živo spominjajo na dni pomankanja, strahovanja, lakote in samozatajevanja. Hud je spomin, ko jo je nemški zdravnik operiral na tleh kuhinje.

Dolga leta je bila delavska zaupnica.

»Luka je prišel in nas poklical skupaj. Ti boš prevzel to, oni to, je dejal. Leta 1922, sem pomagala pri organizaciji štrajka. Šele po treh mesecih in pol sem se vrnila na delo. Delala sem pri Svobodi, pri dramskem krožku. 36. leta je bil zoper štrajk. Nisem šla na delo niti v tovarno. Ostala sem doma. Veste, biti delavski zaupnik ni bilo lahko. Točno se še spominjam Westna, ki je bil mimo mene ko sem delala. Pozdravila sem, on pa je obrnil glavo in izpljunil cigaro, ki je bil čakal. Hudičjevo žal-

obrazi

tavo je bilo.«

Mnogogrede sva se zapletla v dolg pogovor o ljudeh, ki so delali z njo. Kljub starosti in boleznim je njen spomin na nekatere dogodke še zelo živ.

»Hudo mi je bilo, ko sem se hotela po osvoboditvi zopet zaposliti. Tedanji personalni Mastnak je rekel, da ne bo nič, ker potrebuje zdrave ljudi. Odsšla sem k inž. Pompeju, ki je uredil, da sem zopet lahko delala.«

In danes? Ana Cocej zelo slabo vidi. Kako ne bi po vsem trpljenju, ki ga je preživela.

»Danes se lahko pohvalim, da mi gre dobro. Samo zdravje nagaja. Vendar moram reči, da je človek večkrat osamljen, ko se spominja. Osamljen, če pomislim na tovarno, v kateri sem delala. V njej sem bila zadnjič 64. leta. Rada bi jo zopet videla.«

M. SENIČAR

Nevarna ozkost

Skupščina celjske kulturne skupnosti si je že začrtala programsko poti za leto 1972, sprejela pa je tudi delitev finančnih sredstev. Predvideni dohodki celjske kulturne skupnosti naj bi letos znašali 7.424.823 din. Od tega bodo večji del sredstev prejeti zavodi, ostalo pa bo slo za ustanove s poklicno dejavnostjo, za amaterske dejavnosti, za posebne akcije, za gostovanja in proslave, za štipendije in nekaj tudi za občasne koristnike.

Ceprav bi bil zanimiv pregled o strukturi izdatkov posameznih nosilcev finančnega programa, pa je moraa boje, da se zaustavimo ob nekaterih novostih ali značilnostih v začrtanem delu kulturne skupnosti v Celju.

Razveseljivo je, da bo kulturna skupnost nadaljevala s sanacijo knjižničarstva in da bo tudi načrtne pripomožila k adaptaciji nekaterih kulturnih zavodov. Ena ko skrb zasluži kulturni domovi in kulturni spomeniki. Najugodnejši vtis pa daje tisti, ki zaključkov o delovnem programu, ki pravi, da bo kulturna skupnost pospeševala individualno umetniško ustvarjanje, da bo uvedla gostovanja poklicnih lutkarjev, začela načrtno podpirati kinoamaterje in predvajanja kinotečnih predstav ter da bo povečala obseg štipendiranja za potrebe kulturnih dejavnosti.

Určeni finančno delovni, pogodbeni odnosi med kulturno skupnostjo in potrošniki sredstev (zavodi in ostalimi dejavniki), pa tudi ustvarjalno sodelovanje organov kulturne skupnosti s predstavniki kulturnih dejavnosti kaže, da je opravila skupnost že doslej pomembno delo.

Ze zadnja skupščina kulturne skupnosti pa je poudarila še nekaj drugega. Spoznanje namreč, da novoustanovljene samoupravne interesne skupnosti na področju kulture ne bodo smele ostati le pri urejanju materialnih in finančnih vprašanj kulturnih dejavnosti. To je premalo. Če smo začeli z bojem za samoupravni model kulture, za nove samoupravne odnose v kulturi in za oblikovanje novega odnosa med kulturnimi dejavnostmi in združenim delom, to pomeni, da bodo morale prav kulturne skupnosti spodbujati tudi razprave o teh vprašanjih. O vsebini dela kulturnih zavodov, ustanov, društev in skupin, o samoupravnih odnosih na področju kulture, o tem, komu je namenjena kulturna tvorbnost, kdo je najboljši soudeleženec kot potrošnik kulturnih dogodkov in še in še. Nevarna ali bolje neprimerna bi bila drugačna usmeritev.

Celjska kulturna skupnost pa ima izpostavljeno vlogo tudi pri ustvarjanju medobčinskih vezi — na področju kulture seveda. Bila bi velika škoda, da bi se kulturna skupnost v svojih načrtih, zlasti pri večjih kulturnih akcijah, omežila le na meje celjske občine. Sodelovanje s kulturnimi delavci in s kulturnimi skupnostmi v regiji bi dajalo še več možnosti za izenačevanje kulturnih potreb, interesov in hotenj delovnega človeka v različnih predelih našega območja.

J. VOLFAND

Veličina izpovedi

Izredna likovna manifestacija v Celju na temo NOB — Razstavlja 65 reprezentativnih jugoslovanskih ustvarjalcev

Velike likovne razstave, pripravljene z dolgotrajnim trudom in velikimi napori, so vselej vznemirljiv dogodek. To velja tudi za razstavo »Narodnosvobodilna borba v delih likovnih umetnikov Jugoslavije«, ki jo je v sodelovanju z Galerijo Doma Jugoslovanske ljudske armade v Beogradu pripra-

to, da jih doživimo v njihovi neposredni prvinskosti in enkratnosti, da občutimo težo njihove izpovedi o najtežjih trenutkih naše zgodovine, tisto notranjo resnico, ki diha iz vsake poteze čopiča, vsake črte in volumna, ne ozira se na psihološke ali stilne posebnosti tega ali onega ustvarjalca. Pred nami je ves

mož na sliki Iveta Šubica »Lakota« — vse to je en sam krik, ena sama obtožba, eno samo vprašanje. Obtožba zla, obtožba vseh, ki so to neizmerno trpljenje povzročili, in veliko vprašanje »Zakaj?«, postavljeno pred gledalce. Celo pri umetninah, kjer čustvenoizpovedna nota stopa na videz v ozadje, nas nemi

France Mihelič: Kronist

vil Muzej revolucije v Celju. Dogodek je toliko pomembnejši, ker gre za najbolj reprezentativno likovno manifestacijo, kar jih je Celje kdajkoli doživelo. Na razstavi je zbranih 65 olt in plastik sodobnih jugoslovanskih ustvarjalcev, med katerimi so tudi skoraj vsa najvidnejša imena jugoslovanske likovne umetnosti. Velika platna in drobne plastike, ki so pogosto zasnutki velikih spomenikov, se v skrbnem izboru zvrstijo pred očmi obiskovalcev. Prostor namenjen običajnim razstavam, je bil tokrat premajhen, da bi lahko sprejel pripravljeno gradivo in tako so bogato razstavo domiselno razporedili še v obeh avlah v prvem in drugem nadstropju muzejske stavbe. Drzna in tvegana odločitev, saj nihče ni vedel, kako bodo umetnine v teh prostorih zadihale in zaživele. In vendar je bil uspeh presenetljiv. Starinski oboki, ki se pnejo nad prostori, eksponatov niso pritisnili k tlom, ampak so jim nudili naravnost idealen intimni okvir, v katerem je izrazna moč umetnin polno zaživele.

Odveč bi bilo pisati oceno razstavljenih del. Avtorji so večinoma preveč znani, da bi njihove stvaritve ob predstavitvi v Celju znova kritično preverjali. In navsezadnje to tudi ni naš namen. Gre za

simboli likovne govornice, pogosto vezani na konkretne dogodke iz časa revolucije, prevzamejo in pretresejo. Predmeti iz vsakdanjega življenja dobijo sedaj naenkrat poseben pomen, saj so samo) metaforični izraz za globljo umetniško izpoved in renico. Takšna je bronasta plastika Oira Sandića, posvečena spomenu pobitih kragujevskih dijakov, takšna so druga razstavljena dela. Ob koncu ne moremo mimo ugotovitve, da je zdajšnja razstava v Muzeju revolucije pravzaprav nekaj več, kot nam obeta njen naslov. Ob kvaliteti razstavljenih del, h kateri so prispevali svoj delež skoraj vsi vidnejši jugoslovanski ustvarjalci, se nam pokaže hkrati kot prežrvunskih dosežkov naše sodobne likovne umetnosti sploh, saj so razstavljena le redka dela, ki bi jih ne mogli prišteti med najboljše, kar so posamični avtorji v zadnjih desetih letih — iz tega časa so namreč vsa razstavljena dela — na svojih razvojnih poti dosegli.

Razstavljeni eksponati so last Galerije Doma JLA v Beogradu. Njihova predstavitev v Celju pomeni ne le izreden kulturni dogodek, marveč tudi priznanje Muzeju revolucije, ki je razstavo pripravil in postavil.

IVAN STOPAR

Vzorno sodelovanje

Skoraj neopazno so v Slovenskem ljudskem gledališču v Celju zaprli razstavo izdelkov Kovaške industrije v Zrečah. Do takšnega sodelovanja med kulturnim zavodom in delovno organizacijo je prišlo, kot so povedali, zaradi ugodnega in prijetnega sprejema celjskih gledališčenikov v Zrečah. Tu SLG Celje rado gostuje.

In vendar to ni tako nepomemben dogodek v času, ko oblikujemo nove odnose v kulturi in ko poudarjamo nujnost boljšega sodelovanja

med kulturnimi dejavnostmi in gospodarstvom. Kako bomo tudi na področju kulturnega ustvarjanja zagotovili interese in vpliv delovnih ljudi? Ali ni takšno sodelovanje, kot sta ga dosegla SLG Celje in Kovaška industrija Zreče, že nekaj let prej pa celjski pokrajinski muzej z nekaterimi delovnimi organizacijami, dokaz, da bi lahko tudi pri tem neposrednem povezovanju gospodarstva in kulture več storili? Ta primer je lahko dober začetek in spodbudo tudi za druge.

Nastop orkestra

V počastitev 20-letnice Zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije in 80-letnice maršala Tita je bila minuli petek v Velenju slavnostna proslava. Po govoru je nastopil veliki pihalni orkester JLA iz Ljubljane s solisti Ladkom Korošcem, Petrom Najmovskim in Rajkom Stokovičem. Orkester je vodil podpolkovnik Pavle Brzulja. V drugem delu programa je igral veliki plesni orkester peli pa so Elda Viler, Andreja Zupančič, Edvin Fliser in Oto Pestner.

Še enkrat:

Revija zborov

Okrog 800 mladih pevcev celjske občine se je, kot smo poročali, pred dnevi zvrstilo na odru Narodnega doma, da so zapeli in s tem prikazali sadove svojega dela. Občinska revija mladinskih zborov je dokazala, da se v Celje vračajo lepši časi mladinskega petja. 14 otroških in mladinskih zborov je prikazalo dostojno kvaliteto, namreč dostojno za Celje — festivalsko mesto mladinskega petja.

Revija je dokazala, da zborovodje v celjskih šolah vedno bolj načrtno negujejo tehniko petja v prid lepega naravnega tona. Pri tem je potrebno dopolniti pisca ocene v prejšnji številki. Novega tednika Egora Kuneja s podatkom, da je strokovna komisija (posebej pa Branko Rajšter iz Maribora) pohvalila lep in naraven ton ne le zbora Glasbene šole, ampak tudi zborov iz II. osnovne šole in osnovne šole I. celjske čete. Tudi ta dva zbora bi sodila na republiško revijo, pa se verjetno zaradi skromnosti nista prijavila. Negovanje lepega petja je za nadaljnjo rast celjskih mladinskih zborov velikega pomena in nam daje lepe obete, da bomo slej ko prej tudi v tekmovalnem delu med-

narodnega festivala imeli predstavnike v vseh kategorijah. Seveda pa bo treba zborovsko petje negovati še prej. Še premalo je namreč nastopilo enoglasnih otroških zborov, brez osnove pa vsekakor ni tudi misel, da bi naj občinska revija v prihodnje zajela tudi zbere otroških vrtcev. Pomembnost otroških zborov za rast mladinskega petja je tu na dlan.

Da je zadnja občinska revija uspela, je slednjič dokazalo tudi občinstvo, ki je v obeh koncertih napolnilo dvorano in z navdušenjem spremljalo nastope mladih pevcev. Navdušenje občinstva pa je bila tudi največja nagrada poštvalnim zborovodjem, ki jim po nastopu gotovo ni bilo žal neštetih pregaranih ur.

E. GORSIC

V vsak dom
NOVI
TEDNIK

Veliko odkritje

Poročali smo že o presenetljivi najdbi v ostenju južne kapele opatijske cerkve v Celju. Pod enim izmed vogelnih kamnov se je namreč kazal blok obdelanega marmorja, ki so ga nato na pobudo strokovnjakov spomeniško varstvene službe izluščili iz stene. Rezultat je bil presenetljiv. Počkazalo se je namreč, da gre za torzo stare plastike, ki jo na podlagi primerjav lahko stavimo še v pozno dvanajsto ali zgodnje trinajsto stoletje, v čas torej, ko o današnji cerkvi še ni bilo sledu, saj je bil ohranjeni del kipa uporabljen kot gradbeni material. Najdba je pomembna za ves slovenski prostor, saj gre za eno izmed redkih pričevanj o času, ki ga v naši umetnosti preteklosti izpričujejo le redki spomeniki. Tako vse kaže, da bo z najdbami zadnjih let počasi mogoče zapolniti vrzel, ki je vse do nedavna zevala med ostalinami antike in prvimi umetnostnimi pričevanji iz srednjeveškega obdobja naše preteklosti.

Kje je hiša Blaža Kocena?

V okviru proslav petdesete obletnice Geografskega društva Slovenije, ki te dni z uspehom beleži svoj jubilej, je bilo programirano tudi spominsko obeležje pri rojstni hiši Blaža Kocena v Horjulu pri Ponikvi. Za pa bodo udeleženci proslave razočarani, ker rojstne hiše znanega kartografa in geografa, katerega dela so mu prinesla sloves tudi izven domovine, ni več. Pred približno desetimi leti so njegovo hišo kljub intervenciji prav našega časnika porušili.

Letošnji republiški nagrajenci OF

SOLČAVA: VEDNO MANJ LJUDI

Med letošnjimi nagrajenci, ki bodo prejeli republiško priznanje OF je tudi SOLČAVA, vasica v osrčju SAVINJSKIH ALP, katere občani si v skromnih in trdih pogojih gorskega sveta, odmaknjeni od drugih krajev, le počasi in postopno izboljšujejo pogoje trdega življenja.

Marsikaj je v teh, skoraj treh desetletjih po vojni, šlo mimo Solčave. Vse, kar imajo pokazati, so ustvarili sami, če že v celoti ne, pa vsaj dobršen delež. Stvari, ki jih marsikje smatrajo za nekaj popolnoma vsakdanjega, so tod veliki, čestokrat nerešljivi problemi, ki že dolga leta čakajo na ustrezno rešitev.

Število prebivalcev je po vojni padlo za četrtnino in danes tod prebiva le še 659 ljudi, ki se boreč z robato, pa vendar tako lepo naravo, ki jo preklinjajo in ljubijo hkrati, prebijajo skozi življenje. Sedem lepih kmetij je opuščeni, mladi odhajajo v dolino...

Nizki, sivi oblaki so zastirali še tisti ozek kosček neba, ki ga je ob sončnih dneh videti med visokogorskimi vršaci. Se več, lilo je kot iz skafa in ljudje so se, idoč od maše, stiskali pod podstreške ter urne hiteli proti vaški gostilni. Mnogi so odhajali k znanecem in sorodnikom, da bi v topli sobi izkoristili nedeljski dopoldne za malo klepeta...

Solčava. Ozrem se proti svojiski arhitekturi vaskerke cerkve, ki se stiska vrh rebri ter kaže svoje bele stene in sivo kritino, kot molčeca priča nedavnih, slavnih in žalostnih dni. V spominu se obudi slika iz mladostnih dni. Ista cerkev, ista belina in sivina, okrog in okrog pa ožgane stene, smrdeč vonj po dimu in ubijajoča tišina. Minilo je 28 let od tistega usodnega dne, ko je okupatorjeva roka v agoniji konca, v maščevanju nad uporom, v obupu nad nemočjo svojega brezupnega početja, potisnila rdečega petelina v topla ognjišča solčavskih domov.

Danes je seveda drugače. Minila so leta, ljudje

so z odpovedovanjem vsemu, kar so mogli pogrešiti, obnovili svoje požgane domove. Solidarno so se lotili dela in za obnovljenimi domovi so prišle na vrsto tudi druge, skupne stvari. V vasi stoji združni dom, ki bi bil v okras marsikateremu večjemu kraju. Zgradili so ga skoraj sami, les, denar, gradbeni material in udarniško delo... Na stotine kubikov lesa so darovali občani za skupne zadeve. 400 kubikov za to cesto, 325 kubikov za drugo, 100 za vaški asfalt, 90 za šolski avtobus in 500 kubikov za rekonstrukcijo in modernizacijo ceste od Radmirja do Luč, z željo, da bi kmalu prispel asfaltni trak tudi do njih. Do danes še ni...

Tudi televizijski pretvornik in mnoge krajevne ceste, ki jih je bilo zgrajenih kar 48 km, so bile rezultat solidarnega prispevka vseh, ki prebivajo v teh strmih rebreh med Raduho in Olševo. Toda samo solidarnost je premalo, so stvari, ki jih ne zmorejo, ki brez podpore ne morejo biti urejene.

Največji problem Solčave in njenih občanov je

cesta. Asfalt je prispel pred leti do Igle, nekaj kilometrov nad Lučami in tu je obtical. Cesta, moderna in gladka, predvsem pa brez prahu, pomeni za ta kraj toliko kot reka v Sahari. Odpri se bo pot, kraj bo ujel stik s svetom, stik, ki je vse predolgo pretrgan. Letos so z rekonstrukcijo oziroma z zemeljskimi deli že pričeli, toda občani so še vedno skeptični, bojijo se, čeprav bi tako radi verjeli, da takrat črni asfaltni trak le doseže tudi njihov kraj. Cesta prinaša novo življenje, s cesto bo postopoma prišlo tudi ostalo, predvsem pa bo to zelena luč za turizem, ki tod še ni presegel predvojnega stopnje, ko je Solčava že slovela kot turistični kraj, ko marsikje drugod še dobro vedeli niso, kaj je stujski promet...

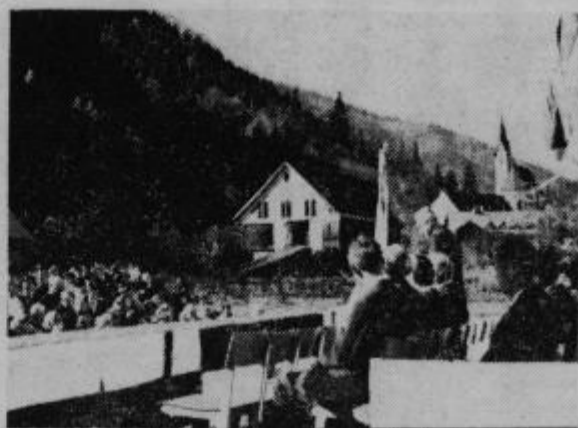
Ubijajoči strah, ki ga povzročajo stotine avtomobilov, ki posebno ob sobotah in nedeljah brzijo proti Logarski dolini, vdira v ob cestah stoječe hiše in nobena vrata in okna ga ne držijo. Najmanj petdeset turističnih sob bi bilo možno urediti, pa iz tega seveda ne

bo nič, vse dokler ne bo stekla skozi ozko dolino moderna cesta. To pa bo, vsaj zaenkrat tako kaže, že letos jeseni.

Nič manjši problem, ki je bistvenega pomena za nadaljnji razvoj kraja, pa je to, da še sedaj ni izdelan urbanistični načrt Logarske doline in Solčave. Načrt pomeni zavoro, ki preprečuje hitrejši razvoj kraja, ki že dolga leta stagnira. Urbanistični načrt Logarske doline bi omogočil, da pridejo v dolino zainteresirani investitorji, ki bi zgradili

tako dolgo ni z gradnjo nič. Skupščina Mozirje je v letošnjem proračunu že oddvojila sredstva za izdelavo tega načrta. Torej, obetajo se boljši časi.

Trgovina je poseben problem in občani so že obupali, da bi kdaj le moglo biti bolje. Menda so edini v občini, ki nimajo samopostrežne trgovine. Sicer pa je tudi ne terjajo, le nekaj večjega in sodobnejšega bi radi imeli, saj je obstoječa še ravno takšna kot pred mnogimi leti, ko je dobila svoj skromni prostor

Solčavani so edini, ki v mozirski občini, pa verjetno tudi daleč naokrog, še praznujejo krajevni praznik, praznik v spomin na 24. oktober 1944, ko je zagorela vas in vse kmetije naokoli. Na sliki: udeleženci osrednje proslave krajevnega praznika lanske jeseni.

nove gostinske objekte, v katerih pa bi se našlo prenekatero delovno mesto tudi za mlade solčavske roke. V Solčavi so že določili lokacijo za weekend naselje, toda dokler ni urbanističnega načrta,

v Zadrudnem domu. Še žebli so menda rjavi od vlažnosti, da o drugem seveda ne govorimo. Trgovino oskrbuje Zgornjesavinjska kmetijska zadruga. Morda bi pa le bilo dobro, če bi se malo po-

menili z ljudmi, kako bo s tem v bodoče.

Mladi odhajajo! Zaposlujejo se v drugih krajih, si ustvarjajo svoje družine, število prebivalcev pa pada. Kar sedem lepih kmetij je popolnoma opuščeni, brez žive duše, brez gospodarja, brez delovnih rok. Sedem praznih kmetij, kljub temu, da so bili ravno Solčavani med prvimi v Sloveniji, ki so se ogreli za pašno košni sistem in pričeli s preusmerjanjem kmetij. Mladi ne vidijo perspektive in odhajajo drugam. Dekleta odhajajo v kloster v sosednjo Avstrijo in po končanem uku se ne vračajo v domači kraj...

Manjši obrat kakšne obrtne stroke bi pomenil možnost zasluzka vsem, ki sedaj odhajajo. Solško poslopje je neizkoriščeno, polovica učilnic je praznih, prazni pa ostajajo tudi domovi in to si v kraju najbolj prizadevajo preprečiti.

Sicer pa tudi drugih problemov ne manjka. Pavličovo sedlo je še vedno odprto le za pešce, kljub temu, da je cesta za silo že prevozna. Ko bo stekla tudi ta povezava, bo Solčava križišče in potrebna bo črpalka. Še in še bi lahko naštevali in še bi vedno ostalo kaj česar ne bi omenili. Med drugim jim grozi tudi odhod milice, vzrok so menda prostori in stanovanja. Če se bo zgodilo tudi to, potem bodo zgubili še zadnji vez s svetom, ki je tako daleč od njih.

Veseli in ponosni so Solčavani zaradi priznanja, ki so ga dobili, toda boje se, da bi ostalo le pri tem. Solčava potrebuje več, potrebuje konkretno pomoč, da premaga stagnacijo in stopi na pot hitrejšega razvoja.

BERNI STRMCNIK

JOŽE PRATENGRAZER

26. aprila bo v Zdravilski dvorani v Rogasški Slatini stopil na slavnostni oder tudi Jože Pratengrazer, devetindesetletni kmet-poslanec socialno zdravstvenega zbora republiške skupščine. Tokrat se za spremembo ne bo zavzemal za pravice kmeta, za odpravljanje socialnih razlik in za boljše življenje na vasi, nobenega govora ne bo, pač pa mu bodo podelili republiško priznanje OF.

Prav zaradi tega sem ga obiskal zadnjič, na isti dan, ko je maršal Tito obiskal Kumrovec in je deževalo, dan pa je bil skrajno neprijeten.

Ko sva sedela v njegovi izbi, vse v njej spominja na staro kmetijo, trdno in močno, je bilo slabo pozabljeno. Kmet-politik je spregovoril.

Po vojni se je vpisal na kmetijsko šolo, a je ni začel. Ko je bilo treba pomagati obnavljati razrušeno in opustošeno domovino, srečamo mladega Kunšperčana v brigadi v Novem Beogradu, na Krškem polju, v Kočevju. Pritegnilo ga je delo v različnih organizacijah, ki so jih imele brigade in prvič se je vključil v družbeno politično delo kot član upravnega odbora vaskerke kmetijske zadruge v letih 1958/59. Kmalu so ga izvolili kot delegata občine na drugem kongresu SZDL. Izvoljen je bil za člana novega odbora SZDL v republiki. Od te-

daj naprej je šla pot tega preprostega kunšperškega kmeta strmo navzgor in danes je Jože Pratengrazer član republiške konference SZDL, član slovenske delegacije zvezne konference SZDL in republiški poslanec socialno zdravstvenega zbora in pa seveda funkcionar v vidnejših družbeno političnih institucijah matične občine Smarje pri Jelšah.

»V zadnjem času sem se močneje angažiral pri odpravljanju socialnih razlik. To me najbolj boli. Moti me tudi naša kreditna politika: nevzdržna je in težko sprejemljiva. 30 odstotni polog, ki mora biti vezan na odobreni bančni kredit, malokateri kmet zmore. Tudi roki so prekratki, predvsem za obnovo vinogradov in gospodarskih poslopj.«

Z Jožetom Pratengrazerm je sva se dotaknila tudi kmetijstva.

»Moral se bomo odločiti, kdo bo lahko kmetoval

in vsaj tistemu nuditi, kar je le mogoče, seveda ob primernih pogojih. Območje, kot je Kozjansko, bi moralo ostati takšno, kot je, vendar z dodatnimi viri zasluzka. Mislim, da bi se morali zavzemati najprej za ceste in obrate, vse ostalo bo prišlo samo po sebi.«

Jože Pratengrazer, ki doma, kolikor je mogoče, uvaža moderno kmetijstvo, pravkar gradi nove hleve za prašičke in govedo. Ima cel kup želja: »Potrebujemo industrijo na Kozjansko, ne veliko, pač pa takšno, ki bo zastavila odliv prebivalcev. Čimprejšnja izenačitev delavsko-kmečkih pravic, izvajanje pokojninskega zavarovanja ob pomoči družbe in pa ureditev socialnih podpor na raven, ki omogoča človeka dostojno življenje, samo to si še želim.«

Povedanega je bilo še več, časa, ki sva ga porabila za pogovor, sploh ni bilo čutiti, skozi ves pogovor pa se je vlekle drobna nit najnega pogovora: težko je kmetu poslancu. Delo doma, delo v družbeno političnem snovanju — to sta dve stvari, ki komajda gresta skupaj. Pri Pratengrazerjevih jih rešujejo skupaj: žena in pa trije otroci največkrat naredo to, česar oče ne more. Delo z ljudmi in za ljudi pa je vendarle lepo. Tako meni Jože Pratengrazer.

MILENKO STRASEK

Po naključju je naš časnik pred štirinajstimi dnevi v rubriki »Obrazje« pisal o poglavitnih življenjskih mejnikih enega letošnjih dobitnikov republiškega priznanja OF — Lojzeta Lešnika iz Rečice pri Laškem. Zato danes

LOJZE LEŠNIK

zabeležimo le obrazložitev za njegovo priznanje. Upokojeni rudar Lojze Lešnik se je pred štiridesetimi leti vključil v napredno delavsko gibanje in imel ves čas pred vojno vodilno vlogo v revolucionarnih dogodkih rudarskega kolektiva v Rečici in v laškem okolišju. Bil je preganjan, pogosto brezposeln zaradi svoje napredne usmerjenosti. Leta 1941 je bil v maju med udeleženci ustanovnega sestanka OF za Stajersko in je bil organizator ustanavljanja OF odborov na območju Laškega. Bil je interniran v Mauthausnu, po osvoboditvi pa je neumorno de-

loval pri obnovi domovine, v izgradnji samoupravne družbe in je ostal politično aktiven tudi po upokojitvi. Vse do danes. Sodelovanje v NOV ima priznana od 2. maja 1941 do konca vojne, je nosilec več odlikovanj in je laskoletni dobitnik občinskega priznanja OF, ki mu je bilo podeljeno ob 30. obletnici zgodovinskega ustanovnega sestanka OF za Stajersko.

Priznanje, ki mu ga letos dodeljuje republiška konferenca SZDL, se nanaša na njegovo štiridesetletno revolucionarno delovanje med rečičskimi rudarji.

LOJZE LEŠNIK

loval pri obnovi domovine, v izgradnji samoupravne družbe in je ostal politično aktiven tudi po upokojitvi. Vse do danes. Sodelovanje v NOV ima priznana od 2. maja 1941 do konca vojne, je nosilec več odlikovanj in je laskoletni dobitnik občinskega priznanja OF, ki mu je bilo podeljeno ob 30. obletnici zgodovinskega ustanovnega sestanka OF za Stajersko.

Priznanje, ki mu ga letos dodeljuje republiška konferenca SZDL, se nanaša na njegovo štiridesetletno revolucionarno delovanje med rečičskimi rudarji.

JOŽE VOLFAND

Jože Volfand, glavni urednik našega časopisa in Radia Celje ter dolgoletni družbeno politični delavec v Zvezi mladine in Zvezi komunistov, iz Celja, je med letošnjimi republiški nagrajenci OF.

Za to visoko priznanje ga je predlagalo predsedstvo Republiške konference Zveze mladine Slovenije.

Priznanje je dobil za dolgoletno družbeno politično delo, saj to sega že tja v osnovno šolo. V času šolanja je bil predsednik aktivnosti mladih na Učiteljski,

pozneje pa tudi predsednik občinskega komiteja ZMS Celje. V času svoje funkcije je kot predsednik celjske mladine pokazal izredno aktivnost ne samo na ustaljenih področjih dela. Tako je to priznanje tudi pohvala za delo v drugih organih na področju kulture in šolstva.

V obrazložitvi je posebej poudarjeno njegovo publicistično delo pri obravnavanju problemov samoupravnih odnosov na šolah in položaju učencev v samoupravljanju v šoli.

Jože Volfand je tudi pobudnik celjske akcije »Naša beseda«, ki je v mestu ob Savinji postala tradicionalna kulturna manifestacija mladih, hkrati pa se je kot takšna razširila po vsem slovenskem prostoru in tako dobila republiški značaj.

Tudi mladinska revija »Obrazje« je izšla na njegovo pobudo in danes pomeni zaželen literarni list mladih v Celju.

Kljub napornim delovnim dolžnostim je letošnji nagrajenec OF še danes med najaktivnejšimi družbeno političnimi delavci v Celju.

UTRINKI IZ ŠOLSkih KLOPI

Spet je pred vami vaša stran, dragi mladi bralci. Poslali ste toliko prispevkov, da izbira ni bila lahka. Oglasili ste se iz vseh strani, mi pa bi radi videli, da bi še več pisali, zato vas ponovno vabimo k sodelovanju.

Ker je naša današnja številka praznična, smo iz vaših spisov izbrali tiste prispevke, ki v spominih vaših staršev obujajo vrednote našega osvobodilnega boja. Vmes pa smo natrosili še nekaj pomladanskih utrinkov.

Tokrat objavljamo prispevke pionirjev iz Konjic, Štor in Celja. Pa še mladinka s pedagoške gimnazije se vam je pridružila.

Okupator v našem mestu

Stopam po konjskem trgu. Srečavam mnogo ljudi, mladih in starih. Vidim mlade, kako brezskrbno hodijo po sivem tlaku. Nenadoma se spomnim, ali kdo pomisli, kdo je bil tisti, ki je vse to naredil. Če nihče drug, premljujem jaz. Mislim, kako se je mesto razvijalo. Toda misel se nenadoma prekine, ko pridem do leta 1941.

«Kdo, kaj, kako, zakaj?» so bila moja vprašanja, ki sem jih zastavljala staršem. «Spomini na ta leta so polni grozljivih dogodkov, ki te pretresejo prav do dna duše,» je bil skupen odgovor vseh. Potem pa začne prvi ata: «Da, nekaj časa smo le gledali, od kod vse to. Veliki tovarnjaki, napojeni z nemškimi vojaki, nemške zastave, ki so plapolale po celem trgu, kot bi bile notele objeti ves svet.» Mama pa še prapomni: «Ne samo to, tudi v naši cerkvi so šli smo čez noč morale začeti govoriti nemško. Kazalo je, kot da se je slovenski jezik zgubil v prahu, ki ga je povzročila nemška mobilizacija.» Zopet jo prekine ata: «Mnogo konjskih fantov je moralo oditi v nemško vojsko, čeprav ne radi. Med temi sem bil tudi jaz.» Takrat pa se zasliši bolj hrupav glas, v pogovor poseže stara mama: «Oh, koliko skrbi sem imela zate! Mislila sem, da te ne bo več nazaj. V začetku leta 1943 je začelo zahajati v našo malo hišico okoli deset mladih fantov. Največkrat so prihajali ob večerih, saj se jim je topla peč zelo prijetna. Zvečer so delali načrte, ki so sprožili akcije naslednjega dne. Mladih čvrstih fantov je postajalo vedno več. Prinjali so tudi iz drugih krajev in naše fante vzpodbujali k borbi. Leta 1944 so že zelo napredovali. Imeli so veliko skladišče municije v hlevu pri našem sosedu. Toda izdajalska roka tudi tokrat ni mirovala in rezultat izdajstva je bila močna eksplozija in tudi smrt nekaj borcev. Internirali so tudi mnoge ljudi.» Takrat pa zagledam v maminih očeh sozo in napolnjeni glas spregovori: «Tudi moja mama je bila tista žrtev. Bil je deževen dan in sovražniki tebi nič, meni nič stopijo v hišo in zavpijejo, naj se »stara«, tako so mislili mamino, obide. Res, njihove besede so se spremenile v dejanje in kljub velikemu jokom nas otrok so jo odpeljali. Nemci so postajali vse bolj napačni in so začeli izvajati vedno hujše ukrepe. V jeseni 1944 so prišli, pobrali so nam vse, kar smo imeli. Toda krepile so se partizanske čete, ki so opominjale, da se približuje njihov zadnji dan. Zima leta 1944 je bila zelo mrzla, toda vsi smo mraz preživljali z upom, da bo spomladansko sonce vrnilo vse zamujeno. Pričakovali smo, da se nam bo usoda le nasmehnila. Upali smo, da nas je vojna dovolj uničila, pa smo se zmotili, kajti na nas so 9. maja 1945 prišli Kozaki, ki niso poznali usmiljenja. Ubili so vse, kar jim je prišlo pod roke: otroke, matere, očete in starce. Iz Konjic so odšli z dobro opranimi noži, ki so si jih umili v krvi Konjčanov. In končno, čez dva dni, 11. maja 1945, so vkorakali v mesto oddelki partizanske vojske,» je pripovedovala stara mama.

Svoboda, so izrekli skoraj vsi naenkrat. «Sele takrat se mi je srce popolnoma umirilo,» je pristavila mama. «Konjčani smo jo pričakali v cvetju prvih spomladanskih rož in plapajočih slovenskih zastav.»

Na koncu postavim še eno vprašanje sebi: «Ali bi bil naš mladi konjski rod dovolj močan, da bi ubranil naše malo mesto?» Iz dna duše mi prihaja odgovor: «Vsekakor ne bi pustili uničiti naše mestice, saj bi lahko le s tem dokazali, da borba naših staršev ni bila zaman in da nismo vsi razgrajali, ki hočemo vse uničiti, ampak otroci, ki vemo, kaj je najdragocenejše in kaj je treba ohraniti. To je svoboda in mir!»

Marta Kropelj, 8. a
Osnovna šola Dušana Jereba
Slovenske Konjice

Sprehod v naravo

Ko so na vrtu za hišo zacveteli prvi žafranji, sem vedela, da je v deželo prišla pomlad.

Sončnega popoldneva sem se odpravila na sprehod. Steza, po kateri sem stopala, je vodila preko travnikov proti gozdu. Ob deblu starega kostanja, ki mu je zimski

vinar položil veje, se je komaj opazno dvigal kupček zemlje. «Tudi tebe vleče na sonce, črni prebivalec krtin,» sem se nasmehnila, «le hitro se skrivaj nazaj, drugače ti bo mama z grabljami razdrila dom!»

Pod leskovim grmom, na katerem so poganjali prvi brstiči, se je sramežljivo skrivala skupina trobentice.

Gozd me je sprejel s svojo čarobno tišino. Sedla sem na parobek, prisluhnila sem petju ptic. Nenadoma me je prestrašil zajec, ki je planil izpod smrečja in jo ucvril po bregu. Nisem se prestrašila samo jaz. Na borovi veji nad mojo glavo je ljubka veverica od strahu spustila svoj storž, da je padel tik pred mano na tla. Vstala sem in odšla naprej.

Pot me je peljala navzdol proti potoku. Sedla sem na brv. Pobrala sem nekaj kamenčkov in jih zagnala v vodo. Pogledala sem navzgor po nasprotnem bregu in presenečeno vzkljnila. Krog in krog se je košatila bela preproga zvončkov. Natrgala sem jih šopek in se odpravila proti domu. Gredeč sem nalomila še nekaj vej mačic. Takrat mi je na roko padla velika dežna kaplja. «Deževalo bo,» sem se prestrašila in pospešila sem korake.

Komaj sem zaprla vrata domače hiše, je začelo deževati. Dežne kaplje je veter nosil na vse strani. Kadarkoli sem pogledala na šopek pomladnega ovetja, sem se spomnila, kako lep je bil dan, ki sem ga preživela v pomladni naravi.

Marjanca Esih, 7. s
Osnovna šola Štor

Idila

V borni koči na revnem pogradu
mati s kopicco otrok.
Na mizi krompirček, premajhna je skleda
za toliko rok.

Očka so tiha, vlažna, velika,
trd je že kruh.
Beda pritiška, sovražnica tiha
kozjanskih otrok.

Stara pravljica

Nekoč so se Butalci dogovorili,
da konja bodo tako hranili,
da mu o ovsu in detelji bodo le govorili.

A mrha konjska ni jih razumel,
čez nekaj dni je hirati začel
in na vseh svetih dan
je bil slovesno pokopan.

V vrtincu

Gledam ptjanice, ki opotekaje zapuščajo gostilno.
V kozarcih pijače utopili so si bolečino
in ko se sam napijem pekoče vsebine,
spoznam, da z vinom žalost ne mine.

Ko kolovratim skozi drevored,
se bratim z brezami in pijskimi lučmi,
saj breza trdnije kot človek stoji,
ker človek nagne se tja, kjer se mu bolje godi.

Glej, sem že doma! Postelja pleše
v ritmu valčka in ča ča ča,
k vrugu življenja, če takšno
še sploh kaj velja.

Marija Stukelj,
Pedagoška gimnazija
Celje

Mamica, moj največji zaklad

Moja mamica je zame cvet,
ki raste v rosinj travi.

Ime ji je Ivica. Zaposlena je v Cinkarni. Je srednje velika. Ima rjave lase in sive oči.

Zjutraj prva vstane in pripravi zajtrk. Nato odhiti v službo. Tam vestno opravlja svoje delo. Ko pride ob 14. uri domov, pripravi kosilo. Zame je tista jed, ki jo naredi mamica, najslajša. Po kosilu gre pospravljat. Radla ji priskočim na pomoč. Hitro opraviva najino delo. Nato greva na sprehod. Pogovarjava se o vseh lepih stvareh. Po večerji gre mamica večkrat likat. Vsi že spimo, le mamica še pripravlja obleko za prihodnji dan. Sele pozno zvečer leže vsa utrujena na mehko blazino.

Bližaj se je 8 marec. Vsa vesela sem odhitela v mesto po cvetje. Ko sem prišla domov, sem šla v kuhinjo, kjer je bila mamica. Čestitala sem ji in ji dala nageljčke. V njenih očeh so se lesketale drobne solze. V teh solzah je bila skrita vsa ljubezen do mene.

JANJA ARCAN, 4. a.
Osnovna šola F. Vrunča
Hudinja-Celje

Moja mamica

Mati, je beseda, ki jo izgovarjamo s spoštovanjem. Mati nam pomeni vse: sonce, luč, veselje, radost, vse, kar nam lepša življenje. Ko te mehka materina roka poboža po lasih, si najsrečnejši človek na svetu.

Mama, To je težko postati. Kakšna sploh mora biti mama?

Mama — to je nekaj imenitnega, vendar težkega. Naše mame morajo biti zelo delavne. Skrbeti morajo zase in za vso družino. Vsi otroci imamo svoje mame radi. Kuhajo nam kosila, da nismo lačni, skrbijo za našo obleko, da je zakrpana in čista, pomagajo nam, kjer nam le morejo.

Bilo je aprila. Mamica je zbolela in očka jo je odpeljal v bolnico. Ta bolnica pa ni bila navadna. Mamica je odšla v Vojnik. «Vojnik!» Kako čudno ta beseda zveni v otroških ušesih! Vem, da so mnogi moji sošolci in sošolke mnenja, da je to bolnica za neumne. Tudi jaz sem tako sklepala. Toda ko sem videla bolnike, sem svoje mnenje brž spremenila.

Ze prvo nedeljo sva se z očkom odpravila v cvetličarno in kupila lep šopek nageljnov. Nato sva se odpravila na obisk. Kmalu sva prispela na veliko dvorišče. Odhitela sva v poslopje. Ko sem zagledala mamico, se mi je zazdelo kot vila. V roke sem ji potisnila šopek, nato pa pa sem zbežala iz poslopja. Ne vem, kako je sprejela moj pozdrav. Za mano se je ozrlo nekaj ljudi. Toda jaz sem bežala in se skrila na dvorišču. V meni se je venomer oglašalo: «Vojnik, bolnica neumnih!» Nisem mogla zatreti te misli. Po licih so mi polzele solze. Pokazala sem se šele, ko je oče odšel k avtu. Od mamice se tega dne nisem poslovila, kajti poslopja ni smela zapustiti.

Zato sem jo obiskala naslednjo sredo. Ko sem opazovala bolnike, sem videla, da so bili vsi mirni. Imeli so utrujen obraz in izmučene roke. Še sedaj si ne znam predstavljati, kakšna je ta bolezen. Vem pa, da bolniki, ki se zdravijo v tej bolnici, niso neumni.

Sedaj je spet doma. Vesela sem bila njenega prihoda. Toda med časom, ko je ni bilo, sem se navadila samostojnosti. Nisem več tista pridna punčka, ki se mamice drži za krilo. Zato se tudi včasih spreva. Vendar sva si kmalu dobri.

Mama je kot zgodnje jutro — sveža in zlata, kot topel poletni dan je — ko razdaja svojo ljubezen in iskren nasmeh, kot blag večer je, ki prinese mir, kot čudovita poletna noč, ki se spremeni v sanje.

Mojca K., Celje

Žeja

Ze sami misli na lakoto ali žejo lahko postane vsakemu tesno pri srcu. V življenju še nikdar nisem tega občutila in moja velika želja je, da tudi nikdar ne bi.

Zato sem zaprosila mojega očka, naj mi opiše ta dokaj čuden občutek. Nekaj časa je strmel, nato pa mi je začel pripovedovati.

«Bilo je septembra 1941., ko je prispel transport slovenskih internirancev na postajo Slavonske Požege. Pot je bila dolga in utrudljiva. Na postaji so nas pričakali ustaši in ob njihovem spremstvu smo nadaljevali pot v taborišča. Dolgo smo hodili, po tej prašni cesti, bili smo lačni in silno žejni. Usta sem imel suha, da se govoriti nisem mogel. Po dveh dolgih urah hoda smo prispeli do taborišča. Prvo, kar smo zagledali, so bila korita s pipami za vodo. Planili smo h koritom, vendar iz pip ni pritekla niti kapljica vode. Nekateri so si kopali jame, da bi občutili vlago, midva s sestro pa sva sedela in gledala. Tedaj je prišel oče in ob pogledu na naju je vzel nekaj prtijage in odšel h kantini. Čez nekaj časa se je vrnil s steklenico vode. Moja čisto suha usta so se ovišla in zazdelo se mi je, da postajam zopet živ. Bila je res samo voda, vendar zlata, tedaj nepopisna tekočina. Da, zlata, saj je bila kupljena za vse zlato, kar smo ga premogli.»

Judita Počkaj, 7. a,
Novinarski krožek,
I. osnovna šola, Celje

NA POTI JE KURIRČKOVA POŠTA

V torek, 18. aprila, so pionirji slovenjegraške občine opravili pomembno nalogo. Varno so namreč prinesli kurirčkovo torbo v Pako pri Velenju, kjer so je prevzeli velenjski pionirji. Na slavnostnem prostoru, ob spomeniku XIV. divizije, je borec Filip Lesnjak spregovoril pionirjem, ki so poslali maršalu Titu tudi pozdravno pismo.

Nato je pionirska četa odšla na pot, drugi pionirji, skupaj z borci, pa so odšli v šolo Paka, kjer je bil kratek program. Sodelovali so pionirji obeh občin.

B. Mlinar

OKROGLA MIZA PRED PRAZNIKOM OF — OKROGLA MIZA PRED PRAZNIKOM OF — OKROGLA MIZA PRED PRAZNIKOM

KAJ, ČE BO TREBA

Da bi dobili mnenja in stališča na vprašanje, kaj, če bo treba jutri spet partizaniti, smo v uredništvo povabili več tovarišev in tovarišic, predvsem udeležencev NOV. Zal se je pogovora udeležila le polovica.

Za okroglo mizo smo v misli in besedi spet partizanili: VID JERIC, član štaba zahodnoštajerske cone za SLO, FRANC PLANINC, vodja priprav na SLO pri občini Celje, JOZE DOBERSEK, predsednik občine Mozirje, JANKO ŽEVART, predsednik SZDL Celje, PETER HLAŠTEC, sekretar regijskega aktiva ZK v kmetijstvu, FRANC HORJAK, kmet iz Jurkloštra in medvojni aktivist NOV, JOZE KREBS in IVAN NOVAK, predstavnika celjske taborniške organizacije, JOZE VOLFAND, glavni in odgovorni urednik NT, DRAGO MEDVED s fotoaparatom in jaz s svinčnikom v rokah.

Jasno je, da je bilo v tri ure trajajočem pogovoru povedanega mnogo več, kot bomo mogli zabeležiti na dveh časopisnih straneh.

Za obrambno vojno je v naši socialistični domovini zasnovan in vpeljan splošni ljudski odpor ali na kratko SLO. Kolikšna je idejno-politična usposobljenost prebivalstva za obrambo domovine in socialističnih pridobitev, kako so ljudje dojeli in osvojili sistem SLO, zlasti na našem območju?

JANKO ŽEVART:

NA SPLOŠNO JE SLO ZNAN — ZDAJ GRE ZA PODROBNOSTI

IVAN NOVAK: Prepričan sem, da večina občanov pozna koncepcijo SLO. Znano mi je, da je večina poslušala predavanja, da so bile marsikje tudi praktične vaje. Kaj je SLO, pove naslov sam. Gre za aktivno udeležbo vsega prebivalstva v obrambni vojni.

FRANC HORJAK: Tako star sem, da najbrž ne pridem več v poštev. Vem pa, da smo dobro pripravljani. Lani so imeli v našem kraju vaje ob praznovanju občinskega praznika. Sredi noči so kurirji dvignili ljudi, ki imajo uniforme doma in še isto noč so krenili na pohod. V mojih mladih letih, ko sem moral na soško fronto in pozneje na koroško mejo, je trajalo dneve in dneve, da smo prišli v svoj regiment.

JOZE KREBS: Sodim, da je sistem SLO večini ljudi znan, zlasti tistim, ki so konkretno vključeni v kate-ro od njegovih enot in oblik. Mislim pa tudi, da je razvitost SLO na ravni občine mnogo boljše kot v krajevnih skupnostih. Tu stvari še šepajo, niso povsem jasne. Premalo konkretnosti je na tej ravni.

JOZE DOBERSEK: Ideja SLO je med občani sprejeta. Strinjam se, da še vedno preveč v načelu, v poglavitnih obrisih. V krajevnih skupnostih, pa tudi v občinah je kaj malo prostora za

Predstavnika tabornikov Ivan Novak in predsednik občinske konference SZDL Celje Janko Ževart.

načelnost, za posploševanje. Mislim, da nas je primer Češkoslovaške marsičesa naučil. Mislim, da moramo sistem SLO še bolj razdrobiti, hkrati pa zagotoviti dobro povezavo med skupinami, grupami.

FRANC PLANINC: Najdlje smo prišli pri usposabljanju oboroženih enot SLO. To je razumljivo. JLA je dala zadostno strokovno podlago občanom, ki so v te enote vključeni. Temu znanju je zdaj treba dodati, zlasti to velja za poveljniški kader, znanje in spoznanje o krajevnih razmerah, enote iziriti za opravljanje konkretnih nalog tako v pogojih obrambe ob napadu kot v pogojih začasne okupacije. Koncept SLO je med prebivalstvom sprejet. Zal je še vedno preveč splošnih načel, smo pa še prešibki pri konkretizaciji nalog v delovnih organizacijah, v krajevnih skupnostih, v vseh oblikah pestrega sistema SLO. Predvsem se bomo morali navaditi na misel, da bomo morali v primeru sile skrbeti predvsem vsak zase, za svojo varnost in življenje. To bo bolj odvisno od iniciativ vsakega posameznika kot od ukazov, navodil, vodenja od zgoraj.

VID JERIC: Sistem SLO je jasen. V obrambo vključuje celotno družbo od operativne armade do partizanskih enot, do udeležbe in sodelovanja neoboroženega prebivalstva. Neoborožene oblike odpora so najmanj toliko važne kot oborožen boj. In ravno pri pripravah na te oblike še nismo stori-li dovolj. Ne samo v delovnih organizacijah in krajevnih skupnostih, tudi v šolstvu, zdravstvu in ostalih oblikah družbenega življenja je sistem SLO še premalo vgrajen.

JANKO ŽEVART: Če ocenimo na splošno, je sistem

časen. Vzemimo primer Slan-drovcov. Ko so napadli in uničili postojanko v Mozirju, so se umaknili v Mozirske planine. Danes ali jutri bi jih tudi tam mogel pričakati sovražnik, prepeljan na vrhove s helikopterji.

PETER HLAŠTEC: No, del prebivalstva bo le treba umakniti. Predvsem bolnike, starce, otroke. Moram reči, da je Kozjansko, kot je bilo nekoč, pripravljeno na to. Bilo bi gostoljubno kot nekoč, pripravljeno na to. Bilo bi gostoljubno kot nekoč, pa ravno zato zasluži že danes več pozornosti in pomoči. Danes kdo reče, da bi stale urejene ceste na Kozjanskem več, kot je vredno Kozjansko. Morda, če se gremo cenilno komisijo. Toda ali ni vredno mnogo več, ni to kos slovenske zemlje, ki je tako majhna? Jože Deberšek je rekel, da bo potrebna še večja drobitev, da bi bili čim manjši cilj sovražniku. V mestih ostane množica pač množica, če se še tako premika. Pravim, da bo Kozjansko, če bo treba, spet partizansko območje.

VID JERIC: So velike razlike med letom 1941 in danes. Takrat je bilo treba začeti iz nič, danes smo pripravljene vnaprej, oboroženi. Razlika pa je tudi v tem, da je bil med NOV prenešen boj iz mest na podeželje, v gozdove in od tam nazaj v mesta do končne osvoboditve. Jutri bo boj tako v mestih kot na deželi. Odvisno od razmer, potreb. Ne moramo računati le na hosto, na planine. Vendar bo pomembna hosta, pomembna bo planina in vas. Zato ohranimo, kar se ohrani da. Predvsem višinske kmetije, ki so najbolj izpostavljene izumiranju.

JOZE KREBS: Včasih kdo reče, češ razvoj komunikacij in cest se nam bo maščeval! To je zmotno. Med NOV bi bila bojazen razumljiva. Če bi jih ne bilo, bi bili na istem sprico možnosti helikopterskih desantov. Ceste bi v vojni prišle prav tudi nam, sovražnik na njih pa je dober cilj. Veliko hodim s taborniki naokrog. Kakšne razlike? Zgornja Savinjska dolina je vse bolj urejena, višinski kmetije so ostali, premožnejši so, trdnjeji. Na Kozjanskem je spet drugače. Tam tudi-dolinski in kmetije na srednjih višinah nimajo kaj več kot višinski. Vsi skupaj bore malo. Če nas bo kaj teplo, nas bo toplo to, da se premalo brigamo zanje. Kaj nam bo pomagalo, če bodo tudi pri volji dajati, s ne bodo imeli kaj?

JOZE DOBERSEK: V vseh novejših vojnah, ki temeljijo na presenečenju, so vedno najhujši prvi udarci. Neredki so prvi masakri nad ne pripravljenim prebivalstvom. Zato je zelo važno pripraviti ljudi na primer potrebe, da bo vedel kam, kako, da bi vedel, kaj mu je najvažnejše. Najhujše so izgube zaradi panike, kajti to je ravno tisto na kar sovražnik najbolj računa. Vsaka spretnost, vsako znanje, vsaka sposobnost je nadvse dobrodošla.

FRANC PLANINC: Pravi sreča za vsako skupino, ljud pa naj bodo oboroženi ali ne oboroženi v okviru SLO, če je v njej čim več ljudi. K obvladajo čim več spretnosti znanja in specialnosti. Taki taborniki s svojim pestrim poznavanjem narave, športniki od atletov do plavalcev, smučarjev, planinci, soferji in piloti, mehaniki in ljudi z najrazličnejšimi praktičnimi hobiji so ravno tako

B. Jakac: Na pohodu (jedkanica)

NOV — VČERAJ SLO — JUTRI

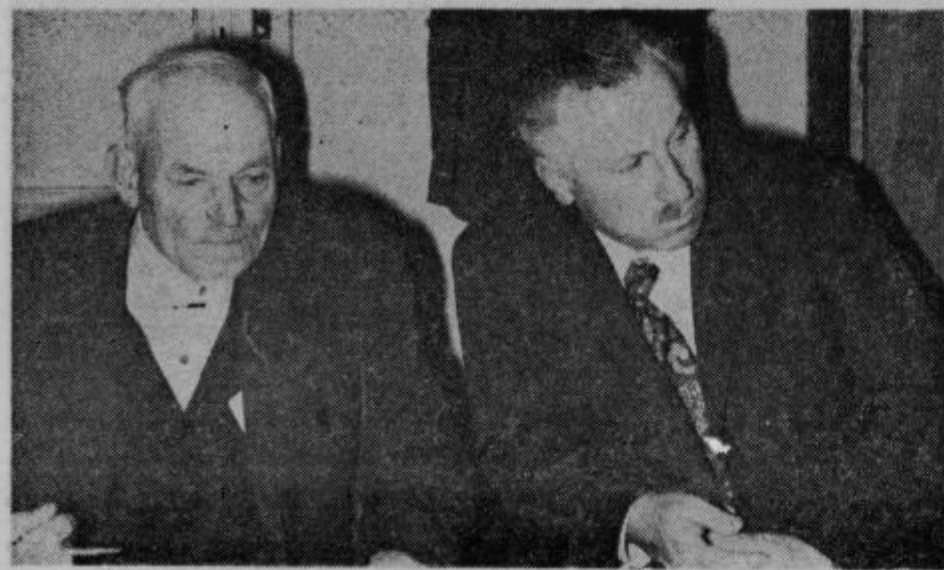
Ko smo bili leta 1941 Slovenci, kakor tudi vsi jugoslovanski narodi, globoko prepuščeni na milost in nemilost okupatorjem, je bila v vili pod Rožnikom v Ljubljani ustanovljena OF. Osvobodilna fronta, ki je povezala vse napredne in domoljubne ljudi v gibanje, je morala začeti vse od temeljev; ustanoviti oborožene oddelke, zbirati orožje, ga v boju odvezati sovražniku, rušiti staro in okupatorsko oblast, graditi novo, osvobajati okupirano ozemlje košček za košček, razviti boj od drobnih spopadov do vsejudske vstaje in ustanoviti iz malih grupic odrede, brigade, divizije in korpusa. Vse to že od začetka v pogojih okupacije, terorja, brez pomoči od zunaj, brez podpore in priznanja svetovne javnosti. Tako pred 31 leti.

Svet je nemiren, poln nasprotij. Jugoslavija si ne more privoščiti presecečenja in kot je tovarš Tito neštetokrat dejal, moramo delati, kot da bo slo let mir, a biti pripravljene, ko da bo jutri vojna. Danes ima Jugoslavija prijatelje po vsej zemeljski obli. Njen ugled je velik in le-ta je skupaj s slavo naše zmagovite NOV naš prvi obrambni zid svobode. Toda še so tu sile, ki jim je socialistična, samoupravna Jugoslavija trn v peti. Tega se moramo zavedati. Lahko se zgodi, da bi jutri spet morali braniti našo svobodo, naše pridobitve. Nismo šibki, močni smo, predvsem moralno, toda upreti se frontalno veliki sili vojnega stroja s katerekoli strani se najbrž ne bi mogli. Naš boj bi bil podoben onemu iz let NOV.

Zato smo se na predvečer praznika OF vprašali: Kaj, če bi morali jutri spet partizaniti?

Že nekaj let se pri nas razvija koncepcija splošnega ljudskega odpora, na kratko SLO, v sistem vsejudske obrambe. Kot je narodno osvobodilna vojna postopoma zbrala pod borbeni prapor vse napredne in rodoljubne ljudi, bi jutri v primeru potrebe SLO že od samega začetka nevarnosti in ogroženosti mobiliziral vse sile, oborožene in neoborožene v boj, v odpor, k obrambi domovine in dosežkov revolucije, naše izgradnje in samoupravnega razvoja.

Kako smo pripravljene? Kako se pripravljamo? Kaj moramo še vse storiti?

Kmet Franc Hlaštec iz Jurkloštra in Peter Hlaštec, sekretar aktiva ZK v kmetijstvu sta največ razmišljala o razmerah na podeželju in jutrišnjem partizanstvu.

OKROGLA MIZA PRED PRAZNIKOM OF — OKROGLA MIZA PRED PRAZNIKOM OF — OKROGLA MIZA PRED PRAZNIKOM

JUTRI PARTIZANITI?

pogrešljivi kot ljudje večji kuhanja, zeliščarji, gobarji, da o radiomaterjih, fotografih in podobnih specialnih znanjih sploh ne govorimo. Dejal sem že, da vojaške večine in spretnosti dobivajo občani v JLA, toda v vojni je poleg ravnanja z orožjem eksplozivom in vojno tehniko vseh vrst važno še marsikaj. A vsak posameznik bo bolj varen, bolj učinkovit, kolikor več od vsega tega zna, obvlada in uporablja že v miru.

Ekonomska mirnega obdobja je s pogoji vojnega stanja skregana? Nič vulgarnega ni, če se vprašamo, kaj bo z našimi železici, obleko, obutvijo, kaj s kolikor toliko znosnimi pogoji življenja v nenormalnih pogojih, ki jih povzročila vojna?

FRANC PLANINC: IZ TRGOVINE V USTA

FRANC HORJAK: Rekel sem že, da je vedno več hlevov praznih, vedno več opuščanih njiv, koder se pasejo srne, vedno manj ljudi na kmetijah. Zakaj niso partizani trpeli lakote, čeprav niso mogli v trgovino po arano? Zato, ker je kmet imel karto in v njej vsaj semensko žito. Imel je kravo v hlevu, ki je povrgla teleta, ker iz ene polovice krompirja zraste po več gomoljev. Saj so partizani tudi vzeli sovražniku, toda tisto ni bilo vedno ugrušeno.

JOZE DEBERSEK: Ne verjamem v možnost disperziranja koncentriranih blagovnih zalog. Samo dovolj velika bomba naj treščijo v skladišča živilskega grosista, pa bo Celje v nekaj dneh lačno. Kritiziramo ljudi, da si kopicijo zaloge, če se politika v sosedstvu zaostri. To so izkušnje iz preteklosti. Po mojem je rešitev predvsem v tem, da si ljudje polagoma zagotovijo vsaj mesečno zalogo najnujnejših živil. Tudi nekaj več zalog v maloprodajni mreži bi ne bil tolikšen strošek.

FRANC PLANINC: Naravnost čudno je to, kakšna domiselnost se vse poraja v trgovini in proizvodnji potrošnega blaga. Kdo ve, koliko načinov pakiranja pralnih praškov poznamo. Nikomur pa ne pade na misel, da bi poslal na tržišče hermetično

zaprte družinske pakete, ki bi jih mogli pred potekom določenega roka trajanja porabiti na vikendu, na izletu in si preskrbeti druge. Industrija dela mini hladilnike, hladilne torbe, a mnogo bolj koristne bi bile zmrzovalne šrambe. Že prav, če nam je mir tako pri srcu, toda s tem vojne nevarnosti, elementarne nesreče ali podobnega ne bomo preprečili. Mi smo navajeni, da živimo iz rok v usta, iz trgovine v hladilnik, na štedilnik in na mizo.

VID JERIČ: Če bi trgovci poslušali tale razgovor, bi rekli: Ravnamo tako, kot narakuje ekonomski račun. Na žalost račun niso užitni, čeprav moramo trgovino tudi razumeti. Priprave za primer vojne niso samo urjenje z orožjem. Ali vemo, kaj vse nudi narava? Zgodi se, da kdo onemogel od lakote leži kje v gozdu, okrog njega pa vse polno hrane. Ne takšne, kot jo je navajen, ne vedno okusne, vendar hrana je. Največ ljudi pozna le pet, šest vrst užitnih gob, a jih je na desetine in desetine. Pride bolezen, pa razvajeni ob množstvu tablet ne vemo, iz kakšnih zdravilnih zelišč in sadežev jih delajo.

Včasih slišimo koga, ki pravi: Zakaj bi zapravljali čas in denar? Če bo treba, se bomo presneto hitro navadili na vojne razmere. Tak pozabi dodati še kratak stavek: Če bomo preživeli. Kaj lahko storimo, da bi bilo v vojni čim manj žrtev in čim več uspeha v boju, a da se že v miru ne spremenimo v vojaško taborišče?

VID JERIČ: PRIPRAVLJENOST NA VOJNO SE NI MILITARIZEM

FRANC PLANINC: Ostal sem dolžan še mnenje o našem odnosu do kmečkega prebivalstva. Če sem okrit, smo v tem togi, da je kaj. Če bi bilo po mojem, bi morali misliti danes na možnost vojne in tudi ukrepati, ne samo govoriti. Sploh bi bilo vredno razmisliti, ali ima sploh smisel razporejati kmete v enote, ko pa bodo bolj potrebni za plugom kot kjer koli.

Glede patriotizma, borbenega duha le toliko, da Slo-

venci res nismo kak vojaški narod, dokazali pa smo, da moremo biti dobri borci, če so ogroženi in prizadeti naši temeljni življenjski interesi. Jutri bi se borili tudi zato, da bi ne izgubili pridobitev naše revolucije. Mislim, da bi bil poglavitni motiv boja socialistični, samoupravni in narodnostni patriotizem.

JANKO ZEVART: Ko ocenjujemo vraščenost ideje o SLO med množicami, to velja tudi za mladino, moramo imeti pred očmi še nekaj. Nikoli nismo bili agresivna družba ali narod, ki bi takim ciljem podvrževal svoja stremiljenja. Težko je biti zagret za mir, vanj čvrsto verovati, biti pa tudi hkrati vojaško v sedlu in na oprezu. Mi naše obrambe ne gradimo na vojaški moči, marveč na človeku, njegovi zavesti. Borbeni duh jutrišnjega dne je odvisen od vrednot sedanjosti od tega, koliko nam pomeni vse, kar bi z izgubo samostojnosti utegnili izgubiti.

VID JERIČ: Res je bila mladina v NOV nosilec bojnih naporov. Tudi danes bi bila. Toda, če ponovim znano pol šaljivo misel uglednega borca, bi bili mi nekdanji borci med najboljšimi enostavno zato, ker smo že prestari, da bi lahko bežali. Toda šalo na stran. Danes ni več starostnih meja. Bodoča vojna bi bila totalna in iz njenih udarcev bi ne bili izvzeti ne stari, ne otroci, ne ženske manj od moških, ne mestno prebivalstvo manj od kmečkega.

In še to. Biti pripravljen za obrambni boj ne pomeni biti militarist. Zagretost za mir med mladino je hvalevredna, njihovo nasprotovanje vojni še bolj. Toda menim, da tudi ta mladina danes ni pripravljena umirati kot čreda ovac, ne da bi se branila. Seveda pa mladina ni za militaristični dril.

FRANC HORJAK: Trikrat sem krenil v vojno. Prvič na soško, kot klavna živina, drugič že kot dobrovoljec na boj za severno mejo. Med zadnjo vojno nisem bil več mlad, nihče me ni sili, a sem tvegala. Najbrž sem že zdavnaj odpisan, toda ne vem, če bi ne prišla prav vsaj kakšna izkušnja iz ust starca?

JOZE KREBS: Mladi ljudje so prilagodljivi. Kakor so proti vojni, jih orožje vseeno zanima. Strinjam se, da bi s pripravami na SLO ne smeli dovoliti razraščenja agresivnosti med mladimi. Orožje je

sredstvo, ki je nujno za obrambo svobode, dobrega predzloga, Braniti se, ne pomeni biti podvržen ubijanju iz strasti po ubijanju.

Med NOV je glavno težo boja nosila na svojih plečih mlada generacija. Kljub temu, da bi v bodoče SLO zajel vse prebivalstvo, bi gotovo levji delež ponovno nosili mladi ljudje. Kakšen je dandanes patriotski duh mladih, ki naj v primeru potrebe postane borben?

JOZE KREBS: TABORNIŠTVO NI NIČ VOJAŠKEGA, A NAJBLIŽE SLO

FRANC HORJAK: V minuli vojni bi bilo partizanom veliko težje, če bi ne bili tako iznajdljivi. Zlasti je hudo pozimi, ko so hoste gole in ko vsaka stopinja v snegu izdaja. Kadar smo v okolici Jurkloštra, kjer so bile tri partizanske bolnice, morali do ranjencev s hrano, zdravili, nositi ranjene v bolnice, smo s koži nosili sneg in ga z velikimi rešeti sejali za seboj. Če je bilo južno vreme, tedaj smo kmetje vlačili debela in drva, da bi tako zakrili sledi nog. Zelo važno je bilo znati držati jezik za zobmi, da je čim manj ljudi vedelo za bolnice, skrivališča, bunkerje, tiskarne. Mnogokrat sosedje nismo vedeli drug za drugega, kje ima kdo skrivališče, kaj ima v bunkerju. Če ne veš, ti tudi z žarečimi kleščami ne izsilijo izdaje.

JOZE KREBS: Marsikateri partizan rad pove, kako prav mu je prišlo, če je bil pred vojno recimo gozdovnik, skavt, član kakšnega športnega društva, če je rad hodil v naravo, če je prejel veliko hodil, bil utrjen in poznal čim več krajev, hribov in gozdov. Danes, govorim za taborniško organizacijo, gojimo take večšine že pri otrocih, pri odrasčajočih in odrasli mladini. Ker smo prijatelji narave, jo dodobra spoznavamo, da bi nam bila gostoljubna, ne sovražna. Taborniki vedo kam postaviti taborišče, vedo, kako se orientirati v naravi, kako priti čez reko, sez močvirje, kako zakuriti ogenj v dežju, kako kuriti ogenj brez dima, kako delati tajne kačipote, znamenja najrazličnejših pomenov. Znano signalizirati z morzejevimi znaki s pomočjo udarcev, z lučjo, z ognji, celo po indijansko, z dimom. Najvažnejše pa je, da se taborniki iz mest seznanjajo z vrstniki iz vasi, s prebivalci podeželja.

Poleg tega je obujanje tradicij NOV temeljna naloga in vsebina dela organizacije. V bistvu ni nič vojaškega v taborništvo, vendar je vse, kar počnemo, najbližje pripravam na SLO.

IVAN NOVAK: Če bi imeli več materialne in tudi drugačne podpore, bi lahko storili več, pravzaprav še bolj omasovili organizacijo. Veliko več pa bi lahko storila tudi druga društva, predvsem športna, društva ljudske tehnike in tudi kulturna društva. Športnim društvom gre po mojem preveč za vrhunske dosežke posameznikov, zato je množičnost telesnega urjenja bolj drugorazredna stvar.

VID JERIČ: Škoda, da ni med nami predstavnikova mladine iz Velenja. Lahko bi povedal izkušnje njihovih vaj, ki so bile za mlade velika za-

Predsednik skupščine občine Mozirje Jože Debershek in znani organizator taborništva v Celju Jože Krebs.

bava in rekreacija, v bistvu pa urjenje v najrazličnejših veščinah. Velenjska mladina je priredila vajo askrij in polišču. Moram reči, da dosežanje izkušnje poskusnih mobilizacij, krajsih vaj in pohodov enot SLO marsikaj odkrivajo. Odkrivajo to, da mehanizirani kot smo, svoje najbližje okolice več dobro ne poznamo. Ceste seveda vse, stezo komaj katero. Zgodi se,

da pripadniki oboroženih enot na terenu lastne krajevne skupnosti zaidejo. Vprašljiva je tudi telesna kondicija, a pri tem ne gre za stare, marveč ljudi v najlepših letih. Po nekaj kilometrih hoje so bili nekateri dobredesno preč. Pričan sem, da je redna rekreacija, recimo TRIM, zelo pomemben dejavnik vzdrževanja fizičnih sposobnosti prebivalstva.

ZAOKROŽIMO MISLI IZZA OKROGLE MIZE

● Bogastvo izkušenj iz NOV, njene politične sile OF je za koncepcijo in sistem SLO v morebitni jutrišnji obrambni vojni neizčrpen vir. Neizčrpen vir so predvsem moralno etične vrednote osvobodilnega boja, vseljudski značaj odpora.

● Izkušnje iz NOV pa seveda ne morejo biti zadostne, zlasti kar zadeva nove pogoje, ki jih nedvomno vsiljuje razvoj znanosti in tehnike, ki je žal prvenstveno razvita in uporabljena v vojne namene. Jasno nam mora biti, da v bodoči vojni ne bo bojišč in zaledja, da ne bo bolj ali manj varnih območij, da ne bo pred vojnimi udarci obvarovanega sloja prebivalstva.

● Dosedanje priprave za SLO so v vojaškem primeru bolj dodelane, kot ostale oblike splošnega ljudskega odpora. Res je oborožen odpor prvenstven, toda vse drugo ni drugotnega pomena. Zlasti je treba najhitreje izoblikovati vse oblike SLO v delovnih organizacijah, v krajevnih skupnostih. SLO bo dograjen šele takrat, ko bo vsakemu posamezniku jasno, kaj mu je storiti, kaj je njegova dolžnost, kako bo ravnal v najrazličnejših možnih razmerah.

● Priprave v miru so osnova za večjo varnost v vojni, za večji učinek boja in odpora. Zlasti je pomembno to, da v zavest občanov preide spoznanje, da biti pristaš miru, ne izključuje potrebe po pripravljenosti. V vojni je miroljubnost najmanj spoštovana vrлина in je v bistvu enaka samomoru.

● V vseh oblikah in ravni našega družbenega, tako političnega, gospodarskega, društvenega življenja mora SLO biti ena od primarnih nalog, vedno je treba tehtati, kaj nam lahko v primeru vojne koristi, kaj škoduje. Majhna ali nepomembna žrtev v miru, bodisi da žrtvujemo kanček časa ali kak dinar, more v vojni pomeniti življenje.

● Predvsem je treba imeti pred očmi, da je vsak občan dolžan že danes delovati za čim večjo učinkovitost SLO, da so te dolžnosti toliko večje, kolikor je večji družbeni položaj občana, da pri tem ni razlik, ki smo jih včasih poznali med tako imenovanimi civilnimi in vojaškimi dolžnostmi. Zato so v naši družbi temeljne politične skupnosti, z drugimi besedami občine, samostojne in za vse odgovorne skupnosti za izvajanje splošnega ljudskega odpora. Kar je bila pred tremi desetletji NOV, to je za jutrišnji dan SLO. Za vsak primer. Če ne bo treba, toliko bolje!

JURE KRASOVEC

Polovica kroga za okroglo mizo. Od leve proti desni: Franc Planinc, Vid Jerič, Jože Voland in Jože Debershek.

Ni človeka, ki ne bi poznal nobenega človeškega spora. In očitno je, da smo tako odvisni drug od drugega, da se vse, kar se nekoč dogodi enemu, lahko ob svojem času dogodi drugemu. Ta odvisnost rojeva tudi eno izmed skupnih hotenj na poti k boljšemu. V času, ki ga je posamezniku in družbi dano živeti.

Take misli so se spontano porajale v razgovoru dveh rudarjev, ki sta zaostala za družino, ki se je naglo vzpenjala do planinske kočice. Oba sta že vstopila v jesen življenja, le živahnost besed in gibi njunih rok so izražali voljo in moč, ki ju spremlja v starosti, kot bi iz že usihajočega vodnjaka znova črpala vodo, ki se le še počasi zbira na dnu.

Vsako leto zatrujeta, da se poslednjič dvigata v gore, da vedno znova obujata spomine na niz dogodkov, ki so se strnili v pojem besede: prvi maj!

In ko sta oživljala dogodke, že izpred pol stoletja in naslednja desetletja, vse do izbruha druge svetovne vojne, sta si bila edina v ugotovitvi, da so bili tisti »zlati časi«, kakor jih imenujejo nekateri romantični sopotniki življenja, posuti z goro kamenja, ki ga je bilo treba s krvavimi rokami odstraniti s poti, da je ta dan postal to, kar je danes: praznik dela!

Življenje je ustvarjeno takó, da sčasoma v nas obledijo spomini na težke in krvave dni. Borba za večji kos kruha je zdaj že dozorela v sad. Razveselila sta se ob pogledu na s soncem ožarjene hribe in zelene travnike, kjer se je podrast že prerinila na svetlo in je cvetoča, divja češnja razprostrla veje do kolovoza, po katerem sta se oba korak za korakom približevala vrhu. Njune misli so se srečale z lastno mladostjo v tistem času, ko jima je majski praznik kljub praskam z žandarji in stavkokaži pomenil tudi mladost in ljubezen.

Pred petdesetimi leti sta bila mlada tanta, polna moči in tihega hrepenenja po nočem, kar nista znala povedati z besedami, kar sta samo občutila. In spomnila sta se, da sta oba bila zaljubljena v istega dekleta, v zalo Miciko. Bila je edina hči trškega trgovca in gostilničarja. Hodila je v trgovsko šolo, da bi nekoč nasledila očeta v trgovini.

Skromna Micika pa ni kazala nadarjenosti, da

Pavla Rovar

MAJSKI ODMEVI

bi služila bogu Merkurju, četudi je bila že v ljudski šoli med najboljšimi učenci.

Se iz otroških let je poznala revščino svojih sošolcev, delavskih otrok in delila z njimi svoje obilne malice, ki jih je pripravljala njena mati, da Micika ne bi bila lačna. Cudno pa se je zdelo materi, da je dekletce tako slabotno in šibko, ko si vendar vedno napolnjuje vse žepce z raznimi dobrotami, ki so se ji ponujale v njihovi trgovini in gostilni. Mati ni vedela, da jih je razdajala drugim.

In zato so imeli delavski otroci Miciko zelo radi, četudi so se bali njenega očeta, ki jih je naganjal izpred čudovite izložbe, kjer so cedili slino in z njimi mazali šipo.

Ko je Micika končala šole, je morala prodajati in kolikokrat je položila revni materi h kupljenim stvarim še dodatke, ki jih ni zaračunala, niti zapisala. Zato so nekateri nakupovali v trgovini le takrat, ko je za pultom stala drobna Micika.

V jeseni se je vrnila v mesto. Učila se je peti. Kadarkoli je prišla domov, je pela z njimi v delavskem pevskem zboru. Kot vetrič, ki veje nad vejami, je njen mehki sopran plaval med njimi in božal tihe želje.

»Učitelj pevovodja in midva sva bila njena spremljevalca na poti domov po končani pevski vaji.« sta se spomnila oba hkrati.

»Na vrtno ograjo smo se naslanjali in govorili, govorili, kot bi se s smolo prilepili. Učitelj je odnehal prvi, midva pa sva bila vztrajna, četudi nama oče trgovec ni nič kaj prijazno odgovoril na najin pozdrav.«

— Potem se je v tisti pomladi, ko so dan za dnem spet odpuščali delavce in je bilo prepovedano zbirati se v gručah, takrat, ko sta se beda in lakota tiho valili po dolini in je nato štrajk predri to grozljivo tišino — spet vrnil med nas učitelj, ki so ga pred časom zaradi sodelovanja v delavskih kulturnih organizacijah kazensko premestili drugam.

Nenadoma je prišla iz mesta tudi Micika. In takrat smo spoznali, da ju ne veže ljubezen, ampak borba za delavske pravice.

Tudi midva sva bila nenadoma ozdravljena tega hrepenenja, saj je Micika segla obema krepko v roke in kratko odredila sestanek ob osmi uri zjutraj v šupi ob grapi.

Tako sta stara rudarja oživljala v sebi spomine na čas, ki je zaviral mladost, da se ni mogla razživeti ob času, ko so čustva zorela v srcu.

Micika, učitelj in številni drugi pevci so padli v vojni...

Sedla sta zasopla in utrujena v planinsko travo, kjer so sončni žarki božali pomladne cvetke in v jutranji tišini poljubljali zemljo, da se je iz nje dvigala rahla meglica. Poleg njiju je pridna čebelca pela svoj zum-zum.

Iz planinske kočice je odmevalo petje. V veselju se je mladost objemala s sedanostjo.

— Čas, ki ga živimo, ni brez težav — sta oba složno ugotovila. Vendar je človek danes vreden toliko, kolikor z umom in roko dviga vrednost dela.

Pozdravljen prvi maj, je donelo z vseh strani, kjer so se na gori stekali poti iz treh dolin. Srečevali so se tovariši in krepak stisk roke je dojel spontano željo — srečno!

Reportažni zapis

SRBI ŽIVIJO S SVOJO ZGODOVINO

K bežnim vtisom s kratkotrajne poti po krajih ob Zapadni Moravi, ki so bili nanizani v pretekli številki NT, sodijo še mnogi podobni. Odkrito rečeno se Slovenci v marsičem razlikujemo od naših bratov na jugu, zlasti v Srbiji. Treba je samo odpreti oči in prisluhniti.

ZAKAJ LEPI IN TRDNI DOMOVI ŠELE ZDAJ?

Osrednji trg Kraljeva je trg, ki ga sekata dve cesti na štiri četrtine. Dve četrtini

obsojeni na rušenje. Tudi tam bodo kmalu visoke, mo derne trdne stavbe.

Ta pogled se ponavlja povsod. Ob starih lesenih iz nežganih zidakov grajenih hiškah se pnejo pod nebo moderni bloki, lepe prostorne

Zanimalo me je, zakaj tako šele sedaj po vojni, zadnje desetletje, ko pa so ljudje tod vendarle bili vedno imoviti, krepki kmetje, poslovni obrtniki?

»Tako je to,« pripoveduje mladi »gazda«, ki je v tem

ko, kot bi mu jo zmetali na kup v eni sami noči. Srbijanec je bil navezan na tisto kar mu nihče ni mogel odnesti, to je bila zemlja, in na tisto, kar je v sili lahko odnesel in odpeljal s seboj. To je bil denar, voz z najnujnejšim in živino vpreženo k ojesu. Vsakih nekaj let je bila vojna in hiše so gorele kot baklje. Hiša je bila Srbu zatočišče za noč, za zimo, dru-

niso vtikali denarja, vsaj ne več, kot je bilo najbolj nujno. Danes je to drugače. Denarnice so sicer tanjše, imamo pa lepše in trdnjše hiše, v njih kupljeno pohištvo, hladilnike, televizorje. Verjamemo v našo moč in mir.«

ARHITEKT »SPOMINSKEGA PARKA« JE MISLIL NA SVEČE

Srb, tudi nepismen, kar je je malo, pozna zgodovino svojega ljudstva. Če ne zna brati, jo pozna po ustnem izročilu, iz narodne pesmi žal vedno redkejših pevcev ju-naskih epov.

Za primer samo inačica zgodovinske razlage, ki jo je povedal preprost čevljar-opankar.

— Veste, ko je car Lazar v svojem dvorcu ob cerkvi Lazarici zbiral junake, vojvode, viteze in njih vojsko, jim je priredil banket, pojedino pač. Vso noč so pijančili in zarana krenili na Kosovo. Ni bila samo izdaja kriva. Naši so bili omamljeni, imeli so mačka, Turki pa so imeli ravno tiste dni svoj post. Naši v oklepih, oni gibčni, pa še kot listja in trave jih je bilo. Pa se je zgodilo.«

Inačica je inačica. Drži ali ne. Drži pa eno, da Srbi vedo za vsako večjo bitko, za vsakega kneza, kralja in carja, za vsak samostan, ki je »zadužbin« tega ali onega.

Tako kot daljno preteklost, poznajo včerajšnjo. Oktobrski dnevi, ko je okupator v Kraljevu, Kragujevcu, Kruševcu in v mnogih krajih streljal na tisoče rodoljubov, so zanje dnevi narodne žalosti tudi danes. Na tisoče in tisoče se jih zgrinja k

množičnim grobovom. Nekateri nosijo po starem običaju hrano in pijačo, da bi »po mezili« z objokovanimi, drugimi prinesejo sveče, trave, suho cvetje, toda vsi prižgejo sveče. Na to je moral računati arhitekt, ki je projektiral veličasni spominski park v Kraljevu. Vsak steber, ki san iz granita, ima vdolbino za svečo. Le te bodo z let počrnile kamen. Nihče ne bi prepričal, da je spomenik lepši, če je svetel, čist. Ne da bi ne prižgal sveče, tež sorodnik, potomec ubite žrtve ne zmore. V tem je nekaj več od občega čaščenja žrtev, tem je osebni odnos, odno živih do mrtvih do njihov smrti.

VEZ MED VČERAJ DANES IN JUTRI

Skupina mladih v zdravilškem parku v Vrnjački banji je takšna, kot jo srečamo tudi pri nas. Dolgolasi, živopisanih oblačil. Morda se pogovarjajo, kam bi šli zvečer vrtet beat plošče. Mimo njih pripelje svojo barko nekoliko krščen gajdaš Milisav, ki je že poznano. Obkrožijo se poslušajo njegovo enolično melodijo, prisluhnejo njegovi hreščeči pesmi. Nihče se ne zmrduje, nihče ne norčuj. Ko jim je dovolj gredo dalje. Nekdo med njimi sreča znanko ali sorodnico iz vaš. Ne sramuje se pred vrstniki zaklicati kar čez cesto:

— Jeli, seko. Kako su mi ji stari u selu? —

Morda je študent, mogoče tudi ne. Zlezel je iz širokočojastih hlač v ozke mestne pa se prejšnjih ne sramuje.

Dovolj je vtisov in dovolj krepki so, da jih tako hitro ne pozabiš.

JURE KRASOVIČ

Eno od grobišč v spominskem parku v Kraljevu, ki seveda še ni dokončan. Vsak kamen pomeni ustreljenega, štiri tisoč jih je na vsem prostoru. In vsak kamen ima vdolbino za svečo.

zaklepajo visoke impozantne poslovne stavbe, hotel, trgovine, javne zgradbe, drugi dve četrtini v smeri reke Morave pa zapirajo nizke, pri-tlične hiše, v njih obrtne delavnice. Ti dve četrtinki sta

zasebne hiše, vse obdelano s parkovno urejenimi zelenicami, ki so pravo nasprotje iz vejevja in šibja spletenih starab. Kar je novo, je sodobno, prostorno, lepo, funkcionalno.

pomladnem dnevu pleskal svojo novo hišo, »časi se spreminjajo.« »Najbrž se zdaj počutimo bolj sigurne, bolj močne. Res je, nekoč srbski kmet imel poln žep denarja, toda bajto je imel ta-

gače je raje bival zunaj na polju, med njivami, na dvo-rišču in v gostilni. Teh so-vražnik ni požigal. Rabil jih je, pa naj je bil Turek, Bol-gar, Madžar ali Avstrijec. Za-to v hiše v preteklosti ljudje

Njihovo življenje je materinstvo

NABREKLIV ŽIL UPRTA V HUNT IN SRCEM PRI OTROCIH

morala iti služiti v Marijbor, dokler je lepega dne ni omrežil pečovniški rudar Ignac Korošec in je šla z njim pred oltar. Lepo zapovrstjo so vekali na svet. Najprej leta 1925 Ludvik, ki je pred dvema letoma umrl, za njim Cilka, Ana, Ferdinand, Vera, Jože, Marjan, Vili, Edi, Minka, Milan, zadnja pa je skledo postregala leta 1951 se Ida.

Ko jih je bilo pet ali šest v bajti, od katere se vidi le v grapo, hoste naokoli in v nebo, so skrbi prekipele. Zapiata zemlje v strmem bregu je dala škaf fizola, nekaj vrec krompirja, rudarske »oolinga« pa je bilo le še za žgance in lonec zabele. Pa je šla Marija za možem v rudnik, povprašala za delo in ga dobila. Enajst let je naspajala kite in žile, potiskala hunte po separaciji, prebirala kamenje od premoga, njeno srce pa je bilo v bajti nad grapo pri kopicji otrok.

Tiste tedne, kadar sa z možem bila hkrati na šihitu, zlasti kadar je bil le-ta ponoči, je skrivala solze. Robantila je s knapi, v srcu pa je pekla skrb, da bi se »deca« ja nič ne pripetilo, prekipevala v molitev. Pa so se pogovarjali, kako davica mori otroke v eni noči, kako so se kje igraje z vžigalicami skurili v hišah, O, imelo jo je, da bi zdirjala čez hrib. A kaj, ko je vedela, da je umiranje od lakote še hujše.

— Veste, Otroke sem zgodaj učila delati. Delajo tudi vnuki. Ne zato, ker bi bilo treba. Zato, da bodo majhni vedeli, da je treba delati.

In tako so starejši otroci kot štafeto palico podajali mlajše bratce in sestrice. Vsi po vrsti so bili varuške, vsi so kuhali, vsi čedili hišo, vsi hodili v nakupe, vsi delali

na njivi in vrtu, zbirali suhljad po hosti, sekali drva in hodili v šolo.

Devet jih je bilo, ko se je začela vojna. Prvi je moral k vojakom, a kljub temu deset ust pod streho.

Marija Korošec

— Ne. Ni bilo razlike. Navajeni malega in skromnega smo zdaj pomanjkanje tem lažje prenašali, kajti lačni so bili tudi tisti, ki pred vojno niso vedeli, kaj je to...

Tako je Marija Korošec rezala kruh v devet tanjših kosov, debelejšega za svojega knapa, zase pa, ko so vsi legli spat, olupila krompir, zametla prežganko, včasih pa še te ne.

Otroci so odrasčali. Pri našal prve dinarje. Zletavali so iz hiše kot komaj godni ptiči in se hitro naučili življenja. Njihova vršina je zvestoba. Kjer je kdo začel, tam je ostal. Njen rod, razen dveh, ki sta v Nemčiji, in enega, ki je v Velenju, je razpršen po celjskih kolektivih. Pri »Steklarju«, v EMO, pri Topru, tovarni tehnic, v celjskem gledališču, v Kovinotehni.

Ko so otroci drug za drugim prihajali do kruha, ustanavljali družino, je bolezen udarila po možu. Dogaral se je, zbolel, na

se ni gledal. Le kratek čas je bil rentnik. Pokojnina je bila pičla, v hiši se vedno kopica otrok. Koroševci spet ni preostalo drugega, kot da je ponovno šla na šihit. Štiri leta je v pečovniškem apneniku, zdaj ne več tako mlada, garala v treh izmenah. Spet so se ji napejnale kite in žile, ko je potiskala apnenec k pečem, ko je razovarjala vagone premoga. V skupini osmih dedcev je bila edina ženska, delala kot dedec v treh izmenah, dokler ni nabrala let za osebno pokojnino. Za deset let upokojenka, štiri leta vdova. Toda navajena dela tudi zdaj ne poseda za zapečkom. Se vedno je pet glav pod streho. Teško hodi in sapa jo že daje. Toda skoraj vsak dan še gre v dolino, za jaha kolo in hajd po opravkih v Celje. Nazaj navkreber gre bolj počasi. Toda njenih skrbi ni več. Vsi so pri kruhu in dobri so. Dobri so z njo, dobri do svojih žena in mož, dobri do njenih petnajstih vnukov. Pokojnina ni velika, sem in tja tudi kaj zraste na zaplaji zemlje in streho nad glavo tudi ima. Kaj bi hotela še več. Kdo misli, da ni storila dovolj, naj raje sam poskusi ponoviti njeno pot.

Tako. Beležnica je izčrpana. V zadregi sem. Kaj sem sploh povedal o življenju matere, delavke, knapovke po sebi in po ostal, o ženski, vredni Cankarjevega peresa in za hlebec kruha debele knjige. Enc drži kot pribito. Od njene hiše se vidi le v grapo, hoste naokoli in nebo nad seboj. Lahko pa pogleda v oči vsakemu, ki hodi po tej naši zemlji, naravnost in brez oglašanja vesti.

JURE KRASOVEC

Celje

NOB ŽIV VIR VREDNOT

Minuli teden je bil v Celju ponovni posvet vodstev mladinske organizacije in organizacije ZB v celjski občini. Osrednje vprašanje na dnevnem redu je bilo: kako najbolj živo, neposredno in poglobljeno oživljati tradicijo NOV, predvsem med mladim rodod, jutrišnjim dedičem pridobitev revolucije in našega samoupravnega socialističnega razvoja.

Sedanja mlada generacija je v tem pogledu še zlasti pomembna, kajti raste in razvija se v času, ko udeleženci NOV vse bolj odhajajo iz aktivnega življenja družbe in ko jih je vedno manj med živimi.

Na posvetu so ugotovili, da mladim NOV ni predstavljena dovolj živo in neposredno, da je vse preveč zgodovinska in vse premalo zavestna kategorija in so zato predvsem njene moralno politične in etične vrednote prepričljivo zakoreninjene. Temu je kriva suho zgodovinska ter faktografska metoda pouka v izobraževalnem procesu, v živih neposrednih stikih z udeleženci NOV pa prepogosto črno-belo slikana podoba dogodkov. Mladini ni treba zažrtovati, da partizani niso vselej le zmagovali, da so tudi izgubljali bitke, da so zmagovali razvoj osvobodilnega boja spremljale tudi napake povzročene iz neznanja in tudi zaradi slabosti, ki so bolj ali manj v vsakem človeku.

Važna je tudi misel, izrečena na posvetu, da oživljane tradicij NOV ni zgolj dolžnost borbevske in mladinske organizacije, da je to

dolžnost vseh političnih organizacij, zlasti pa izobraževalnih institucij, kulturnih ustanov, založb, časnikov in ostalih oblik družbenega obveščanja in osveščanja.

Zato so na skupni seji sklenili predvsem dvoje. Prvo je tesno sodelovanje borbevske organizacije z mladino ob letošnji akciji pohoda mladine po sledovih partizanskih enot in na vse-slovenskem zboru ob 30. obletnici ustanovitve partizanskih odredov in narodno osvobodilne vojne. Pokrovitelj tega pohoda celjske mladine bo organizacija ZB, ki bo mladincem izročila tudi prapor.

Drugi sklep pa je bil, da bi do septembra letos vse organizacije ZB in mladine, tako občinska vodstva kot terenske organizacije in aktivisti, izdelali vsak svoj program dela pri oživljanju tradicij NOV, enako pa tudi vse ostale politične organizacije in zlasti interesne organizacije, ki združujejo največ mladih ljudi. Tako izdelane programe bi v jeseni medseboj vskladili in tako zagotovili večjo koordinacijo, predvsem pa večjo množičnost in učinkovitost naporov v tej smeri.

J — Kr.

DOPIŠUJTE V NOVI TEDNIK

PEYTON PLACE

Ker Janez Micke ni mogel, ker ona ni hotela, je pred prijatelji odgovoril na vprašanje, kakšna je Micka, z besedami:

»Pusti jo! Cipa, pa še umazana je povrhu.«

Tako je Micka v Ceytonu kmalu zaslovela kot cipa, ki je poleg tega neprijetnega dejstva še umazana. Mimogrede povedano, pa Micka Janeza ni hotela, ker je vedela, da je baraba, ona pa se je odločila čuvati svojo nedolžnost za zakon.

Ko se je s pridnim delom precej povzpela po lestevici družbenega ugleda, kar je šlo nekaterim močno v nos, se je začela:

»Ha, tak politik! Ministrant je bil, zdaj pa bo nam solil pamet. To pa še ne. Ministrant!«

Tako je rekel Vilč, ki v življenju ni dosegel ravno tolikšnega uspeha, čeprav je bil prav tako kot obrekovani tovariši v rosnih dobi ministrant.

Ko je dobil Darko novo stanovanje, se je v Ceytonu začela nevihta. Izra malih oblakov so bruhale strele. Vedno več jih je bilo. Oblakov in ljudi. Govorili so celo takšni, ki so si postavili vile za več kot deset milijonov in imeli doma več avtomobilov, da so se lahko odpravljali v bližnjo ali daljno tužino. Darko, ki pa je končno prišel tudi doma do svoje mirne sobice, je v njej delal za te ljudi. Za njihovo bodočnost.

Ker sta bila kandidata za neko mesto dva, je moral eden odpasti. Iznajdljivejši ne, kajti tisti, ki je prebiral po večerih kriminalke, se je znašel. Pobrskal je po nasprotnikovi preteklosti in izvedel, da je imel v nežni mladosti odnose s poročeno žensko. To uvariš, kakšno moralo ima ta človek! Pa s poročeno žensko! Istočasno pa je zapodil iz svoje službe nosečo gosposdinsko pomočnico, katero je pred tem zelo rad videl.

Ali ni čudno, da tako radi gledamo malomeščansko sredino v Peyton Placeu? In kako obsojamo nemogočo Stello, ki se je tako zlagala o ubogem, čistem in pridnem Rodneju! Koliko takšnih Stell in Stellov je med nami. V nas samih.

Govorice in znova govorice.

Ze dolgo je znano, da strele treskajo v vrhove. In vsak je v svojem okolju majhen vrh. Kako lepo je delati in živeti z ljudmi, ki se držijo pravila: Delaj, živi in pusti drugim delati in živeti. Le zakaj smo v majhnih mestih tako navajeni delati iz muhe slona. Nevoščljivost se kot kužna bolezen širi od človeka do človeka. Nespoštovanje pridonosti, uspehov, ki so stimulant na ta ali na oni način, izraža svoj vrh v obrekovanju. Morda se mnogokrat niti ne zavedamo, koliko škodljivo takšne govorice posamezniku. In zato ni čudno, če govorimo tudi o Ceyton Placeu.

M. SENICAR

sosed sosedu

HLAPEC

Vsak dan ga vidim z garetu pred sabo: telo je zvito v dve gubi, otrpli roki držita lesen ročaj in gareta poskakuje po cesti. Potem za dolgo izgine...

Stori se mrak in tam v mraku spet zagledam gmoto na cesti. Zenic, vrata v mrak in spoznata možaka. Zdaj telo še bolj silj v cesto, ena sama guba jo je in ta guba pred sabo tišči polno gareto.

— Dober večer, gospod! Ne morem drugače nazvati možaka, v cesto u-pognjenega; preveč je silj na njegovih rokah in oči so skrite v eno samo brazgotino.

Pa se ta gmota ustavi; za hip se guba skuša zravnati in dvoje usahljenih oči nemo boljči v tujo postav.

— Nisem gospod! Lahko noč.

Noče biti gospod, zato ugovarja upor je v gubi telesa. Približam se, pomagam tiščati gareto, on pa.

— Le pustite, se boste zamazali!

Ne mara pomoči, ne spoštuje rok, ki so prebele za zamazan ročaj garete. In vendar ne odneham. Se

potiskam gareto in vprašam.

— Kaj pa ste potem? Spet se za trenutek ustavi, spet se guba za h.p poravnava.

— Hlapec, od rojstva do groba!...

— Kje pa ste v službi?

— Ne povem...

— Zakaj ne?

— Ker ni važno...

— Koliko zaslužite?

On tišči gareto svojo pot in trdovratno moiči.

— Petdesettisoč...?

— Ne...!

— Dvajset...?

— Ah ne... Petnajst tisoč... Zdaj pa pojdite

— Lahko noč! sem rekel, ko sem gledal njegovo drobno senco za preplošno gareto...

Vsak dan šestnajst ur vsak dan od zore do mraka za za petnajst starih tisočakov... Nek pravi gospod mi je pred dnevi dejal, da je njegova delovna ura vredna pet stari tisočakov, gospod s šestimi razredi osnovne šole; tista drobna in izčrpana gmota za preplošno gareto pa razdaje poslednje moči za 32 novih par na uro.

No, pa se razgovorimo o socialnem razlikovanju!

zmikavte, tatove, kripovprisednike, lažnike, goljufe so privezovali na sredi trgov k prangarjem, da so jih videli in sramotili tržani in kmetiči.

Tako v srednjem veku. Povprašajte svoj samoupravljalski čut, svoj osebnimoralni kodeks! Koga iz današnje zgodbe bi privezali k sramotnemu stebri? Bodite porotnik in nam sporočite svoje mnenje.

med štirimi očmi

POTIM SE

Spoštovani!

Lepo vas pozdravlja vaš zvesti bralec Milan. Imam težavo in prosim, da mi odgovorite. Ze dobro leto imam težave okoli spolovila. Stalno je mokro in zelo me nervira, ker ima poleg tega še neprijeten vonj. Je to morda kakšna bolezen? Prosim, povejte, mi kakšen naslov klinike, ki to zdravi. Je mogoče kje dobiti puder ali zdravila. Pripravljen sem iti v Ljubljano, Slovenj Gradec ali Zagreb, ne bi se pa rad zdravil v Celju. Sem tudi srčni bolnik in se mi po kilometru hoje spoti celo telo, da so še hlačke mokre. Za navnete že naprej hvala.

Milan

Dragi Milan!

Osnovno sredstvo proti tvojim problemom je vsaka redno in večkratno umivanje, ki je zelo priporočljivo še posebej zaradi neprijetnega vonja. Če tudi to ne pomaga, je najbolje, da greš k zdravniku, ki ti bo dal napotnico za obisk pri specialistu. Menim, da ni potrebno hoditi v druge kraje, če si doma v Celju ali okolici, saj imajo podobne probleme tudi drugi in obiščejo specialista v Celju. Tako si boš prihranil pot.

Igor

ZALJUBLJENA V DVA

Zelo rada bi vam zaupala svoje težave. Sem zelo zaljubljena in to kar v dva fanta. Sta dobra prijatelja in ne vem, za katerega bi se odločila. Večkrat ju srečam in pozdravljam. Poznamo se že precej časa. Zadnje dni pa mi je vse bolj nerodno, ker ju ne pozdravim več, ko ju srečam. Mogoče mislita, da ju ne maram, vendar komaj čakam srečanja. Oba sta mi že izpovedala ljubezen, toda več kot do objema ni prišlo. Kadar me vidita, žvižgata za mano. Večkrat me tudi ne pozdravita, ker obrnem glavo stran. To si zelo želim k srcu in ne vem, kaj naj storim.

Stara sem petnajst let. Morda boste rekli, da je to zaljubljenost in da bo kmalu minila. Toda, pri meni ni tako. Prosim, odgovorite mi.

Nada iz Velenja

Draga Nada!

Morda si prav srečna, ker si pri petnajstih zaljubljena kar v dva fanta. Nekatere se kljub naporom sploh ne morejo zaljubiti. Najprej glede živčev in pozdravljanja. Čudno se mi zdi, da ju ti pozdravljaš naprej in da ona dva žvižgata za tabo. To ni prijetno še manj pa lepo.

Če si že tako zaljubljena, se boš morala pač sama od-

ločiti. Kaj veš, morda pa je še tretja možnost. Morda fant, ki te bo prvi pozdravil in te poklical po imenu in ne žvižgal za teboj, če boš šla mimo. Pa še to! Kljub temu, da trdiš, da ta zaljubljenost ne bominila, sem prepričan v nasprotno. Tako je večinoma z dekleti pri petnajstih letih. Sicer pa je bolje, da zasedaj ostane samo pri objemih.

Lep pozdrav

Igor

SRBI ME

Ze nekaj časa opažam, da me srbi spolovilo. Zelo sram me je koga vprašati, kaj je to, ker sem še tako majhen. Štirinajst let mi je, pa še nič ne vem o spolni vzgoji. Moje spolovilo je rdeče, za kožico me peče in se nabira bela plast nečesa mastnega. Bojim se, da bi bilo karkoli narobe, zato agas pustim čisto pri miru. K zdravniku ne bi šel rad, tako sram me je. Kaj naj naredim, da mi ne bo tako neprijetno pri potrebi, hoji in ne bom smrdel?

MLADI JANKO

Dragi Janko,

če ne bi bil tako rosnih let, bi se najprej ozmerjala, ker si tak »cagavec« in se ne upaš k zdravniku. Tako pa vem tvoj strah je čisto odveč. Le kje rasteš, da nisi poučen o osnovni higieni? Milo v roke, veliko vode in sveže hlačke, pa bo tvoj problem rešen.

NATASA

Ženin vsakdan

IZPADANJE LAS

Vsak las na glavi živi normalno 4 do 6 let, nato izpade. Lasna papila preneha delovati, lasne celice se več ne množijo in lasna čebulica kjajsto odebeli. Medtem ko poteka to odmiranje, nastaja malo globlje v istem neščiku nova zarodna celica, iz katere se, navadno preden stari las izpade, razvija nov.

Takšno izpadanje in obnavljanje las je normalno in poteka od najzgodnejših let do starosti. Dnevno na ta način izpade do 60 las, največ v jutranjih urah.

Vzroki za veliko večje število izpadlih las dnevno so različni in jih je včasih zelo težko ugotoviti. Najpogostejši so nepravilna nega las in lasišča, neredna in nezdrava prehrana, pomanjkanje vitaminov, nikotin, alkohol, vročinske bolezni, bolezni notranjih organov, obsevanja.

Če lase pre malo, preveč ali napačno negujemo, začno izpadati, ker je papila v svojem delovanju mošena. O negi las in lasišča se posvetujmo s frizerko, nega naj bo redna. Če ne bo pomagalo, pojdimo k dermatologu.

Če izpadajo lasje po vročinskih boleznih (gripa, škrlatinka, tifus, pljučnica), doseže izpadanje višek navadno okoli tretjega meseca, nato pojema. Lasje se na raznih mestih močno zredčijo. V posebno hudih primerih nastane celo začasna pleša. Ko odstranimo vzroke, prebolimo bolezen, navadno lasje prenehajo izpadati. Rast novih las pa podpremo s pravilno nego, pri kateri močnejše prekrvimo lasišče (masaža-pritisikanje na določena mesta) in dovajamo potrebne vitamine in hormone (lasne vode).

Zelo pogosto je dandanes izpadanje las zaradi pomanjkanja vitaminov, živčnih motenj in nezdravega načina življenja. Te vzroke lahko ugotovi le zdravnik in predpiše zdravljenje. Vsekakor še najboljša nega las in lasišča ne pomaga, dokler ne odstranimo vzrokov in spremenimo načina življenja.

BOZA

ČIŠČENJE MADEŽEV S TKANIN

Madeži na oblekah in na drugem tekstilu so navadno majhni po obsegu, zato pa tembolj vidni in neprijetni. Z običajnim pranjem ali kemičnim čiščenjem jih težko odstranimo, ali pa so tako trdovratni, da se sploh ne da. Za čiščenje madežev moramo uporabiti posebne postopke. V primerjavi s pranjem je to dolgotrajen in zamoten posel. To nam postane jasno, če pomislimo na mnogoštevilne vrste madežev od jedil, črnih, rje, plesni, smol, krvi itd. Za njihovo odstranitev ni nobene enotnega sredstva, temveč zahteva vsaka vrsta madežev poseben postopek in posebne kemikalije. Tekstil je izdelan iz raznih surovin, iz bombaža, volne, svile, perlo-

na, batista itd., ki so različno odporni proti raznim kemikalijam. Razen belega imamo še impregnirane tkanine, pri katerih moramo paziti, da ne uničimo impregnacije.

Najprej moramo ugotoviti barvno in pisano perilo ter izvor madežev, potem šele lahko ukrepamo. Izbrati moramo potrebno sredstvo, če pa je madežev od dveh različnih snovi, npr. od masti in rje, moramo najprej odstraniti maščobo. Ugotoviti moramo tudi, iz česa je tekstilno blago, da se izognemo kemikalijam, ki bi ga lahko morda poškodovale. Rastlinska vlakna, kot so bombaž, lan in umetna celulozna svila, niso odporna proti močnim kislinam, posebno proti solni in žvepleni ne. Vlakna živalskega izvora, volna in prava svila so odpornejše proti kislinam, ne prenesejo pa jedkega luga in sode, posebno tople ne. Pač pa smemo brez škode uporabljati salmiakovec, uporaba klora pa je pri volni v vsakem primeru zelo škodljiva. Pri barvnem blagu je potrebna še posebna pozornost, ker mnoga barvila pod vplivom nekaterih kemikalij obledijo ali pa spremenijo svojstva. V tem primeru je treba paziti na snovi za beljenje, kot so klor in vodikov prekis. Malokdaj poznamo lastnosti barvila že na blagu, zato raje preizkusimo čistilno sredstvo najprej na kakem manj vidnem mestu ali pa na krpi iz istega blaga.

O tehnikah čiščenja pa prihodnjič!

KOLEKTIV TRGOVSKEGA PODJETJA

TEHNO-MERCATOR
CELJE

POKLANJA BRALCEM NOVEGA TEDNIKA ROMAN

Januš Golec

TROJNO GORJE

25

Omenili smo že, da so bili okuženci večkrat izgnani kakor gobavci iz srede človeške družbe. Umirali so tolikokrat čisto zapuščeni ter osameli na poljih in po gozdovih. Tudi po vaseh umrlih niso pokopavali na pokopališču okrog cerkev, odnesli so jih tja, kjer je bila najbolj rahla zemlja in so jih tamkaj površno zagreblili. Nič boljša kot drugod je bila posmrtna usoda za kugo pomrlih v spodnjih krajih. Grajska oblast in ljudje so se tolažili v mesecih grozne kužne košnje, da bodo že pozneje prenesli kosti nesrečnih žrtev v blagoslovljeno zemljo. Marsikaj se v nevarnosti ter stiski obljudi, na kar pozneje človek tako rad pozabi. Za kosti kužnih mrličev se ni nihče zmenil. Veliko je bilo, če se je orač na njivi ognil groba s plugom, navadno pa so oralj kar po stari navadi. Izorane kosti so zložili kje ob robu njive, da so strašile podnevi in posebno še v nočeh. Ema je komaj pregovorila škofove oskrbnike, da so razpisali nagrade v denarju in vinu vsem onim, ki bodo po poljih zbrane človeške kosti lepo prepeljali na pokopališča, kjer bodo blagoslovljene in pokopane v skupne grobove. Denar in vino sta vlekla in le na ta način so prišli na kugi pomrli tudi do počitka v blagoslovljeni zemlji.

Mnogokje ob Sotli naletimo na skupino njiv, ki se imenujejo »grobščica« ali »grobļje«. Na grobljah pravijo polju od vasi Dolnja Buča do gozdička pred župno cerkev Sv. Petra na Bučah. Tukaj sta izkopala kosti okužencev z drugimi pomagači dolnjebučka kmeta Kostanjšek in stari Gnus. Gnus se je bil naluckal ob tej priliki grajskega vina. Vsled starosti in preobilne pijače ga je zadela pri pogrebnem opravilu kap, da je padel mrtev po mrliških okostjih. Ljudje so zavpili prestrašeni na ves glas in odbežali v trdni veri, da je oplazila kuga starca. Ob robu njive je bila kravja vprega, s katero so odvažali kosti na Buče na pokopališče. Nihče se ni več zmenil za mrtvega Gnusa, ne za mukajoči kravi v jarmu. Zivali sta odveklj zavrti voz v gozdič, zadeli ob drevo in poginili od gladi. Bolj ko sta mukali kravi od gladi bolj je bilo celo okolico strah, da drvi v kraj kuga, na katero so bili ljudje že nekoliko pozabili in si opomogli od neizprosne morije. Šele po več tednih za opisanim dogodkom, ko je priromala zadeva s starim Gnusom in kravami do ušes podsreškega oskrbnika, so opravili njegovi hlapci delo pogrebcev in zatrli med Bučani trepet pred — kugo!

X. POGlavJE

Iz dosedanjega poteka povesti smo lahko uvideli, kako tesno je združevala Slovence in Hrvate nevarnost. Skupno so se lotili zadnjega boja za staro pravdo. Kosila in morila je istočasno med obema bratoma črna smrt — kuga. Najbolj pa so bili navezani na medsebojno pomoč v dobi turške nevarnosti. Malokdo v Evropi je toliko trpel od polmeseca kakor ravno Slovenci ter Hrvati. Z ramo ob rami so se borili proti neprestanim turškim vpadom.

Za boljše razumevanje naslednjega poglavja je treba omeniti, da so zasedli 1.1354 Turki polotok Galipoli in so postali s to zasedbo odločujoče gorje za celo Evropo. Leta 1371 so premagali Srbe na Marici in jim je zmaga prinesla južno Srbijo do Kosova. Bitka na Kosovem polju leta 1389 je napravila Turke za gospodarje severne Srbije. V drugi polovici 15. stoletja so si podjarmili vse še na videz samostojne srbske države z Bosno, Hercegovino in Črno goro vred. Sava in Donava sta postali severna meja mogočne turške države. Po osvojitvi južnih balkanskih držav so prodirali Turki z neugnano silo na Ogrsko, Hrvatsko in ropali, morili, požigali po slovenskih deželah in odvajali žensko in moško mladino v sužnost.

Turki se niso držali navade, da bi bili napovedovali velike vojne, manjše napade ob meji pa so organizirali bosanski paše po svoji volji in so pridivljali povsem nepričakovano.

Da bi bili naši slovenski in hrvaški predniki vsaj nekoliko varni pred turškimi presenečenji, so si uredili sami poročevalsko službo.

Skraja so opazovali ob hrvaško-turški meji priprave ter gibanje turških čet posebni ogledniki. Če so bili prepričani, da se odpravljajo Turci na rop, so prijezdili z vso naglico prek Hrvaške med Slovence. Z gradov po Sloveniji je bil opozorjen naš kmet s streli iz topičev, da bo pridrvel nad njega Turek.

Ker se je pa izkazal opisan način opozorilne službe večkrat prepočasen, so uvedli kresove. Na visokih gorah so pripravili velike grmade. Te so začele goriti ena za drugo od hrvaško-turške meje in oznanile tudi Sloveniji, da se ji bliža turška opustošenje. Takšno opozorilo s kresovi je bilo za tedanje čase še najhitrejše in je ostalo v navadi, dokler je teptalo zemljo naše domovine kopito turškega konja.

Ako je napovedal svit gorskih kresov, da je Turek vpadel, se je zaprl gospod za varni grajski zid; kmet je ostal na prosti ravnini, oborožen le s kakim nerodnim orodjem. Prepričal se je, da se v slučaju resne nevarnosti ni zanesti na grajsko gospodo, sezidal si je utrube. Kot obrambne točke si je izbral cerkve ali pripravne postojanke blizu svetišč in te je utrdil. Kmečke utrube okrog cerkva ali drugod so imenovali tabore. Ko so »telefonirali« kresovi drvenje turških jezdecev, so spravile kmečke roke z vso naglico: deco, žene, starce in blago v cerkev; možje in fantje pa so se branili izza utrube proti Turkom. Turški vpadniki niso skoraj nikoli dolgo oblegali taborov, gradov po višinah se niti lotili niso.

V slovenskih pokrajinah je nekaj pomenila proti Turkom edino le samopomoč kresov in taborov.

Za turške vpade na hrvaško in slovensko ozemlje se skraja avstrijska vlada sploh ni zmenila. Šele neprestano prodiranje turške moči je narekovalo vladi uvedbo posebnega turškega davka, čigar dohodki so se uporabljali za vzdrževanje obrambne vojske proti turški sili. Ti vojaki so bili le plačani najemniki, ki so vršili še tedaj slabo svojo dolžnost, če so prejimali redno plačo, a so čisto odrekli, ako so slučajno izostali denarni prejemki. Mnogokrat se je zgodilo, da je plenila najemniška vojska bolj med Hrvati in Slovenci, kot čete bosanskih paš.

(Dalje prihodnjič)

VSE ZA VAS POD ENO STREHO — VELEBLAGOVNICA

Igrišča — odlagališča smeti

Rekreacijo delovnemu človeku, šport — razvedrilo delovnih ljudi, Trim, športna načka, več telesne vzgoje v lole itd., itd; to so parole in jesa s katerimi se srečujemo zadnje dni vse pogosteje. No, narsikaj je bilo že storjenega za ureditve teh parcel. Glasni s strani občinskega inšpekcijskega sveta.

Zdi se nam pa, da premalo s strani udeležencev raznih športnih aktivnosti. Premalo s strani tistih, ki se bavijo s športno rekreacijo, ki teknujejo za razne naslove — iverne ali občinske. Premalo je storjenega za zdrava športna tekmovanja s strani gledalcev, obiskovalcev športnih prireditev, saj eni in drugi (vsaj v našem mestu) pozabljajo na to, da je treba zdrav šport in rekreacijo gojiti tudi v ZDRAVEM OKOLJU!!

Stara izrabljena šala o ribiču, ki je ujel čevlji, v Celju sploh ni več šala, ampak gola resnica. Le s to razliko, da v Savinji plava in ob Savinji leži še vse kaj drugega, kot le stari čevlji. Kakšna je ob tem rekreacija ribičev, si lahko mislimo. No pa ne samo to, v podobnem okolju se rekreirajo tudi gledalci in športniki na Glaziji in Skalni kleti pa morda še kje, kjer služi športno igrišče, oziroma njegova okolica tudi za odlagališče smeti. Še bolj žalostno je, da ni dosti boljše tudi na nekaterih šolskih športnih igriščih.

Kaj storiti? Prav gotovo bo potrebno več pozornosti posvetiti vzdrževanju objektov ne samo s strani upravitelcev igrišč, ampak tudi s strani aktivnih koristnikov le-teh. Pri tem mislimo predvsem na več čista odgovornosti obiskovalcev športnih prireditev in pa seveda športnikov samih. Prav gotovo sistem treninga športnikov ne bi nič škodovalo tudi občasno pristojno urejanje in čiščenje igrišča in njegovega okolja. Na urejenem igrišču se bodo navijači vsekakor bolje počutili, dobro počutje navijačev pa je marsikdaj precej pripomoglo k uspešnemu nastopanju športnikov. Slednjim pa moramo znova poudariti, da je tudi tekmovali bolj zdravo in koristno v čistem okolju. Tudi to spada slednjic k zdravi rekreaciji, ki jo ravno v tem času propagiramo na vsakem koraku. Zavedajmo se tega in skrbimo za red in čistočo na športnih objektih.

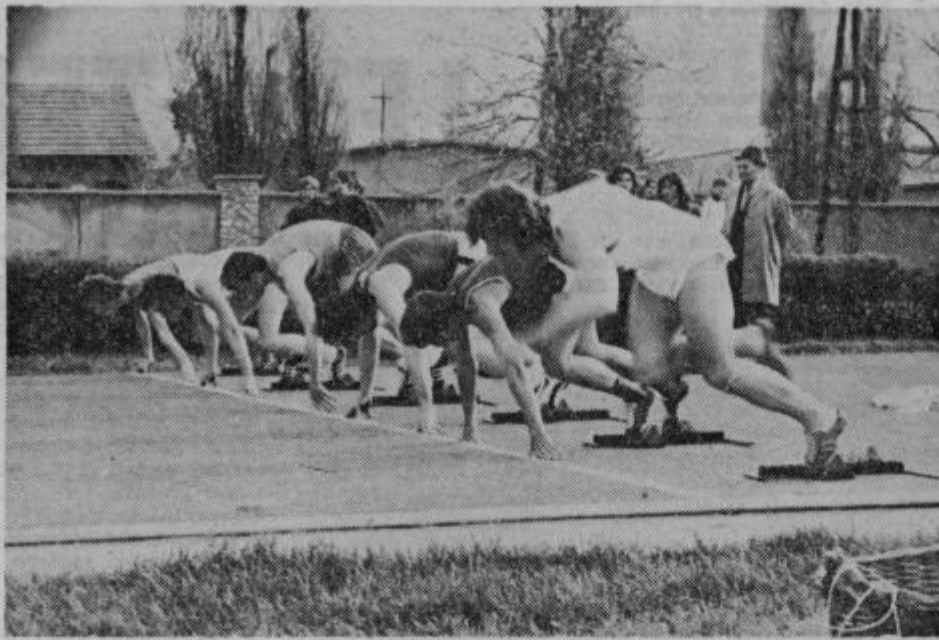
E. GORSIC

Gimnastične tekme

Pretekli teden je bilo v Celju občinsko prvenstvo celjskega gimnastičnega centra. Udeležili so se ga mladinci in mladinke Partizana Celje mesto in Gabejke. Mladinci I. razreda so tekmovali v obveznih vajah. Zmagal je Škoberne 52,7, pred Pintarjem 51,2 (oba Celje mesto). Mladinci II. razred — Celje Gabejke 238,4 ali 79,4 % točk. Posamezniki: Lorger 54,2, Končan 52,1, Smrdelj 49,7. Mladinke II. razred — Celje Gabejke 160,9 točk ali 80,4 %. Posameznice: 1. Solunjič 37,2, Maglaj 35,0, Pintar 34,7.

M. R.

ATLETIKA ZA POKAL

Preteklo soboto je bil na stadionu Borisa Kidriča prvi del letošnjega kvalifikacijskega tekmovanja za atletski pokal Slovenije v konkurenci članov, članic, starejših mladincev in mladink. Kljub slabemu vremenu je bilo doseženih za začetek sezone nekaj solidnih rezultatov. Tako je Kocuvan dosegel z rahlim vetrom v hrbet 10,5 na 100 m, mladinec Strniša 10,8, Dvoršak pa 10,9. V metu krogle se je izkazal Pikula, dosežek preko 15 metrov pa smo po dolgem času spet videli pri Vravniku. Med mladinkami se je izkazala Pavšarjeva z novim republiškim mladinskim rekordom v teku na 200 m 25,0 sek. Sicer pa je tekmovalje pokazalo, da bodo celjski atleti sicer prednjačili v tekih, medtem ko v tehničnih disciplinah ni opaziti kakšnega vidnejšega napredka. (Foto T. Tavčar)

ZADOVOLJNI Z DELOM

Pred dnevi so se na rednem občnem zboru sestali člani kegljaškega kluba »Hmeljar« Zalec. Poročilo o delu je podal Drago Markovič predsednik tehničnega odbora.

Kegljaški klub Hmeljar Zalec je bil ustanovljen pred tremi leti. Poseben vzpon pa je dosegel klub v preteklem letu, ko se je pričelo obdobje resnega in intenzivnega dela v klubu z željo in nalogo, da čimprej dosežejo višji rang tekmovanja, mesto v republiški ligi. Udeležili so se vseh tekmovaljev tekmovalne skupnosti Celje v disciplini na 200 lučajev in v borbenih

igrah. Redno je pričela vaditi tudi ženska ekipa, ki je že nastopila v republiški ligi in je v prvem letu tekmovanja dosegla zadovoljiv uspeh. Članska ekipa je bila v disciplini na 200 lučajev prva na tekmovalju tekmovalne skupnosti Celje in si tako pridobila pravico nastopa na kvalifikacijah za republiško ligo. Ker na kvalifikacije v Koper niso odšli najbolje pripravljeni, niso uspeli. V letošnjem letu so se vključili v tekmovalje celjske tekmovalne skupnosti in do sedaj odigrali štiri tekme proti KK Aero, Soštanju, Aeru II in Celjem II. ter vse odločili v svojo korist. Med posamez-

niki imajo v klubu kar 14 takih, ki so že dosegli število podrtih kegljev nad 900. Na zadnjem klubskem prvenstvu pa so dobili nov rekord kluba, ki ga ima Kačič s 1020 podrtimi keglji. Odigrali so več kot 15 prijateljskih srečanj s klubi, ki tekmujejo v slovenski ligi.

Ob koncu zбора so sprejeli tudi sklepe med katerimi so najpomembnejši: dobiti trenerja za člansko, žensko in mladinsko vrsto, sprejeti ustrezne in potrebne pravilnike kot disciplinski itd., ter urediti vprašanje okrog vzdrževanja in čuvanja kegljišča.

STONE TAVČAR

TRENERJA V CELJE

V neprimernih dvoranah so se najboljši strelci Celja borili tri mesece za naslov občinskega prvaka v streljanju z zračno puško. Nastopilo je v starih kolih preko 240 tekmovalcev, ki so si tako pridobivali moč za letno sezono. Končni rezultati so bili presenetljivi. Zmagali so strelci družine Tempo iz Tovarne EMO. Obiskali smo vodjo celjskega občinskega prvaka, marljivega športnega delavca in trenerja družine Tempo, Marjana Cveka. Pobarali smo ga, kje je vzrok za njihov presenetljiv uspeh?

V prvem in drugem kolu smo presenetili odlične strelce Celja in Kovinarja. Ker imamo boljše pogoje, imamo namreč lepo, sicer malo, toda zelo primerno dvorano za vadbo, smo pripravili močno in izenačeno ekipo. Naši nasprotniki so si dovolili spodrsrlaj in ta prednost v treh kolih nam je prinesla zmago. Naša tekmovalca na devetem in desetem mestu, sta namreč bila mnogo boljše od ostalih. Vas je uspeh vzpodbudil?

Se pred letom dni nismo imeli deset strelcev. Sedaj jih imamo vsaj 50. Leto dni popreje smo pripravili akcijo po naši tovarni EMO in iz mladih vrst izbrali na-

darjene in treninga željne mladince. Ta akcija nam je prinesla odličnega novince, letos četrtoplasiranega Marjana Petriča. Strelna vadba in razumevanje v kolektivu mora prinesiti uspeh. Zato smo danes še bolj veseli in srečni. Ta uspeh nam je dal novih moči in volje za nadaljnje delo.

VAŠI NAČRTI IN ZELJE

V prvi vrsti moramo še mnogo vaditi. V zračni puški smo se že približali ostalim najboljšim v celjski regiji.

Marjan Cvek: strelski šport v Celju počasi napreduje.

Drugače pa je z malokalibersko puško in ostalim orožjem. Toda tega se tudi nismo ustrašili. V prihodnjih dneh bomo napravili novo kvalifikacijsko tekmovanje v kolektivu in pričakujemo novih moči, nove talente, katerim pa bo potrebno ponuditi pomoč.

KAJ PA STRELSKI ŠPORT

Trenutno je v stagnaciji. Po odhodu Jože Tržana k Olimpiji so največ izgubili kolegi pri SD Celje. Novih moči ni. Še največ uspeha lahko pričakujemo od Jagra, Seršana, Jerama, Dobovčnika, Dečmana in Brečka. Naši še letos ne bodo posegli v borbo za naslov v republiški konkurenci. Vzrok za tako stagnacijo leži v pomanjkanju preciznega orožja, v dvoranah za zimsko vadbo in trenerskem kadru. Celjani bi morali dobiti profesionalnega trenerja. Pa naj bo to katerikoli klub. Samo z načrtnim delom bomo dobili v Celju ponovno vrsto, ki se bo potegovala za naslove državnih prvakov. Teh naslovov pa smo v preteklosti že precej prinesli v meso ob Savinji.

J. KUZMA

športne vesti

NOGOMET

Celjski predstavniki v conski nogometni ligi so tudi tokrat imeli polovičen uspeh. Kandidat za vodstvo in osvovitelj prvega mesta, Steklar iz Rogaske Slatine je osvojil na tujem dve dragoceni točki proti Soštanju 2:3. Olimp je proti Dokležovju osvojil točko 1:1, kakor tudi Dravinja, ki je odvzela vodstvu Kovinarju iz Maribora eno točko in s tem premagala Steklarja. Rezultat 1:1. Edini poraz je doživel Kovinar (Štore) v gosteh proti Fužinarju 1:2.

Minuli teden celjski ljubitelji nogometa niso spremljali nadaljevanja republiške lige. Domači KLADIVAR je moral dvakrat gostovati. V zaostalem 13. kolu so Celjani srečanje z RUDARJEM v Trbovljah izgubili najtesneje z 1:0. Tekma je bila odigrana v nenehnem dežju in težkem terenu. Celjani niso razočarani, pohvalili pa velja oba vratarja — STANCERJA za izredno obrambo do poškodbe in KRUSICA v nadaljevanju.

V rednem 15. kolu je KLADIVAR zmagal v Slivnici s 3:1. Zadetke sta dosegla HRIBERNIK 2 in REBERSAK. V povprečni igri so Celjani zamudili vrsto priložnosti. Borba za obstanek v tej ligi je vse večja in potrebna bo pokriven napada. Ni še povsem jasno, koliko ekip bo izgubilo republiški status. Dokončni uspeh treh drugoligašev bo šele razčistil to vprašanje.

V razpredelnici je KLADIVAR zadržal osmo mesto s 12 točkami. Lepše možnosti za napredovanje se ponujajo v nadaljevanju: ko bo Glazija gostila trikrat zapored ligaše: SLAVIJO (27. aprila ob 16.30), KOPER in NAPTO. G. BADIURA

AVTO RALLY

Celjski tekmovalci v turističnem rallyju so nastopili v soboto in nedeljo na prvem tekmovalju. Na rallyju »Stajerska 72« so osvojili pričakovane rezultate. Tako je Hartman osvojil v kategoriji do 1150 ccm drugo mesto.

V kategoriji nad 1150 ccm pa so na prvih mestih sami Celjani. Prvi je Dobrovč 1525 točk, 2. Zirovnik 1593 in tretji Arcon 1678 točk. Med ekipami so Celjani tretji. jk

ODBOJKA

Gaberčani nadaljujejo s svojimi uspehi v republiški ligi. V drugem kolu spomladanskega prvenstva so v Mariboru premagali Elektrovino 3:1 (11, 2, -14, 15) in s tem utrdili svoje tretje mesto na razpredelnici. V nedeljo se bodo doma pomerili proti vodčemu Kamniku.

Dejčeta Gaberja pa so gostovala v Brestanici. Zmagale so z rezultatom 3:1. Na razpredelnici so druge s 15 točkami. V nedeljo pa doma igrajo proti močnemu Mariboru. jk

ROKOMET

V drugem delu spomladanskega dela rokometne II. zvezne lige smo bili na Skalni kleti priče slabega srečanja med Celjem in Slovenjgradcem. Po trudu polni igri so Celjani končno le dosegli dve točki s skromno zmago 10:9. Celjski rokometiši so v obrambi zaigrali sicer solidno, v napadu pa so pozabili celo kombinacije, ki so jih obvladali že zdavnaj. To pa je premalo za uspešen start na vrh prvenstvene lestvice. V prihodnjem kolu Celjani gostujejo v Gorahdu proti domačemu Radničkemu, ki je trenutno predzadnji na lestvici, medtem ko so celjski rokometiši tretji. -ed

KOŠARKA

Celjski košarkarji so bili že v prvem kolu slovenske košarkarske lige na gostovanju v Ljubljani proti ekipi Trnovega uspešni. Zmagali so sicer šele v podaljškcu, vendar je njihova zmaga zaslužena. Rezultat: Trnovo : Celje 73:77 (69:69, 28:33). Največ košev so dali trije Sagadin in sicer Tone in Miloš po 23 ter Zvone 18. V naslednjem kolu bo na igrišču III. osnovne šole v soboto 29. aprila ob 19.30 derbi med Celjem in Vrhniko, ki je najresnejši kandidat za prvo mesto. Cepin

KEGLJANJE

Končno so končane kvalifikacije za sestavo ženske državne reprezentance, ki bo nastopila na letošnjem svetovnem prvenstvu v Splitu. Po mnogih zgodah in nesgodah je ekipa sestavljena kar iz petih Slovenk, med njimi sta dve članici Partizana-Kovinar Štore Ladvigova in Urhova.

ŠAH

Na medobčinskem pionirskem prvenstvu je nastopilo 22 ekip. Rezultati — st. pionirji: 1. Šentjur 16,5, 2. I. osn. šola Celje 15,5; — st. pionirke: 1. osn. šola »Biba Röck« Velenje 11,5, 2. Prebold 9; — ml. pionirji: 1. Prebold 16,5, 2. Miha Pintare Velenje 12,5; — ml. pionirke: 1. Ravne nad Soštanjem 12, 2. Mozirje 11. Pertinač

ŠOLSKI ŠPORT

Na občinskem prvenstvu v rokometu v Konjicah je nastopilo 122 igralcev iz vseh šol konjiške občine. Pri pionirjih je zmagala ekipa II. osnovne šole pred osn. šolo Zreče, pri pionirkah pa II. osn. šola pred osn. šolo »Dušan Jerebe.

DVIGANJE UTEŽI

Celjski dvigalci Partizana Celje so dosegli svoj prvi uspeh. V šestem kolu zvezne lige so doma premagali Novi Sad z rezultatom 4:3 in s tem osvojili prve točke.

Borba je bila izredno zenačena in šele v težjih disciplinah je padla odločitev. Vsekakor pa si zaslužio pohvalo vsi nastopajoči. Za Celjane so tokrat dvigovali: Pinter 165 Čuček 227,5, Papotnik 315, Gašperlin 280, Jože Urankar 352,5, Smrečnik 345 in Slavko Urankar 399 kg.

Novo republiške rekorde sta dosegla Marjan Papotnik v lahki kategoriji s 127,5 kg v sunku in Slavko Urankar v olimpijskem 399 kg in v temnem dvigu 142,5 kg v teški kategoriji. Državni prvak Jože Urankar se tokrat ni preveč naprezal in je bil brez konkurence. Zaradi tega ni dvigoval najvišje teže. jk

HOKEJ NA TRAVI

Celjski hokejisti na travi so doživeli prvi poraz v gosteh. V nedeljo so gostovali v Zagrebu proti Marathonu in izgubili s minimalnim rezultatom 0:1. Srečanje je bilo veskoki izenačeno. Šele v drugem polčasu so domačini dosegli vodstvo. Vratar Celja Lamut je bil namreč težje poškodovan in v znebi so igralci Marathona dosegli zadetek. jk

STRELJANJE

Na tretjem kontrolnem strelskem tekmovalju v Ljubljani so ponovno nastopili tudi celjski tekmovalci. Tudi tokrat so prispevali svoj delež v kakovostnem streljanju in uspehu. V standardni MK puški je Tone Jager osvojil četrto mesto s 546 krogi, Dečman je bil sedmi 527 in Petrovič osmi 521 krogov.

V streljanju s puško proste izbire je Dečman četrti s 1094 krogi, Jager pa šest s 1069 krogi. Pri MK puškoli proste izbire pa so se uvrstili takole: 8. Strajher 503 kroge, 10. Polde Teržan 488 in 12 Dobovčnik 481 krogov. Od celjskih strelcev se je v republiško reprezentanco uvrstil Tone Jager, ki bo sodeloval na turnirju republik v Novem Sadu, in na mednarodnem tekmovalju v Hannoveru.

Naš obisk v Družmirju

Vsaka ped našega planeta ima svojo preteklost, sedanost in bodočnost. Civilizacija je uničila pretekle kulture, barbarstvo enega naroda je uničilo drugega. Pokopane so tisočletne kulture, uničeni so celi narodi. Kolo zgodovine pa se vrti dalje.

Vsak kraj ima svojo preteklost, sedanost in bodočnost. Vsak kraj ima slavo, napredek, zaton. Tudi vasica Družmirje. Šest kilometrov je oddaljena od Velenja in po zračni poti za en mišji skok od impozantnega stolpa nove termoelektrarne v Soštanju. Vasica Družmirje je imela preteklost, ima z vsakim dnem koncu bližajočo vsakdanost. Bodočnosti nima. Ima samo še upe nekaterih trdoživih kmetov, ki ne morejo verjeti, da čez dve leti ne bo več njihovih rodovitnih kmetij. Precej se jih je že preselilo v Lokovico, veliko jih je, ki so opustili kmetovanje.

SREČANJE V APRILSKEM DNEVU

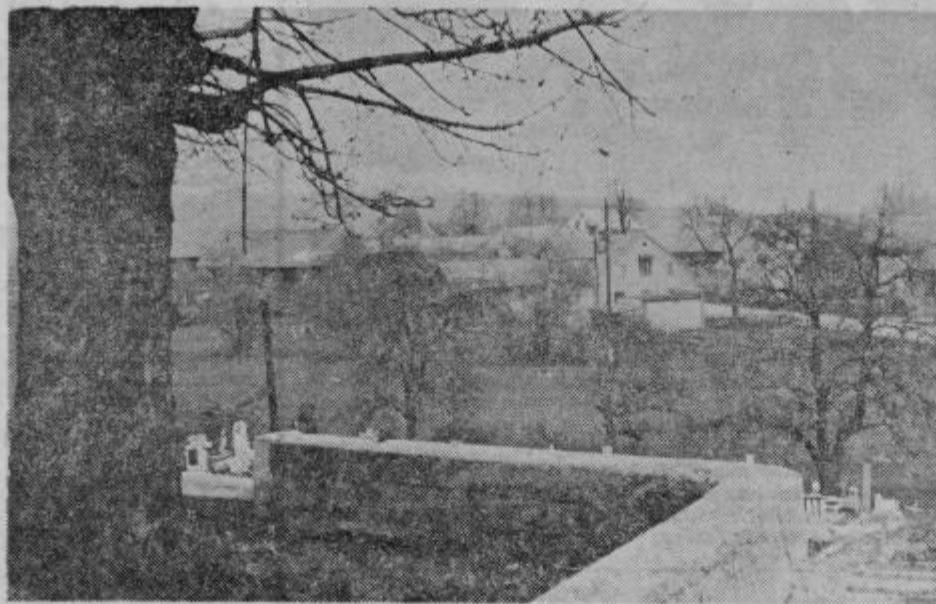
Misel o kraju, ki ga že čez dve leti ne bo več na zemljevidu male zelene Slovenije, me je preganjala že nekaj časa. Neprijetnega jutra, aprilski dež je že počitno spral toploto iz sivega, na kose scefranega neba, sem se odpravil tja na obisk. Po slovo od kraja, ki že leta 1973 ne bo obstajalo več. Življenje bo izginilo, razgaljena bodo zemljina nedra.

Zelal sem veliko zvedeti o ljudeh, ki bodo morali svojo zemljico zapustiti, ali pa so jo že. V vasi sem naletel na zid, sestavljen iz praznih domačij, iz hlevov je muhala živina, ob trkanju se mi vrata niso povsod odprla. Če pa so se, nisem zvedela ničesar. Prevladovala je kakovska sivina aneva. Dvoje pokopališč, na desni in levi strani ceste, na sredi cerkve Sv. Mihaela. Vse je podvrženo zakonu rušenja. Turobnost dneva je bila na višku.

SPREHOD PO POKOPALIŠČU

Spomeniki so neme priče preteklosti. O njeni veličini

govore in o ljudeh, ki so vdelavci: BLAZ KOCEN, karhnilu kraju svoj pečat. Na tograf, ki je podložnim kmedružmirskem in sosednjem tom, ki so se hoteli grašč

Cez dve leti ne bi mogli več narediti tega posnetka. Vasico Družmirje bodo prekopali. Na dan bo prišlo tone in tone premoga.

šoštanskem pokopališču leže ljudje, ki so v preteklosti teh krajev vikali svoja dela. Tu so delovali trije kulturni

kom upreti, zagotovil leta 1848 zakonit odvzem tlake in desetine. Tega leta je bila ustanovljena še čitalnica, ki

je povezala vse Slovence. Na pokopališču počiva še ANDREJ FEKONJA, literarni

sadjar, je tu našel svoj počitek. Ruša prezgodnjega groba je neusmiljena še za KARLA DESTOVNIKA KAJUHA in kiparja NAPOTNIKA. Oba počivata tu.

Vse troje, cerkev in dvoje pokopališč je Rudnik lignita iz Velenja odkupil. Prekopavanje mrličev se je že pričelo. O tem pričajo prazne plošče nad grobovi.

Leto tridesetdeseto je predvideno za rušenje cerkve, ki že ima svojo lokacijo v Podhrastniku.

PRVI BRSTIČI ŽIVLJENJA

Tu, v Podhrastniku, raste že novo naselje. Utrip je še začeti, komajda ga je že zaznati, pa vendar je Rudnik lignita se trudi, da bi ljudem, ki so prizadeti, ustregel in se zato z vsakim posebej dogovarjala. Upošteva di individualne želje ljudi, ker dobro ve, da ločitev od starega zadaja hude rane. Načrti so pokazali, da je v celj šoštanjski kadunji skritega 720 milijonov premoga, ki ga bodo v 80 letih eksploatirali. Eksploatacijska meja bo potekala od družmirskega doma Svobode do sredine hri-

ba Gorice, po katerem poteka meja. Tu so naleteli na 118 metrov debel sloj premoga. Rušitvena cona bo tako zajela tudi del Soštanja, izgnila pa se bo levemu bregu Pake in železnici. Mimosgrede, Paka teče po samem premogu, kjer si je utrla pot in naredila kadunjo. V rušitveni pas pride tudi šola Biba Roka, ki ima življenjsko dobo do leta 1985. To leto so postavili za zadnji plaz, ki bo pod sabo pokopal nekdanje slavno mesto ob Paki. Del mesteca, pa vendar, negotovost je v zraku in gloda ljudi, čeprav vedo, da napredek terja žrtve. To bo dajalo kruha spet toliko in toliko ljudem. Tega se ljudje dobro zavedajo. Imena nekdanjih podložnih kmetov petih gradov tam okoli, Pustega gradu, Forhteneka, Kacenštajna, Turna in velenjskega gradu, se bodo v Podhrastniku nadaljevala. Utrip v novam naselju bo zaživel vprašanje pa je, če bo življenje v Saleški dolini še kdaj tako ozelenelo kot je zdaj.

Kaj bo tu tedaj, ko bo preteklo osemdeset let?

ZDENKA STOPAR

VLOMILSKA ZGODBA

Neprijetno je mnoge prizadela vest, da so v Celju samo v nekaj dneh odtujili šest osebnih avtomobilov. Kdo so ljudje, ki jim ponoči ni težko odpreti tuj avtomobil in se z njim odpeljati na krajšo ali daljšo vožnjo? Gre samo za objestne mladeniče ali za kaj več? Na to vprašanje je odgovoril zadnji uspeh celjskih kriminalistov, ki so odkrili premeteno in nevarno skupino, osumljeno kar devetnajst vlomov in poskusov vlomov ter šest odtujitev osebnih avtomobilov. Tu se začne naša vlomilska zgodba.

GLAVNE OSEBE

IVAN OSTRUH, star 34 let, iz Celja, po poklicu ključavničar, že večkrat kaznovan.

VILI OBLAK, star 32 let, iz Celja, strojni ključavničar, prav tako že kaznovan. Zadnje mesece stanoval pri Ostruhu.

E. J., te dni dopolnil osemnajst let, v času dogodkov še mladoletnik, iz Celja.

Trenutno so vsi trije v celjskih zaporih.

MILAN TEODOROVIC, star 26 let, doma iz Celja, delavec, človek, ki ga je dobro poznal marsikdo v Celju.

Trenutno na begu. Za njim je razpisana tiralica.

Vsi so bili brez zaposlitve. Mladoletnik je bil nedolgo tega zaposlen v opkarni, vendar je delo zapustil. Tudi drugi so že delali, največkrat pri zasebnih obrtnikih, vendar kaže samo tedaj, kadar je bilo to nujno za obstoj.

TROJKA NA DELU

Vse skupaj bi se naj začelo, vsaj tako so osumljeni, 24. februarja letos, Ostruh in Oblak sta sama vlomila v bife HELENE PEPEL, v Zidanškovi ulici v Celju. Zaprti vrata jima niso delala preglavice. Ko sta odšla, je bil bife »laž« za 800 dinarjev v kovancih in precej zavojčkov cigaret.

Trije je bolje kot dva. Ostruh in Oblak sta pritegnila k »delu« še mladoletnega E. J. Ko so se zbrali — stalen kraj trojke in tudi poznejše četvorke je bilo Ostruhovo stanovanje kot nekakšen glavni štab »nočnih operacij« — sta se starejša dva odločila za vlom v trgovino Vojglajna na Teharski cesti v Celju. Bilo je v noči 20. na 21. marec. Tudi tu so iskali denar, vendar nič. Zato so se zadovoljili z različnimi jedili, piščanci in cigaretami.

Teden dni zatem je bil cilj nočne operacije osnovna šola na Dečkovi cesti. »Preiskava« pisarni ni dala uspešnega rezultata, razen 300 dinarjev, zato so se napotili v šolsko kuhinjo. Odnegli so kilogram sira, kumarice in olje. Sledila je pojedina v Ostruhovem stanovanju.

ROP BOGATE TETE ODPADEL

Verjetno je trojka ugotovila, da ima premalo uspeha, če vlamlja samo zaradi jedil. Denar! To je bilo tisto, kar so potrebovali. Tako so se dogovorili za nov pohod, katerega bi naj predlagal Oblak. Cilj je bil Vrhole, objekt pa

Oblakova teta, ki bi naj imela precej denarja.

Za ta pohod so pridobili še novega člana, 26-letnega FRANCA NOVAKA, doma iz Razborja pri Vojniku. Novak se je spoznal z Oblakom in Ostruhom že v KUD Dob. Oblak je Novaka že večkrat nagoval, da se jim pridruži, to pot pa so ga poiskali celo na domu. Novak je pristal in skupno so se napotili na Vrhole.

Milan Teodorović

Toda, ker se niso uspeli dogovoriti, kdo bo vstopil k bogati teti, je načrt propadel.

Ko so si tako premislili, kljub temu niso hoteli ostati brez »dela«. V naslednjih tih dneh so vlomili v tri zidanice ter se polastili predvsem pijače in tistega, kar jim je prišlo v kletih pod zob. Zadnjo noč pa bi naj »obiskali« še trgovino »Kolontale« v Zgornjih Poljčanah, kjer so nabrali 700 dinarjev gotovine, salame, suho meso, sir in pijačo, vse v vrednosti 2.000 dinarjev.

Sledila je pešpot v Rogatec. Ker so se točno zavedali, da so že stari znanci milice in ne bi bilo naj-

bolj priporočljivo, če bi jih videli v skupini, so se odločili za povratek v Celje z viakom. Tako so lahko sedeli vsak v svojem vagonu. Medtem so del plena iz trgovine odvrgli, ker je bilo pretežko.

Zadnji dan v mesecu marcu so se mladoletnik, Ostruh in Oblak odpravili nabirat gobe v Smartno v Rožni dolini. Vsaj tako so povedali. Gobj pa verjetno ni bilo preveč. Zato pa je bila MARIJA SPEGLIČ ob dvanajstlitrski sodček žganja in dve kokoški. Vlomili so namreč v klet. Zvečer so se spočastili. Kljub vsemu pa so bili zelo previdni, saj je Ostruh še isti večer sodček zažgal, da bi tako uničil sledi.

SPECIALIST ZA AVTOMOBILE

V teh dneh je postala trojka še bolj popolna, oziroma postala je četvorica. Pridružil se jim je Teodorović, ki ga je Oblak poznal z Doba. Oblak je tudi pripeljal Teodoroviča k Ostruhu, kjer so pričeli z načrtovanjem nadaljnjih vlomov. Teodorović je bil za skupino zelo dragocen, saj je bil izreden specialist za avtomobile in je odprl katerokoli vozilo. Hkrati s tem pa je predlagal, da morajo narediti točen načrt, kam bodo vlomili, saj bodo tako vnaprej vedeli, kakšno »voro« potrebujejo.

Za 1. april so se resno dogovorili. Cilj je bila pošta v Podplatu. Namreč, povsem jasno jim je bilo, da v Celju ne smejo veliko »delovati«, saj so jih miličniki predobro pozna-

li. Zato so se tudi odločili za okolico.

Tako je bil RUDI POGACAR, iz Celja, tisto noč ob svoj avtomobil Fiat 124. Ukradli so mu ga in se odpeljali preko Sentjurja v Podplatu. Tu so avtomobil skrili in pod okriljem noči odšli peš do poštnega urada. S seboj so smeli kompletno vlomilsko orodje. Blagajna je bila pretežka, da bi jo hitro odprli, zato so preiskalci predale pisalnih miz. V enem od njih je bilo 2.650 dinarjev, pripravljeno, da jih naslednji dan poštarji raznesejo kot pokojnine. »Sposodili« so si še pisemske ovojnice in znamke.

Z istim avtomobilom so se vrnili v Sentjur, kjer je Teodorović predlagal, da poskusijo še vlomiti v blagajno obrata Toper. Nekoč je že sam poskušal, vendar ni uspel. Hoteli so blagajno naložiti v avtomobil, vendar je bila pretežka. Ko so se vrnili k Ostruhu, je Teodorović odpeljal avtomobil nazaj na isto mesto, kjer ga je vzel.

ODPRLI SO BLAGAJNO

V prvih dneh aprila je sledil poskus vlomila v gostilno Delakorda na Vinski gori pri Zalcu. Toda, to pot niso umeli »srečev«. Lastnico je prebudil ropot. Prižgala je juč. To je skupino prestrašilo. Zbežal so. Za ta poskus so napravili skrb Franca SKRABLU, kateremu so odtujili Fiat 1300 in ga pozneje pustili na Titovem trgu.

Kaže, da so skupino najbolj mikale pošte. V noči od 10. na 11. aprila so hoteli vlomiti v pošto Dramlje. Opel Rekord MAKSA ČAKSA je menjal lastnika. Toda v Vrnavi pri Sentjurju se je avtomobil polkva-

ril. Tako je akcija seveda propadla. O previdnosti govori dejstvo, da se je skupina takoj določila. Oblak in mladoletnik sta se odpravila peš proti Celju preko Blagovne, Teodorović in Ostruh pa v Sentjur, kjer sta vzela avtomobil IVANA KOVAČA in se odpeljala v Celje.

Misel na vlom v Dramlje pa je še vedno ostala. Naslednjo noč so se zbrali pri Ostruhu. Odtujeni Fiat 124 MARJANA KACNIKA, iz Celja, jim je bil izredno všeč. Posebno Teodoroviću, ki je pozneje dejal, da ga bo še zadržal za naslednje podvige. Seveda bi mu menjal registracijsko številko.

Zopet so se odpeljali v Dramlje, opremljeni z vsem potrebnim orodjem. V pošti jim je uspelo odpreti blagajno in tako so prišli do 6.000 dinarjev. Mirno so se odpeljali nazaj v Celje, kjer so si v Ostruhovem stanovanju razdelili denar in se začasno ločili. Teodorović se je odpeljal s Kačičnikovim avtomobilom, katerega so pozneje našli v Zagrebu.

Mladoletnik in Oblak sta skušala po dramskem »podvigu« vlomiti še v trgovino na Skalni kleti, vendar sta bila preganana. Konec je bil nenaden. Mladoletnika so prijeli, ko je najmanj pričakoval. V Luna parku, ko se je vozil z avtomobilčki. Isto popoldne je roka pravice legla na ramo Ostruhu, in sicer v Kopru. Zvečer so »zmotili« v slaščičarni »Zvezda« še Oblaka. Za Teodorovićem je razpisana tiralica.

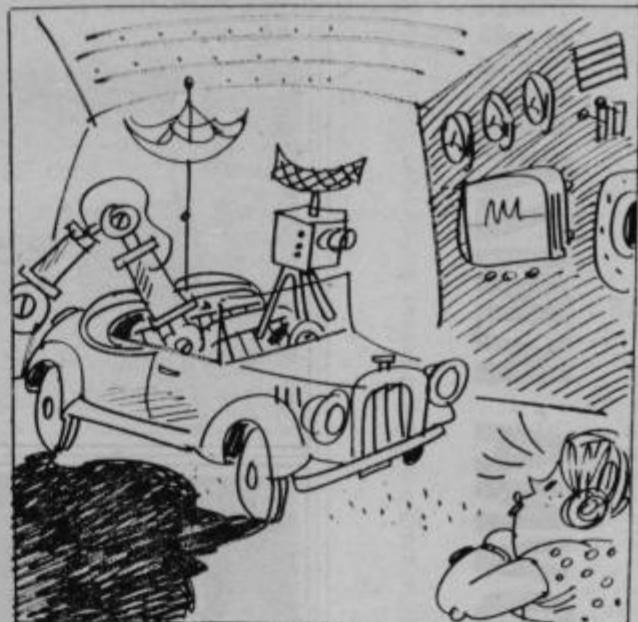
x

Prava, pravcata vlomilska zgodba. Noč, spretni vlomilci in plen. Četvorica je tako osumljena kar 19 vlomov in poskusov.

M. SENICAR

MED NEBOTIČNIKI

PIŠE IN RIŠE MARJAN BREGAR

28. Kot golobček je Klara poletela k stropu, z največjim užitek po hrustalu rogljiček, ki je bil namenjen poskusnim kuncem v ladji.

Nato se je Klara »sprehodila« po ladji. Z žensko radovednostjo je pocukala zdaj za ta, zdaj za oni zvod. Nazadnje je na stropu odkrila vrata — odprla je tudi ta in vtaknila glavo v prostor, ki se je širil na oni strani.

»Glej, glej! Se eno sobico imava!« je zagostolela Klara. Nato pa se ji je jezik zapletel med zobmi!

Kako bi se ji ne zapletel, dragi bralci! To, kar je Klara odkrila v sosednjem prostoru, presega vsakršno domišljijo, tudi vesoljsko.

Cujte in strmitre! V sosednjem prostoru je stal očičen in namazan naš kabriolet!

Vzemimo si trenutek časa in poizkusimo razjasniti zadevo!

Saj se še spominjamo, dragi bralci, avtomobilске tovarne in dogodka v oddelku za vesoljska vozila. In vrlih konstruktorjev, ki niso in niso mogli pogruntati primerne vozila za vožnjo po nebesnih telesih...

RADIO Celje

Na srednjem valu 202 m in UKV 97 MHz

Ob delavnih začetak oddaje ob 16.00 s poročili in Tehnometeorološko reklamo. Ob 16.05 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. Ob 16.40 — zabavni glasbeni, ob 17.00 — Kronika, ob 17.15 — obvestila. Stalno mesto ob 17.37 ima tudi — minuta s Kovančelnjo. Zaključek oddaj ob delavnih ob 18.00 uri.

Petek, 28. aprila: 17.30 — mladinska oddaja, 17.45 — revija mladinskih zborov celjske občine (nadaljevanje).

Sobota, 29. aprila: 17.30 — četrti kolektivni za prvi maj.

Nedelja, 30. aprila: 11.00 — začetek oddaje, 11.03 — pogovor s poslušalci (SZDL Celje), 11.33 — obvestila, 11.35 — zabavni glasbeni, 11.55 — naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 12.40 — literarna oddaja: Stane Teržek — Toti Staniški pikter. 12.57 — nedeljske glasbene razglednice, 13.27 — 60 minut za razvedrilo, 14.27 — minute s Kovančelnjo, 14.30 — zaključek oddaje.

Ponedeljek, 1. in torek, 2. maja te bo oddaje.

Sreda, 3. maja: 17.30 — iz dela občinskih skupščin, 17.42 — koncert celjskega godalnega orkestra (nadaljevanje).

Četrtek, 4. maja: 17.30 — v galeriji kulturnih in zgodovinskih spomenikov — Ivan Stopar: Želca kartacija, 17.45 — zabavni zvoki.

Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.30, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 6.00.

PETEREK, 28. APRILA: 8.10 Glasbeno matineja. 9.35 Od melodije do melodije. 10.30 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Tone Zorc: Trine razmere za Evinoreje. 12.40 Z domačimi ansambli in godci. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Kaj vam pripoveduje glasba. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za tujino. 16.00 sVrtiljaki. 17.10 Otcevo in adraje. 16.00 Aktualnosti doma in po svetu. 18.15 sSignalis. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minuta z ansambli. 20.00 Naj narodi pojo... 20.30 sTop-pops 13e. 21.15 Oddaja o pomorskih dogodkih 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 29. APRILA: 8.10 Glasbeno matineja. 9.35 s Pihalnim orkestrom RTV Ljubljana. 10.30 Pri vas doma. 11.00 Poročila — Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Vilko Mišten: Pokanje jablanovih debel. 12.40 sPo domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Sodobno popodine za mladi svet. 15.30 Glasbeni intermez. 16.00 sVrtiljaki. 17.10 Greeno v kino. 18.15 Iz operetnega sveta. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 sHalo, javite se Podravki. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 30. APRILA: 6.00 — 8.00 Dobro jutro! 8.06 Veseli 10-

TELEVIZIJA

PONEDELJEK

9.00 CESTITKA in NASA PARTIZANSKA PESEM (Ljubljana)
 9.30 OTROSKA MATINEJA (Bela griva, mladinski film Jurij Muri v Afriki, Pasi na otroka) (Ljubljana)
 11.30 KONCERT VOJASKE GODBE (do 12.45) (Ljubljana)
 16.15 KEKEC — slovenski film (Ljubljana)
 17.45 I. Rosić: RIKI — otroška oddaja (Ljubljana)
 18.00 RISANKA (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 V AVTOBUSU — serijski film (Ljubljana)
 18.50 MOZAIK (Ljubljana)
 19.00 MLADI ZA MLADE (Ljubljana)
 19.45 KRATEK FILM (Ljubljana)
 18.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.30 KOSARKA JUGOSLAVIJA : BRAZILIJIA, barvni prenos (Beograd)

19.00 OBZORNIK (Ljubljana)
 22.00 KATIA SPUR (Ljubljana)
 23.00 POROČILA in REPORTAŽA SPEEDWAY V RADGONJI (Ljubljana)

TOREK

10.00 KONCERT MOSKVEGA ZBORRA SREČKO KOSOVEJ. IZ AJDOVSKE (Ljubljana)
 10.30 OTROSKA MATINEJA: F. Mičinski: Zgodba o hvalostni princesi, Deček iz Anafga — sovjetski film, Risanka (Ljubljana)
 16.30 L. Baum: ČAROVNIK IZ OZZA — I. del (Ljubljana)
 16.55 PO DOMACE S PIHALNIM ANSAMBLIOM FRANCIJA PUHARJA (Ljubljana)

17.25 TEH NASH 50 LET (leto 1945) (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 OD ZORE DO MRKA: Trije veterani (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 LE VKUP, LE VKUP UBOGA GMAJNA (Ljubljana)
 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.35 UPOR V ADENU — švedski barvni film (Ljubljana)
 22.45 POROČILA (Ljubljana)
 22.50 KOSARKA BRAZILIJIA : SZ, barvni posnetek (Ljubljana)

SREDA

8.30 TV V SOLI (Zagreb)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec do 17.00) (Beograd)
 17.50 DON KIHOT — serijski film (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 JAZZ NA EKSRANU: Boško Petrović — I. del (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 NA SEDMI STEZI (Ljubljana)
 19.30 NAS EKSRAN (Ljubljana)
 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.30 KOSARKA JUGOSLAVIJA : SZ — barvni prenos (Bgd) — s odmora REZERVIRANI (Ljubljana)
 23.00 POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.30 NEMSCINA (Zagreb)
 11.00 FRANCOŠCINA (Beograd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
 15.40 NEMSCINA — ponovitev (Zagreb)
 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec do 17.00) (Beograd)
 17.45 VESELI TOBOGAN: Cmo-melj — I. del (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)

18.30 CARNI SVET ZIVALI — film (Ljubljana)

18.35 MOZAIK (Ljubljana)
 19.00 STARI MOJSTRI: Josef Tomine (Ljubljana)
 19.30 CIKCAK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.35 ČETRTKOVI RAZGLEDI (Lj.)
 21.35 BOS SKOZI PEKEL — japonska nadaljevanja (Ljubljana)
 22.20 SIMFONICNI ORKESTER RTV PREDSTAVLJA: R. Strauss: UVERTURA DON JUAN (Ljubljana)
 22.35 POROČILA (Ljubljana)

PETEREK

9.30 TV V SOLI (Zagreb)
 11.00 ANGLESCINA (Beograd)
 14.40 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec do 17.00) (Beograd)
 17.25 VELIKI LOVEC HAMAHAMAHAMA (Trapolio HH 30) (Ljubljana)
 18.05 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 OBISK IZ ITALIJE (Ljubljana)
 18.40 GOSPODINJASKI PRIPOMOČKI: Namizni električni aparat (Ljubljana)
 18.46 EKONOMSKO IZRAZOSLOVJE: Društveni dogovor (Lj.)
 19.45 MESTEČE PEYTON (Ljubljana)
 19.45 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.30 KVIZ 72 — prenos (Zagreb) pribl. 21.40 POSNETEK KOSARKE SLOVENIJA : SZ in JUGOSLAVIJA : BRAZILIJIA (Lj.)
 21.46 POROČILA (Ljubljana)

SOBOTA

9.35 TV V SOLI (do 11.00) (Zg) SPORTNO POPOLDNE
 17.46 TUJA FOLKLORJA: Bayanihan — II. del (Ljubljana)
 18.00 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.20 STIRJE TANKISTI IN PES — poljski serijski film (Lj.)
 19.10 MOZAIK (Ljubljana)
 19.15 HUMORISTICNA ODDAJA (Beograd)
 19.45 KRATEK FILM (Ljubljana)
 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.35 TV KRIZANKA (Ljubljana)
 21.30 TERMEČKA — serijski barvni film (Ljubljana)
 22.30 POHOD OB ZICI OKUPIRANE LJUBLJANE — reportaža (Ljubljana)
 22.30 TV KAZIPOT (Ljubljana)
 22.50 POROČILA (Ljubljana)
 22.55 KOSARKA SLOVENIJA : JUGOSLAVIJA IN BRAZILIJIA : SZ — posnetek (Ljubljana)

NEDELJA

9.00 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec) (Bgd)
 9.40 PO DOMACE S ANSAMBLIOM F. PUHARJA — II. del (Ljubljana)
 10.12 KMETIJSKA ODDAJA (Bgd)
 10.55 MOZAIK (Ljubljana)
 11.00 OTROSKA MATINEJA: Don Kihot, Carni svet zivali (Lj.)
 11.50 MESTEČE PEYTON — serijski film (Ljubljana)
 12.40 TV KAZIPOT (do 13.00) (Lj.)
 NEDELJSKO POPOLDNE: OBISK V NEDELJO (Lj.) NEKAJ VESELIH DOMACHI (Ljubljana)
 16.10 ZALA KONEC TEDNA (Ljubljana)
 16.10 BELA VROČINA — ameriški film (Ljubljana)
 19.45 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.30 VASCANI LUGA — serijska oddaja (Beograd)
 21.30 DIN-DON — zabavno glasbeno oddaja (Zagreb)
 21.35 SPORTNI PREGLED (JRT)
 22.05 POROČILA (Ljubljana)
 22.10 KOSARKA SLOVENIJA : BRAZILIJIA in JUGOSLAVIJA : SZ — posnetek (Ljubljana)

poznamo zdravilna zelišča?

HABAT — SAMBUCUS EBULUS L.

Habat ali smrdljivi bezeg je trajna rastlina iz rodu kovačnic, ki zraste do 2 m visoko. V zemlji ima močno, za prst debelo korenino, iz katere zrastejo vsako pomlad nova, ravna brezvejnatna stebela. Pecljati listi so 1 do 2 krat pernati, posamezni lističi pa so jajčasto sulčasti. Pri dnu listnega peclja sta dva sulčasta prilista. Cvetovi so beli ali rdečkasti, združeni v ploščatih kobulastih socvetjih; prašnice so škratne. Habat raste po gozdnih posekah, ob rekah, njivah ter v gorskem svetu. Cveti od junija do avgusta; plodovi so jagode, ki dozorejo v septembru.

Spolniadi in jeseni izkopyamo korenine, jih takoj osnažimo in posušimo v su-

silniku ali na prepihu. Shranujemo jih cele ali pa zdrobljene v prah v temnih zaprtih kozarcih.

Ljudska medicina habat uporablja in priporoča za najrazličnejše bolezni, tako zunanje kot notranje, vendar habat zaradi svojih učinkov bolj škoduje kot koristi. Če v manjših količinah zaužijemo prašek iz habatovih korenin, pospešuje izločanje vode in se uporablja pri vodenici, v večjih količinah pa povzroči povračanje in močno drisko. Rastlina je stupe-na, zato ga raje ne uporabljamo in si diuretčne čaje pripravimo iz drugih, nestru-penih zdravlilnih rastlin npr.: peteršilja.

BORIS JAGODIČ

PONEDELJEK

9.05 ODERTA UNIVERZA (Bgd)
 9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.30 NEMSCINA (Zagreb)
 10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
 15.40 NEMSCINA — ponovitev (Zagreb)
 15.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
 16.10 FRANCOŠCINA (Beograd)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec do 17.00) (Beograd)
 17.45 I. Rosić: RIKI — III. del (Ljubljana)
 18.00 RISANKA (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 V AVTOBUSU — serijski film (Ljubljana)
 18.55 MOZAIK (Ljubljana)
 19.00 MLADI ZA MLADE (Sara) 19.45 KRATEK FILM (Ljubljana) 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.30 V OGLEDALU CASA: Tremutek mru — nemška TV drama (Ljubljana)
 22.05 DIAGONALE (Ljubljana)
 22.55 POROČILA (Ljubljana)

TOREK

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.40 RUSCINA (Zagreb)
 11.00 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zagreb)
 15.50 RUSCINA — ponovitev (Zg)
 16.10 ANGLESCINA (Beograd)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec do 17.00) (Beograd)
 17.45 V. Baum: ČAROVNIK IZ OZZA — II. del (Ljubljana)
 18.10 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.35 NASTOPA KAREL GOTT (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 ZVILJENJE SIMPANOZOV — I. del (Ljubljana)
 19.30 MARKETING: Nova distribucija (Ljubljana)
 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.35 VESELIČA — slovenski film (Ljubljana)
 22.05 SIMFONICNI ORKESTER RTV PREDSTAVLJA — I. Pečič: BURESKA, S. Vremšek: SONATA ZA GODALA (Zagreb)
 23.00 TV DNEVNIK (Zagreb)

SREDA

8.30 TV V SOLI (Zagreb)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec do 17.00) (Beograd)
 17.50 DON KIHOT — serijski film (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 GLASBENA ODDAJA (Ljubljana)
 19.00 MOZAIK (Ljubljana)
 19.05 OD FILMA DO FILMA (Lj.)
 19.30 S KAMERA PO SVETU: Največja šola na svetu (Avstralijski) (Ljubljana)
 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.35 IGRALCI: Arnold Tovornik (Ljubljana)
 21.30 PO SLEDEH NAPREDEKA (Ljubljana)
 22.25 POROČILA (Ljubljana)

ČETRTEK

9.35 TV V SOLI (Zagreb)
 10.30 NEMSCINA (Zagreb)
 10.45 ANGLESCINA (Zagreb)
 11.00 FRANCOŠCINA (Beograd)
 14.45 TV V SOLI — ponovitev (Zg)
 15.40 NEMSCINA — ponovitev (Zg)
 16.55 ANGLESCINA — ponovitev (Zagreb)
 16.10 OSNOVE SPLOSNE IZOBRAZBE (Beograd)
 16.45 MADZARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plesivec do 17.00) (Beograd)
 17.45 VESELI TOBOGAN: Cmo-melj — II. del (Ljubljana)
 18.15 OBZORNIK (Ljubljana)
 18.30 CARNI SVET ZIVALI — barvni film (Ljubljana)
 18.55 MOZAIK (Ljubljana)
 19.00 NASI SODOBNIKI: Danilo Lokar (Ljubljana)
 19.50 CIKCAK (Ljubljana)
 20.00 TV DNEVNIK (Ljubljana)
 20.25 3-2-1 (Ljubljana)
 20.35 ČETRTKOVI RAZGLEDI (Ljubljana)
 21.35 BOS SKOZI PEKEL — japonska nadaljevanja (Ljubljana)
 20.35 JAZZ NA EKSRANU — New jass trio (Ljubljana)
 22.50 POROČILA (Ljubljana)
 Druzi spored:
 17.35 POROČILA (Zagreb)
 17.40 OTROSKI SPORED (Bgd)
 18.15 KRONIKA (Zagreb)
 18.30 NARODNA GLASBA (Zagreb)
 19.00 MOZAIK (Sara) 19.45 PROPAGANDNA ODDAJA (Zagreb)
 20.00 TV DNEVNIK (Zagreb)
 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

TKANINA DOBRO

NAGRADNA SLIKOVNA KRIZANKA

CELJE

DAV-LJENJE	HER-JE-ZIKOVNA-POSREBINT	IRIDIJ	M. IME	GIBANJE-FR. KUNOV-LIENOST	FLANDER-BOSO	BOLAN-ČLOVEK	ZENSKO-IME	KORBEC	M. IME	PROST-GLOVEK	BOONE-RAČUN	GORA-V-SVICI	ITALSKA-VANJE	DELO-VANJE	MEŠKO	KOPUJTE-PRI-TKANINI	TUBER-KULOZA-VRSTA	ZELENEC-OSNEŠE-NA-FRANJ-SLIVNA-TETI	AMER. ZIKOVNA-POSREBINT	PREBIVA-LKA-SARAJEVA	
VEŠPUCI	ANTON-OCVIRK-GIN-ČRKA	EDEN-DEJED-ČUTOV-JOB	YUVOV-UŽICE	FLANDER-BOSO	ANTON-OCVIRK-GIN-ČRKA	EDEN-DEJED-ČUTOV-JOB	YUVOV-UŽICE	JUGOSLOV-LJUĐSKA-ARMADA-ENAKI-OK	KING-COLE-NARODNI-SOCIALIST	SIJ-NESTO-V-FRANCIJI	DRJAVAV-SREDNJI-AMERIKI-ORATEV	KRAJ-NA-REVAŠEK-RAZLIČNI-ČRKI	ROLAND-KOHAIN	ZEYSOVA-MATI	LATINSKI-VEZNIK-KRANJ	MAŠA-TOVARNA-SRUGI	TOLKRAČI	VRSTA-GLAUBE	JAPONSKI-DENAR-KITAJSKI-FILOZOF	PREBIVA-LKA-SARAJEVA	
ŽUPAN-POD-FRANCOZI	KUŽNOST-OKOŽEŠA-OBJEKT-ČEL-KODO	NI-TRIKACIJA-PTICE	TEČAJ-LUKA-NA-JAP-OTOKU-HONDO	TEČAJ-LUKA-NA-JAP-OTOKU-HONDO	NI-TRIKACIJA-PTICE	TEČAJ-LUKA-NA-JAP-OTOKU-HONDO	ZAVIHEK-PRI-DIBLE-KI	ANTEJ-ISAAC-NEWTON	RAZTEG-NJENOST	INDONE-ZIŠKI-OTOK	INDONE-ZIŠKI-OTOK	IVAN-POTRČ-RAZLIČNI-ČRKI	DAV-PO-KISLEM-RBEŽI-KRIZ	STARA-ANGLA-SRŠKA-NERKA	SESTAVILI-B-KOŠEM-POZUREK-RISALA-TEKOČINE-E-FRANC	STARA-ANGLA-SRŠKA-NERKA	SESTAVILI-B-KOŠEM-POZUREK-RISALA-TEKOČINE-E-FRANC	STARA-ANGLA-SRŠKA-NERKA	SESTAVILI-B-KOŠEM-POZUREK-RISALA-TEKOČINE-E-FRANC	STARA-ANGLA-SRŠKA-NERKA	SESTAVILI-B-KOŠEM-POZUREK-RISALA-TEKOČINE-E-FRANC
PREBIVA-LKA-SRDNELI	VEZNIK	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	POPRA-KUJALEC-UR	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	KOPRIY-NICA-KOPRIKVE-M. IME	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI
OKSID	VEZNIK	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	POPRA-KUJALEC-UR	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	KOPRIY-NICA-KOPRIKVE-M. IME	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI
POGODBA-DOGOR	VEZNIK	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	POPRA-KUJALEC-UR	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	KOPRIY-NICA-KOPRIKVE-M. IME	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI
1	VEZNIK	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	POPRA-KUJALEC-UR	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	KOPRIY-NICA-KOPRIKVE-M. IME	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI
RIJEKA	VEZNIK	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	POPRA-KUJALEC-UR	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	KOPRIY-NICA-KOPRIKVE-M. IME	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI
OSTRA-NITEV	VEZNIK	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	POPRA-KUJALEC-UR	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	KOPRIY-NICA-KOPRIKVE-M. IME	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI
GRATIČNA-TEHNIKA	VEZNIK	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	POPRA-KUJALEC-UR	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	KOPRIY-NICA-KOPRIKVE-M. IME	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI
KRAJ-JUŽNO-OD-SPLITA	VEZNIK	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	POPRA-KUJALEC-UR	NIELSEN	POPRA-KUJALEC-UR	KOPRIY-NICA-KOPRIKVE-M. IME	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI	PREBIVA-LKA-SRDNELI

Upamo, da vam bo slikovna krizanka v veliko razvedrilo med prvomajskimi prazniki. Seveda je krizanka nagradna, zato pričakujemo veliko rešitev.

Rešitve pošljite do 10. maja na naslov: »NOVI TEDNIK«, Celje, Gregorčičeva 5. Na kuverto ne pozabite pripisati »Nagrada na krizanka TKANINA«.

Veliko dobre volje pri reševanju ter obilo sreče pri zbiranju!

RESITEV PREJISNE KRIZANKE
 VODORAVNO: skavi, trska, retor, Mark, Alaska, av, uger, skl, Kam, Vartan, ilo, nameni, koncil, ju, Isaac, kres, Akra, la-
 bod, Divaca, Golte

SEDAJ JE ČAS...

ZA IZBIRO
KOPALNIH
OBLEK
IN POTREBŠČIN
ZA LETOVANJE

VELEBLAGOVNICA
TKOJINA
CELJE

NAJBOLJŠE V KMETIJSTVU

Danes začnemo z zanimivimi zapisi o življenju, gospodarskih razvojnih gibanjih, o tem, kaj želijo doseči, po kakšnih poteh stopajo — v naših sosednjih republikah. V zapisih znanih jugoslovanskih novinarjev se nam bodo predstavile: Makedonija, Srbija, Kosovo in Vojvodina, Crna gora, Hrvaška in Bosna in Hercegovina.

Danes predstavljamo, predvsem po gospodarski plati, našo lepo Makedonijo.

Odgovoriti na vprašanja, kateri so osnovni problemi gospodarskega razvoja Makedonije, in to povezati z uspehi republike ter s stopnjo medrepubliškega sodelovanja je sicer hvaleno delo, vendar nanj ni mogoče podrobno odgovoriti v enem samem sestavku.

Osnovna značilnost gospodarskega razvoja Makedonije danes je pogojevana z dosedanjimi napori in sinerimi razvoja. Enotna je ocena, da se je republika Makedonija razvijala v okvirih realnih možnosti nerazvite republike. To dejstvo je odločilno vplivalo na podobo gospodarskega razvoja v zadnjih desetih letih, ko je bila poglobljena skrb Makedoncev posvečena razvoju industrije in kmetijstva, v zadnjem času pa tudi blagovnemu prometu in ostalim, negospodarskim dejavnostim.

Makedonsko gospodarstvo je lani doseglo vrednost proizvodnje okrog 6.100 milijonov dinarjev, kar je za okrog 39 odstotkov več kot leta 1965, ki se omenja kot pričetek »izhoda iz zaostalosti«. Vrednost družbenega proizvoda na prebivalca je 490 dolarjev.

Proizvodnja električnega toka se je povečala za 1400 milijonov kilovatnih ur, proizvodnja surovega jekla je dosegla 300 tisoč ton, svina 600 tisoč in proizvodnja cementa preko 630 tisoč ton, kar je nekaj čez 5 odst. celotne jugoslovanske proizvodnje.

V kmetijstvu — melioracije

S srednjeročnim planom razvoja republike do leta 1975 naj bi dosegli nekatere značilne spremembe gospodarske strukture z namenom, da se zaposli čim več ljudi in izboljša kvalifikacijski sestav zaposlenih. Močno prisotna je tudi težnja po izboljšanju življenjskega standarda, s poudarkom na solidarnosti. S srednjeročnim načrtom porasta življenjskega standarda je za celotno državo predvidena stopnja 7 odst., za nezadostno gospodarsko razvito Makedonijo pa 9,2 odst., kar pomeni za našo republiko velik napor in kar je v skladu s politiko razvoja manj razvitih območij v Jugoslaviji.

V letih od 1965—70 sta predstavljali makedonska industrija in kmetijstvo po 28 odst. vrednosti proizvodnje, do leta 1975 pa naj bi industrija sama predstavljala vrednost skupne proizvodnje 36 odst., do čim naj bi se vrednost proizvodnje v kmetijstvu zmanjšala na 22 odst.

Ker je bila elektroenergetika v zadnjem petletnem obdobju osnovna ovira industrializacije, je dana tej panogi v naslednjih letih posebno mesto. V petih letih naj bi v elektrogospodarstvo investirali

2,15 milijarde dinarjev, kar je precej, če so investicije za celotno gospodarstvo predvidene v znesku 9,2 milijarde dinarjev. Načrt predvideva gradnjo termoelektrarne Oslomej, hidroelektrarne Kozjak in Gradec in še termoelektrarno na tekoče gorivo. Gospodarske organizacije predvidevajo za 5,02 milijarde dinarjev investicij v osnovna sredstva, za obratna sredstva pa 0,03 milijarde dinarjev. Konzorcij za gradnjo naftovoda Solun—Skopje in za rafinerijo prav tako predvideva 0,80 milijarde dinarjev za investicije.

V kmetijstvu je v prvem planu dokončna ureditev melioracijskega sistema, ki pomeni 20 odst. povečanje obdelovalnih površin. Kot doslej bo tudi v prihodnje poudarek na izboljševanju razmer v živinoreji, ki naj bi čez tri leta dala 20 odst. vrednosti kmetijske proizvodnje.

Zaposliti 80 tisoč ljudi

Naloga makedonskega gospodarstva in ostalih dejavnosti je zaposliti v naslednjih letih 80 tisoč ljudi. Čim bo to doseženo, bo skupna zaposlitev v družbenem sektorju znašala 310 tisoč, od tega nekaj čez 11 tisoč v industriji. V kolikor bo letno dosežena stopnja 4 odst. povečanja zaposlenih, bo s tem doseženo zadovoljivo stanje v strukturi priliva aktivnega prebivalstva.

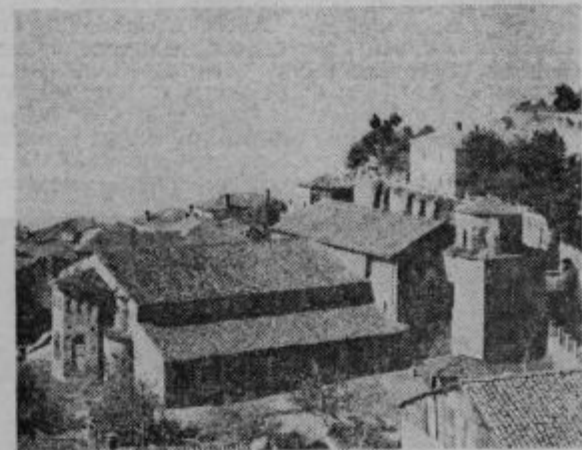
Uspehi Makedonije do danes? ... Naj navedemo samo nekatere, pomembnejše: železarna »Skopje«,

blem makedonskega kmetijstva.

Makedonija v sodelovanju nič ne zaostaja

Ce steče beseda o medrepubliškem sodelovanju in o pobudah takšnega sodelovanja, potem imamo v mislih integracijske procese posameznih podjetij. Rezultati so tukaj, ti pa so potrdili resnico, da je moč s skupnimi napori in pod pogojem, da je sodelovanje enakopravno in korektno, doseči lepe uspehe v korist sodelujočih podjetij, ne glede na delež v kooperaciji.

V Makedoniji bi lahko našli več primerov sodelovanja podjetij medrepubliškega značaja. Skopska delovna organizacija »Alumina« se je kaj hitro razvila šele po združitvi s sarajevskim Energoinvestom. Danes proizvaja »Alumina« valjane profile aluminijastih konstrukcij in anodne zaščitnike. Da bi zadostila ambicijam, predvideva ta tovarna 150 milijonov dinarjev investicij. Podobno je s tovarno karoserij »11. oktobra«, ki kot del koncerna PAP—FAMOS predvideva povečanje proizvodnje avtobusov na 1300 enot do leta 1975. Proizvodnja kamionov te tovarne je vezana na »Crveno zastavo« v Kragujevcu. Tudi tovarna »Ruen« iz Kočanov sodeluje s »Crveno zastavo«. Na osnovi tega sodelovanja je kolektiv dobil kredit Gospodarske banke Skopje v višini 32 milijonov dinarjev, namenjen pa je proizvodnji spojke »Mikron« iz Prilepa sodeluje

OHRID — Stara cerkev Sv. Sofija.

HEC »Tikveš« in »Spilješ«, rudnik svina »Sasa«, nova cementarna »Usje« pri Skopju, novi obrati kemične industrije »Ohis« — Skopje. Makedonska industrija proizvaja trenutno 650 različnih proizvodov, kar je glede na Jugoslavijo 3,3 odstotka.

Makedonija si prizadeva osvojiti v naši deželi pri proizvodnji nekaterih kmetijskih proizvodov prvo mesto — predvsem pri tistih, ki jih na tržišču primanjkuje. Z dokončanjem hidromelioracij bodo petino vse obdelovalne zemlje umetno namakali, kajti prav voda je največji pro-

z »Iskro-Kranjs«. Tudi to podjetje bo dobilo kredit 55 milijonov dinarjev za povečano proizvodnjo električnih motorčkov. Tovarna »Rade Končara« iz Zagreba uspešno sodeluje s tovarno hladilnikov v Bitolju in s tovarno »Jug« iz Skopja.

Ni to vse, kar bi lahko našli v prid medrepubliškemu povezovanju in sodelovanju v gospodarstvu — je pa že s temi primeri dovolj ilustrirano povedano, da obstaja v resnici še veliko možnosti gospodarskega povezovanja.

VELKO KOČEV

Star pregovor pravi: kdor se smeje, zlo ne misli. Ko pa sem se jaz smejala naši Ani, mi je to pošteno zamerila. Zgodba je bila res smešna, ampak Ana je to, kar mi je pripovedovala, okusila na svoji koži, ki jo je pustila na kolu v neki vasi, ko si je po nerodnosti nasadila nogo nanj. No, in tisto kožo so naslednji dan občudovali vsi vaščani, kajti v tej vasi se malokdaj zgodi kaj pomembnega. Zlenderjev Pepe pa je triumfiral, saj je že pred letom rekel, da je treba kol izpuliti, ker je v napoto. Vaščani so se z njim sicer strinjali, toda kola ni izpulil nihče. Še danes stoji tam kakor prvi dan in na njem se v vetru suši Anina koža.

Kako in kaj bodo naredili vaščani s kolom, Ano prav nič ne briga; v tisto vas je tako ali tako več ne bo. Takrat jo je mož naložil v avto in jo odpeljal v bolnišnico. Kar oddahnil si je, ko sta prispela v čakalnico, kajti Anina obveza je že močno pordeela. Čakalnica je bila polna, ampak Ana je mislila, da ima prednost. Rana jo je skelela, toda stisnila je zobe. Vedela je, da ji bodo hitro pomagali. Ostali pacienti so od čakanja že čisto otrpili. Stekleno so bujili predse in nihče ni kazal znakov življenja. Minute so se vlekli kakor ure, Ani pa je postajalo slabo. Gledala je v vrata ambulante kot v obljubljeni dežel, za njimi pa je videla očarljivega doktorja Rosstja, kako ji hiti na pomoč. Vrsta se sicer niso odprla, ampak iz čajne kuhinje je bilo slišati govorjenje in smeh. Takrat se je Anin mož ojunatil in vprašal človeka, ki je bil videti nekoliko manj zabudlen od ostalih, če sploh kdo dela. Mož se je trpko nasmehnil, dvignil svojo obvezano desnico kot corpus delicti in dejal: »Tem se ne mudi. Meni je cirkularka odrezala prste, pa sem jim tule omedlel.« Pogledal je Ano in ko je videl, da tudi ona leze nekam v dve gubi, je vstal in dejal, da bo po-

ZGODBA, KI SE NAM ZDI ZNANA

klical sestro, saj je tu že tako domač, da ve, kje bo koga našel.

Ni bilo dolgo, ko je res pripeljal sestro. Še solzne oči je imela od smeha in prav nič ni bila podobna Betty Anderson, toda Ana je že gledala stekleno in ji ni bilo več mar.

»Ali si predstavljaš! Zdravstveni delavci, pa ti proslavljajo rojstne dneve, medtem ko pacienti čakajo,« se še vedno ne more pomiriti Ana.

»Si pa res hecna,« ji pravim, »zakaj pa ne, saj so ljudje kot vsi drugi po naših kolektivih.«

»Boš že videla, ko boš v moji koži,« se jezi Ana. Jaz pa nazaj: »Misliš brez kože.« Takrat pa jo je posili smeh.

Ko so Ani zašli rano, so ji po predpisih naredili tudi zaščitne čevlje. Zdelo se ji je imenitno, toda ne za dolgo. Zagledala je strežnico, ki je hodila po sobi sem ter tja kar v navadnih čevljih, zdravnik pa se za to še zmenil ni.

In potem se je spomnila Ana na film, ki ga je gledala pred leti. Saj ni, da bi človek primerjal, ampak Ana je imela asociacijo na skupno kopanje v taborišču, saj so jo odpeljali v majhen prostor, kjer je bilo polno moških in žensk, ki so se slahčili in oblačili. Moški so kričali, naj ženske ne gle-

dajo, da ne bo potem doma kaj narobe. Ana pa je protestirala. Toda rekli so ji, da zaradi nje ne bodo ničesar spreminjali in da menda v teh letih že ve, da je ni prinesla storkija na svet.

Tako je torej Ana prišla do mavčne obloge in deset dni je imela časa za premišljevanje, kako bo naredila, da ji ne bo treba spet predolgo čakati, ko bo prišla na kontrolo. Spomnila se je svoje znanke, medicinske sestre, in jo poprosila, naj ji prejšnji dan odda zdravstveno knjižico v ambulanti, da bo naslednji dan prva na vrsti. Bilo pa je zaman, kajti v ambulanti so rekli, da ne marajo nobenih protekcij. No, Ani bi bilo prav, ko ne bi videla tovariša sodnika, ki je lahko mimo vrste vstopil pri drugih vratih. Naša Ana pač ne razume, da se sodnik ne more mešati med navadne paciente in čakati po več ur, da pride na vrsto, Kakorkoli že, Ana je spet čakala, da ji je mavčar snel oblogo. Toda zaman se je veselila, kajti rana se ji ni zacelila in zdravnik ji je predpisal ponovno oblogo. Kot grešnik je prišla spet v mavčarno in mavčar ji je pokazal jašek, kjer naj si poišče svoj stari mavec. Ana je osuplo gledala, zdaj mavčarja, zdaj jašek poln umazanih oblog in ni vedela, ali se mavčar šali ali pa bognekdaj misli resno. Toda mavčar je mislil še kako resno, saj je prijel najbližji mavec, rekoč: »Tale bo vaš, to se vidi po obliki vaše noge. Dajmo!

Ana je bila prepričana, da mavec ni njen, toda kaj bi sitnarila. Vedela je, da ji tako ne bo nič pomagalo. Zaprla je oči, ker ji je od pogleda na krvavo umazano mavčno oblogo šlo na bruhanje. Vso pot do doma pa je prosila boga, naj ji v bodoče prihrani takšne nevšečnosti.

Na koncu bi pripisala samo še tole. Vsaka podobnost z nekaterimi ljudmi in dogodki v tej zgodbi sploh ni slučajna. MAJDA

Obkoljeni ciganski tabor v Krakovskem gozdu

„NAŠ! OPAČARDO!“

KMET TOMAŽIN JE PRENESEL ENAJST VBODOV Z NOŽEM IN SEDEM UDARCEV S SEKIRO, KI STA MU JIH ZADALA POZVERINJENA CIGANA. ZBILA STA MU OKO IN UHO. MATI, PRETEPENA, JE ZAGRABILA SINKA IN SE Z NJIM SKRILA V DRAČJE, REKOČ OB POGLEDU NA KRVAVEGA, LEŽEČEGA MOŽA: »ČE JE ŽE ALI MRTEV, MORAVA VSAJ MIDVA OSTATI ŽIVA!«

O Ciganih, Romih ali kakor hočete, o tem nomadskem ljudstvu je bilo že veliko napisanega. V naših krajih vidimo predvsem njihove žene in otroke, ko prosijo od vrat do vrat. Živijo v večjih ali manjših skupinah in mnogokje imajo miličniki stalne probleme z njimi. Res je, da se je že precej Romov prilagodilo normalnemu življenju, delu v tovarnah, toda še vedno so takšni, ki jim vroča ciganska kri ne da miru. Še vedno ljubijo svobodno življenje pod krošnjami dreves, brez misli na jutrišnji dan, živeči samo za trenutek sedanjosti in stalno oprezujoči pred roko postave, saj takšni nimajo nikdar čiste vesti.

Poznamo jih samo, ko v

avtomobilih drvimo po avtocesti in se ozremo na male bajtice iz pločevine ali blata in se zgroženi vprašamo: Ali res tu notri prebiva človek. Pred leti sem bil ves dan v ciganski »mahali« blizu romunske meje v Banatu. Zena njihovega vaškega kralja nas je povabila v hišo. Bilo je tako čisto in urejeno kot malokje. On je zaposlen. Samo čez cesto pa so se v isti kolibi stiskali oče, mati, rešili cigansko vprašanje, to pet otrok in prašič.

Kljub naporom, da bi se vedno ni povsem urejeno. V veliki meri tudi zaradi odpora ljudi, vseh nas. To pa delno tudi za to, ker jih sodimo po takšnih dejanjih, kot sta ga pred dnevi v vasi Gmajna pri Krškem zagrešila

27-letni MARJAN BRAJDIČ, imenovan med cigani »Dito«, in njegov pajdaš 21-letni EDVARD JURKOVIČ, bolj znan pod nadimkom »Venu«.

NAJPREJ ŠOFERJA, POTEM KMETA — S SEKIRO

Oba sta stara znanca miličnik. Manjše postave, temne polti, suha in izredno urna. Vene je pred dvema letoma pobegnil iz VPD Radeče, ker je bil nad njim izrečen vzgojni ukrep. Mora biti zelo premeten, saj se je čeli dve leti uspešno skrival pred miličniki. Res pa je, da imajo Romi večje možnosti skriva-

nja zaradi plemenske pripadnosti in dobrih »obveščevalnih služb«, ki so v navadi v vsakem ciganskem taboru. Na to so navajeni že otroci, takoj, ko spregovorijo.

Plava uniforma povzroči preplah in že se razležejo klci, ki jih nepoznavalec ciganskega jezika čuje kot: »Naš! Opačardo!«

V prostem prevodu:

»Policija! Bežite!

Dito je bil pred sodnikom in je po končani razpravi pobegnil s sodišča. Tedaj je bil obsojen na tri leta in pol.

Kje sta se združila še ni jasno. Prvi nasilni dogodek pa se je zgodil na cesti Senuš-Leskovec, kjer sta zaustavila šoferja DIMCA, ki je pripeljal mimo s tovornjakom. S sekirami sta ga zbila na tla in mu ukradla 650 dinarjev. Denarnico sta odvrгла na kraju dogodka in izginila.

Kmet ALOJZ TOMAŽIN v vasi Gmajna — hiša stoji precej na samem — 15. aprila zvečer ni pričakoval obiska.

Nenadoma je zagledal pred seboj oba Cigana, ki sta ga začela nadlegovati za plačo, v resnici pa sta hotela Tomažinovo neprijavljeno lovsko puško. Tomažin jima je dejal, da čas vsekakor ni primeren za obiske, kar pa je pri Ditu in Venu povzročilo strahovito jezo.

PRETEPLA STA TUDI OTROKA

V noči so se zabliskale sekire in noža, ki so jih vihtele roke Ciganov. Sedem udarcev s sekiro in enajst vbodov z nožem je preživel Tomažin.

Najprej je dobil udarec v brado, takoj zatem pa s sekiro proti očesu, ob strani glave. Z enakim udarcem sta

Zrtvi pobesnelih mladeničev sta bila poleg 42-letnega Alojza Tomažina, ki je dobil 11 vbodljajev z nožem in 7 udarcev s sekiro in leži hudo ranjen v ljubljanski bolnišnici, tudi njegova žena Marija in 7-letni sin.

onemogočila tudi šoferja Dimca.

Tomažin je oblezel krvav, brez očesa in ušesa. Izredno hudo poškodovan, zena je bila prepričana, da je že mrtev. Priskočila mu je na pomoč, ko sta se Dito in Venu spravila še nad njo in jo pretepla tako, da je bila še več dni zatem povsem plava. Tudi sedemletnega sina nista pustila pri miru. Pretepla sta ga s toporišči sekire.

Prestrašena žena Marija je izrabila trenutek nepazljivosti otroka in zbežala v bližnje dračje. Trdo je stiskala dečka k sebi in mu šepetala: »Če je že ali mrtev, morava ostati živa vsaj midva.«

Medtem je prišel slučajno mimo Tomažinove domačije sosed JOZE BENCINA, ki sta ga Cigana prav tako napadla. Prestregej je udarec s sekiro, ki je bil namenjen njegovi glavi, preskočil plot in zbežal.

Cigana sta izginila v noč, z njima pa je romala tudi lovška puška. Tako sta bila oborožena s sekirama, noži in puško. Nevarna!

ROMI SO GA SAMI PRIJELI

Pogumni miličniki posavskih občin so takoj po do-

godku pričeli z velikopotezno »hajko«, trdno odločeni, da Venu in Dito ne bosta več tako strašnem dejanju več dolgo uživala svobode. Cigana na begu je zaradi izredno dobrega poznavanja okolice — to pot je bil to prostrani Krakovski gozd — izredno težko prijeti. Dvajset miličnikov ju je zasledovalo štirinajst dni s psom in ljudmi, ki se poznali vsako ped zemlje. Kar petkrat so presenetili Cigane v njihovem taboru. To pa je ciganom šlo na živce, tako da so se tudi sami obrnili proti Ditu in Venu.

18. april je bil uspešen. Miličniki so znova zaprli obroč okoli ciganskega tabora, katerem je bilo trinajst ljudi od tega samo dva odrasla moža.

Miličniki niso razpolagali s preveč številnimi informacijami o gibanju storilcev, saj so se mnogi bali obe Ciganov in ju niso prijavljali, če so ju videli. Le nekaj je bilo toliko pogumnih, ki se niso bali požgati ali drugih nevarnosti, ki so sporočili kod hodita.

Ko so se bližali taboru, seveda peš, avtomobile so pustili tri kilometre stran, so morali zadržati dva ciganska otroka, saj bi sicer takoj stekla v tabor in z glasnim kriki »Opačardo! Naš!« onemogočila akcijo.

V taboru so zelo hitro opazili miličnike. V tistem trenutku sta cigana FELIKS BRAJNIC in RADO JURKOVIČ, ki kljub istim priimkom nista v sorodstvu s storilcem, zagrabila Dita. Nekateri pravijo, da sta ga celo pričela pretepati.

Venu je bil urnejši. Sezuj je čevlje, da bi lažje tekel in zbežal. V rokah je nosil puško v položaju »na gotov« Bilo je jasno, da se bo upiral. Miličniki niso smeli strelišti za njim, ker bi lahko zadeli kolege na drugi strani obroča. Ko je Venu oddal strel, pa so se razlegli pok miličniških avtomatov. Seveda z največjo previdnostjo in v zrak. Venu pa se je preplašil. Spustil je puško, dvignil roke in se predal. N kričal, le prosil je, da na ga ne tepejo. Na Tomažina ki so ga morali iz brežiške bolnišnice prepeljati v ljubljanske klinike, verjetno tem trenutku ni pomislil.

Tako je bila štiridnevna »hajka« končana. Storičarji pripravili, za ostale Cigane pa je bil to dober poduk in svarilo.

M. SENIČAR

Razbojništvo Marjana Brajdiča in Edvarda Jurkoviča je vzmirilo tudi Rome taborišča, kjer so ju miličniki končno prijeli. Feliks Brajdič, na desni, in stari ter mladi Jurkovič obsojajo dejanja mladih Romov, ki so jim nakopali sramoto. Boljjo pa se maščevanja, ker so sodelovali pri aretaciji.

mali oglasi

PRODAM

MERCEDES 170 S — nevoven, motor v pogonu, prodam. Cokic Grobelce — Vinski vrh.

KROJASKE stroje »Pflaff« Singer prodam. Koželj — Krojaštvo Pešak Mariborska cesta Celje.

VSELJIVO hišo s pohištvo, sadovnjak in gospodarsko poslopje v Mestinju 46 prodam. Krivačić — Zagreb, Kate Dumbovič 21 telefon 563-768.

ROČNI voziček — nosilnost 500 kg prodam. Zavec Jurij, Hudinja Bernekerjeva 4.

TRAKTOR Steyer 18 KM s priključki dobro ohranjen prodam. Jože Novak Orova vas 13 pošta Polzela.

GLOBOK otroški voziček — možnost kombiniranja — prodam. Hafner Celje — Kersnikova 32 a.

UGODNO prodam železna vrata z okvirjem. Tkalska 6.

UGODNO prodam moped Tomos colibri T 12. Terbovc Martin, Debro 16 Laško.

HISO z gospodarskim poslopjem in 7 a zemlje na Kozjanskem ugodno prodam. Dovož možen z avtomobilom. Ponudbe pod »Primerno za upokojenca«.

GOZD v izmeri 2,30 ha z oca 380 m³ gozdne mase k.o. Kresnike — Teharje prodam. Rebov Frančiška, Arja vas 67 Petrovče.

RISALNO desko Al in nerjaveč štedilnik mizni 21 — prodam. Habjan Trubarjeva 9 Celje.

PRODAM ali dam v najem opremljeno ključavničarsko delavnico, eventualno posamezne stroje. Habjan Trubarjeva 9 Celje.

STAVBNO parcelo v Vinski gori ob glavni cesti prodam. Ponudbe pošljite na naslov Jovan Gretica Vinska gora 11 Velenje.

POCENI prodam kuhinjsko opremo (4 elementi). Stane Turk, Celje Ljubljanska 8/III.

PRODAM sobo in kuhinjo. Matek, Aškerčeva 16.

PRODAM tovorni avto Steyer — kiper, nosilnost 4 t, dolžina kasona 4,20 v zelo dobrem stanju ali zamenjam oziroma vzamem v račun tudi osebni avto. Planinšek Ivan Zg. Hudinja, Bezenškova 27 Celje.

OTROSKI športni voziček poceni prodam. Stupar, Trubarjeva 4 Celje.

FIAT 750 letnik 1965 prodam. Informacije po telefonu 16-01 — privatno stanovanje Celje.

PRODAM 200 m cevi »Alkaten« črnih za vodovod za 1100 N din. Zupančič Rajko, Debro 18 Laško.

ZASTAVO 750 (1965) odlično ohranjen prodam. Doberšek, Sentjur pri Celju 45.

PRODAM ALI ZAMENJAM ZA CEK BCS kosilnico v kapravnem stanju. Oglod — Gostilna pri Zelezniški postaji Ponikva.

PRODAM nadstropno vseljivo hišo. Ritovšek Martin, Bukovžlak 33 Teharje.

DIVAN, posteljo in štedilnik na trda goriva — vse dobro ohranjeno prodam. Oglod Celje — Medlog 4.

PRODAM družinski šotor za štiri osebe nemške znamke »MEHLER Fulda«. Ponudbe pod »1.500«.

PRODAM štedilnik na trda goriva in električni štedilnik »Gorenje«, oba dobro ohranjena, hladilnik »Eka« in otroški globoki voziček »Fjaskaste barve« — lepo ohranjen. Malgajeva 14/I (nasproti Gimnazije).

PRODAM novo takoj vseljivo hišo — visokoprtilično s centralno kurjavo, garažo in kletnimi prostori, 5 arov zemlje (vrt) na Polzeli poleg asfaltne ceste. Ponudbe pod šifro »250.000 N. D.«

HISO primerno za dve družini prodam po zelo ugodni ceni zaradi selitve v tujino. Interesenti naj se zglase 30. aprila, 3. maja ali 7. maja na naslov Anica KRULEJ, Dobrteša vas 65 Sempeter (poleg Aero). Prednost plačila z devizami.

MERCEDES 1,5 t dobro ohranjen, možna vožnja s B kategorijo — prevoz zagotovljen — prodam ali zamenjam za osebnega. Ponudbe pod »Tovorni avto«.

KUPIM

KUPIM komfortno trosobno stanovanje vseljivo jeseni. Cenjene ponudbe pod »Otok — Dečkova«.

STANOVANJE

USLUZBENKA išče večjo sobo ali garsonjero. Ponudbe pod »Nagrada 5000«.

SPREJMEM sestanovalca. Možna souporaba kopalnice. Cepin Anton, Dobrova 8, Celje.

NUDIM dvosobno stanovanje zastoj na deželi za pomoč na kmetiji 8 km iz Celja. Ponudbe pod »125 a«.

NA STANOVANJE sprejem dekle. Prednost imajo šivlje. Naslov dobite v trgovini »Krima«, Ljubljanska 6.

SPREJMEM na stanovanje dve dekleti. Kovinarska —

DVOSOBNO suho stanovanje 85 kv. m v centru mesta zamenjam za manjšo lahko ena soba drug. Primerno za dve družini skupaj — I. nadstropje. Ponudbe pod šifro »Upokojenec«.

LEPO sobo in hrano dobi za pomoč v gospodinjstvu k dvema osebam deklet, ki ima izmenično službo. V pošte pride tudi mlajša upokojenka. Gašperšič — Grčarjeva 2, Celje.

RAZNO

GRADNINA v Celju ali Zaicu odstopi dvo ali trisobno komfortno stanovanje z 3 do 3bo nudim za dograditev do 50 tisoč din dolgoročnega posojila v gotovini. Pismene ponudbe pod »Nujno«.

ZENSKO za 8 urno varstvo otroka iščem. Delakorda, Kajuhova 11, Celje.

V NAJEM vzamem lokal za splošno frizerstvo ali prostor za možno ureditev lokala na ugodni točki, oddaljeni od Celja do 10 km. Pismene ponudbe pošljite s pogoji najkasneje do 5. maja pod šifro »Lokala«.

UPOKOJENKA išče zaposlitev enkrat ali dvakrat tedensko. Ponudbe pod »Celje«.

MLAJŠI vdovec s svojo hišo na deželi žel spoznati žensko od 25 do 35 let. Resne ponudbe pod šifro »Ne bo ti žala«.

V VARSTVO vzamem otroka — dopoldan. Ponudbe pod šifro »Aškerčeva«.

POSESTVO 4 ha vseh kultur za setve, sončna in ravna lega, 5 minut od ceste I. reda blizu Slovenskih Konjic zamenjam za manjšo hišo z vrtom v bližnji okolici Slov. Konjic, Celja, Vojnika ali Zaica. Informacije: Sirk Stefan, Tepanjski vrh — Slovenske Konjice.

RAZEN enodnevnih piščancev lahko v Valilnici v Naklem vsak torek, sredo in soboto nabavite tudi 2 — 3 mesece stare jarcike po ugodni ceni.

PODJETJE »SLOVENIJA-SPORT« export — import Ljubljana, Dalmatinova 1 oglašja za potrebe prodajalne v Celju

RAZPIS

IV. FESTIVALA NARODNO ZABAVNE GLASBE SLOVENIJE
ki bo 25. 26. in 27. avgusta 1972 v Ptuju

Zanj veljajo naslednji pogoji:

1. Na festivalu lahko sodelujejo narodno zabavni ansambli iz Slovenije in slovenski ansambli iz tujine.

2. Vsak ansambl bo lahko nastopil na festivalu s dvema skladbama, od katerih mora biti vsaj ena vokalna.

3. Skladbe, ki jih bodo izvajali ansambli, morajo biti izvirne in prvič javno predvajane na IV. festivalu. Besedila so zašeleni v narečju.

4. Skladbe in njihova izvajanja bo ocenjevala strokovna komisija, ki jo bodo sestavljali predstavniki Radio televizije Ljubljana, RTF a. Rad. o Ptuj.

5. Najboljše skladbe bo posnel RTB na posebno festivalsko ploščo. Prav tako pa bo Radio televizija Ljubljana posnela najuspešnejše skladbe na kasete.

Vsi ansambli in pevc, odstopajo od avtorskih pravic za posnetke plošč RTB in kaset RTV Ljubljana.

Avtorjem pripadajo vse pravice, ki jih predvideva zakon.

6. Na festivalu bodo podeljene naslednje nagrade:

- a) 2.500 din za najboljšo melodijo, ki jo bo izbralo občinstvo
- b) 2.000 din za najboljšo instrumentalno izvedbo (kvintet)
- c) 1.000 din za najboljšo instrumentatno izvedbo (trio)
- d) 1.500 din avtorju za najboljšo melodijo
- e) 1.000 din avtorju za najboljšo besedilo
- f) 1.000 din avtorju za najboljšo besedilo v narečju.
- g) Na festivalu bodo podeljene tudi posebne nagrade za ansamble iz tujine.

7. Ansambli morajo poslati prijavo za sodelovanje na IV. festivalu do 15. maja letos, notni material z besedili pa do 1. junija letos.

**V VSAK DOM
NOVI TEDNIK**

OBVESTILLO

Oddelek za splošne zadeve občine Celje obvešča vse lastnike ukradenih mopedov, pony ekspresov ter koles, da so bila najdena vozila z naslednjimi evidenčnimi številkami:

Mopedi in motorna kolesa:

- 1. motorno kolo NSU Prima, z evidenčno št. okvirja 5122946
- 2. moped »Tomoša« Colibri — T 12, z evid. št. okvirja 054782
- 3. moped »Tomoša« z evid. št. okvirja in motorja 056585
- 4. moped »Tomoša« Colibri — z št. okvirja, 024776 teršt. motorja 6145054
- 5. moped »Tomoša« Colibri — z št. okvirja in motorja 284129

Pony ekspresi:

- 1. Pony ekspres s št. okvirja 13880 ter št. motorja 9694217
- 2. Pony ekspres z št. okvirja 8011 ter št. motorja 8011
- 3. Rog Pony ekspres z evid. št., 017939 ter št. motorja 699054
- 4. Pony ekspres z evid. št. okvirja 07615
- 5. Pony ekspres avtomatic z št. okvirja 07574

Moška kolesa:

	evidenčno št.	številko
1. »Roga«		262422
2. »Roga«		073322
3. »Brenabos«		073522
4. »Roga«		2176930
5. neugotovljene znamke		485137
6. neugotovljene znamke		neugotovljene
7. »Roga«		39-123228
8. neugotovljene znamke		154539
9. neugotovljene znamke		38969
10. »Rog-Touring«		7004807
11. neugotovljene znamke		118379
12. »Rog-sport«		neugotovljene
13. neugotovljene znamke		867336
14. »Rog-sport«		1043
15. Peer		867336
16. »Favorita«		6706636
17. »Roga«		67FOO564
18. »Rog-sport«		127162
19. »Rog-Touring«		359512
20. »Roga«		70413
21. »Roga«		557607
22. »Roga«		220976
23. »Roga«		64227033
24. »Roga«		141436
25. »Roga«		025408
26. »Rog-Record«		69124366
27. »Roga«		290882
28. neugotovljene znamke		163689
		294435

Zenska kolesa:

- 1. »Roga« 519671
- 2. »Lasta« 5833719
- 3. »Hansa« 647346
- 4. »Roga« 258015680

PODJETJE

»SLOVENIJAŠPORT«
export — import
LJUBLJANA, Dalmatinova 1

oglašja za potrebe prodajalne v Celju prosta delovna mesta

več prodajalcev - prodajalk

Kandidati morajo poleg splošnih izpolnjevati še naslednje pogoje: kvalificiran trgovski delavec s prakso ali brez nje. Službo lahko nastopijo takoj ali po dogovoru.

Prijave sprejemamo 10 dni od objave.

Splošno gradbeno podjetje

»VEGRAD« VELENJE

razpisuje

v šolskem letu 1972/73 v prvem letniku poklicnih šol večje število učnih mest za:

zidarsko, tesarsko, slikopleskarsko, ključavničarsko in elektroinštalatersko stroko.

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

da so uspešno končali osemletko; da niso starejši od 18 let; da so telesno in umsko sposobni opravljati izbrani poklic.

Med učno dobo imajo učenci brezplačno oskrbo v internatu in pridnostne nagrade, ki zavisijo od uspeha pri praktičnem in teoretičnem pouku.

Po končanem šolanju imajo vsi zaposleni zagotovljeno službo.

Prošnjo za sprejem v uk pošljite na naslov: SGP »Vegrad« Velenje — Kadrovski oddelek, 63320 Velenje.

5. »Daimler«	821288
6. neugotovljene znamke	49264
7. »Rog«	491895
8. »Roga«	355873
9. neugotovljene znamke	5641460
10. neugotovljene znamke	neugotovljene
11. neugotovljene znamke	59H7451
12. »Roga«	00517
13. neugotovljene znamke	317967
14. neugotovljene znamke	neugotovljene
15. »Roga«	173177
16. »Roga«	471881
17. »Diamant«	3854128
18. »Pretisa«	67456025
19. FBP	746083
20. »Rog-sport«	742613
21. »Rog-sport«	204425
22. neugotovljene znamke	neugotovljene
23. »Rog-sport«	852389
24. »Roga«	501594
25. »Roga«	253825
26. »Rog-sport«	937540
27. »Rog-sport«	924354
28. »Rog-sport«	809687
29. »Rog-Touring«	281628
30. »Roga«	132244
31. neugotovljene znamke	neugotovljene
32. neugotovljene znamke	239351
33. »Rog-Touring«	953163
34. »Rog-sport«	35629
35. »Pony«	143306
36. »Roga«	1671880
37. »Pony«	0216
38. »Roga«	786202
39. »Roga«	501549
40. »Rog-Pony«	219025
41. »Rog-Pony«	225321
42. »Rog-Pony«	57273
43. neugotovljene znamke	63108692
44. »Steiera«	91466
45. »Sollitena«	6717484
46. »Vesna«	64192601
47. »Roga«	587339
48. »Roga«	116994
49. »Roga«	167108
50. »Vesna«	69510448
51. neugotovljene znamke	650770
52. »Rog-Pony«	neugotovljene
53. »Roga«	909165

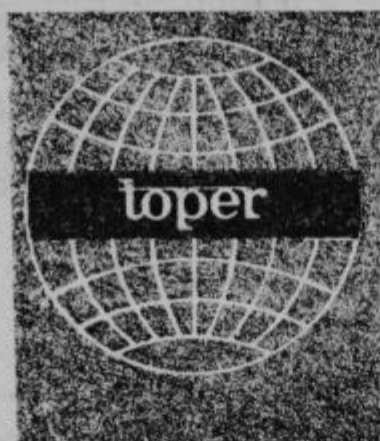
Otroško kolo:

neugotovljene znamke	neugotovljene
Ogrodja koles:	
1. žensko kolo	35188
2. žensko kolo »Roga«	150716
3. moško kolo	0246
4. moško kolo	neugotovljeno
5. moško kolo	108297

Ogled najdenih vozil je možen ob ponedeljkih in sredah od 8. do 10. ure pri oddelku za splošne zadeve.

IZ PISARNE
ODELKA ZA SPLOŠNE ZADEVE
SKUPSCINE OBČINE CELJE

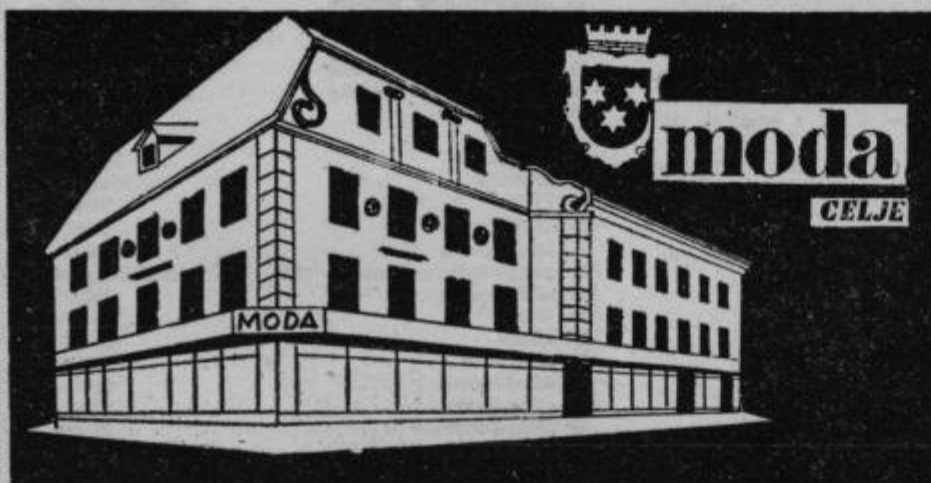
**TOVARNA
PERILA**

CELJE

čestita

**vsem občanom
in delovnim
kolektivom
za 1. MAJ –
praznik dela**

*Ob dnevu OF
in delavskem prazniku
1. maju
čestitamo
vsem našim odjemalcem*

**TRGOVSKO PODJETJE
MODA
CELJE**

Z VSEMI POSLOVALNICAMI

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

VEGRAD

VELENJE

VISOKE IN NIZKE GRADNJE, PROJEKTIRANJE IN VSE GRADBENE OBRTI

VEGRAD — gradbeno podjetje z velikimi izkušnjami na slovenskem, jugoslovanskem in tujem tržišču, izvaja objekte po naročilu in za prosto tržišče.

VEGRAD — je eno izmed največjih proizvajalcev stanovanj v Sloveniji.

VEGRAD — osvaja tržišče s sodobno tehnologijo in kakovostjo, zato so objekti dograjeni v dogovorjenem roku po konkurenčnih cenah.

VEGRAD INGENERING — nudi kupcem usluge finančnega, komercialnega, pravnega in tehničnega značaja.

VEGRAD — jamči za svoje izdelke z večletno garancijsko dobo.

VEGRAD — deluje na sektorjih:

VELENJE
LJUBLJANA
BEOGRAD
KARLOVAC
CELJE
PRIMORJE
WIESBADEN — ZRN

Investitorji, ki imate v svojih programih gradnjo stanovanj, poslovnih ali industrijskih objektov, obiščite strokovne službe VEGRADA in se z njimi posvetujte.

Pomagali vam bodo urediti finančne zadeve v zvezi s krediti in bankami, komercialne in pravne zadeve v zvezi z gradnjo ter prikazali prednosti gradnje s sodobno tehnologijo, ki je preizkušena na zelo zahtevnem evropskem tržišču.

Zaupajte se nam, uvideli boste prednosti, ki se kažejo predvsem v prihranku časa in denarja. Prepričani boste lahkotno, da ste sklenili dober posel, saj zanj garantira VEGRAD.

Ob prazniku ustanovitve OF 27. april in prazniku dela 1. maj iskreno čestitamo vsem svojim delavcem, poslovnim sodelavcem, kupcem in vsem občanom Velenja z željo, da bi skupno proslavili še veliko delovnih zmag.

**Kolektiv
SGP »VEGRAD«
VELENJE**

VELETRGOVSKO,
GOSTINSKO-TURISTIČNO
IN PROIZVODNO PODJETJE

CELJE

čestita

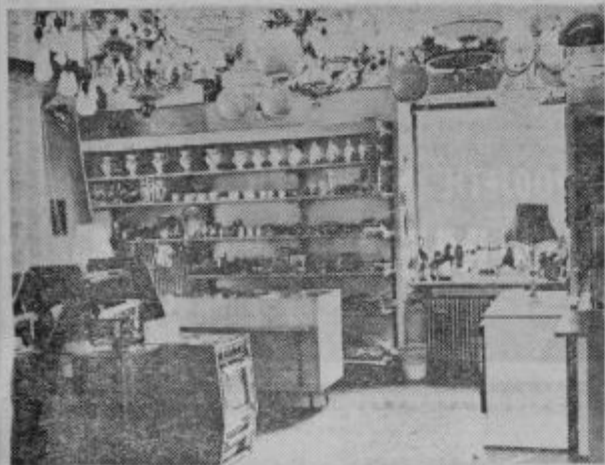
*vsem delovnim
kolektivom
in občanom
za praznik 1. maj*

ELEKTRO — LABOD — MAVRICA — PLASTIKA — RADIO — ŽELEZNINAR — ELEKTRO — LABOD — MAVRICA —

Pri Trgovskem podjetju Tehno-mercator Celje dosledno izpolnjujejo nalogo: delovnemu človeku omogočiti hitre nakupe, ponuditi najboljše blago, zagotoviti največjo izbiro... danes in jutri, vsak dan!

OD LOGARSKÉ DOLINE DO KUMROVCA...

Te poti nam danes ne bo potrebno opraviti peš. Le za kaj bi? Z avtobusi, vlaki, z avtomobili — z najrazličnejšimi prevoznimi sredstvi vsakodnevno prevozimo sto in sto kilometrov po različnih poteh in res je, da se veliko teh poti steka v Tehno-mercatorjeve trgovine. To je dokaz zaupanja v napore kolektiva, da ob vsakem času zagotovi najširšemu krogu potrošnikov najrazličnejše blago.

Trgovina **ELEKTRO** — na Titovem trgu — spominki, gramofonske plošče, lestenči...

Težko bi rekli kje so meje v željah potrošnikov. Danes ljudje, ki obiskujejo Tehnomercatorjeve trgovine v Celju in izven Celja čestokrat iščejo blago, ki ga ni v zadostnih količinah. Na izbiro pa v sedanjem času vpliva še vrsta sistemskih ukrepov. Vendar kolektiv trgovskega podjetja Tehno-mercator tudi v teh, ne najbolj ugodnih časih vztrajno išče vse možnosti, da zadovoljuje tudi še tako zahtevne kupce.

To je poslanstvo, ki krepi odnos trgovine do širokega kroga potrošnikov. In ni malo teh potrošnikov na področju od Logarske doline do Kumrovca... to

Armature, keramika, vodovodno - instalacijski material... trgovina **LABOD**

VSAK DAN BLIŽE POTROŠ- NIKOM

TEHNIKA — specializirana trgovina na Ljubljanski cesti — zdaj odprta non-stop

je Tehno-mercatorjeva velika družina! In ponosni smo nanjo.

Čedalje bolj ugotavljamo, posebno pa še tisti, ki smo zaposleni, da nam primanjkuje časa. Hitro zjutraj vstajamo, hitimo v službo, hitimo iz službe domov... in hiteti moramo tudi pri nakupu. Čas je zlato. Ta pogovor velja danes bolj kot kdaj koli prej. In tega se v Tehno-mercatorju zavedajo, zato jim je prva in glavna skrb zadovoljiti potrebe potrošnikov

VELEBLAGOVNICA »T« — na oddelku kozmetike

po najkrajši poti in v najkrajšem času. In priznat moramo, da ima kolektiv Trgovskega podjetja Tehno-mercator — njegovi sodelavci, dovolj volje, sposobnosti in moči za dosego teh ciljev!

... OD BREŽIC DO DRAVOGRADA

S štirinajstimi prodajalnami na malo in z novo, moderno Veleblagovnico »T«, z več kot 20.000 različnimi izdelki — pokriva Trgovsko podjetje Tehno-mercator Celje področje Celja in njegovega širšega zaledja. Z novimi prijemi, odprtostjo in odločenostjo, da v perspektivi širijo prodajne kapacitete, se v Tehno-mercatorju približujejo tistemu cilju, ki smo si ga v slovenskem trgovskem prostoru tudi zadali — ustvariti humane odnose na relaciji trgovec—potrošnik, v katerih bo vladalo zaupanje!

VELEBLAGOVNICA »T« — po kruh, meso, mleko... V podprtitličju na oddelku prehrane

Za dosego teh ciljev je potrebno čedalje več trgovskih delavcev vključevati v najrazličnejše oblike dopolnilnega izobraževanja. Pri Tehno-mercatorju tem vprašanjem posvečajo največjo skrb, z namenom, da bi bili v še večji meri trgovski delavci, ne samo posredniki pri prodaji blaga, temveč tudi svetovalci.

ELEKTRO — LABOD — MAVRICA — PLASTIKA — RADIO — ŽELEZNINAR — ELEKTRO — LABOD — MAVRICA —

DENARNA SREDSTVA ZA PRVOMAJSKE ČESTITKE SMO NAMENILI IZGRADNJI ONKOLOŠKEGA INSTITUTA V LJUBLJANI, ZA ZDRAVJE DELOVNEGA ČLOVEKA

Kolektiv TEHNO-MERCATOR - Celje

Svojim varčevalcem, poslovnim prijateljem, občanom čestitamo k 1. maju — prazniku dela

Ljubljanska banka

PODRUŽNICA CELJE

Odslej bodo poslovnim prijateljem v Celju na voljo enote na Vodnikovi ul. 2, Celjska mestna hranilnica, Otok in takoj po praznikih n o v a poslovna enota na trgu V. kongresa.

VSEM CENJENIM POTROŠNIKOM
ČESTITAMO ZA PRAZNIK DELA —
1. MAJ
IN ŽELIMO ŠE VELIKO DELOVNIH
USPEHOV IN ZADOVOLJSTVA
PRI NAKUPU V NAŠIH
POSLOVALNICAH

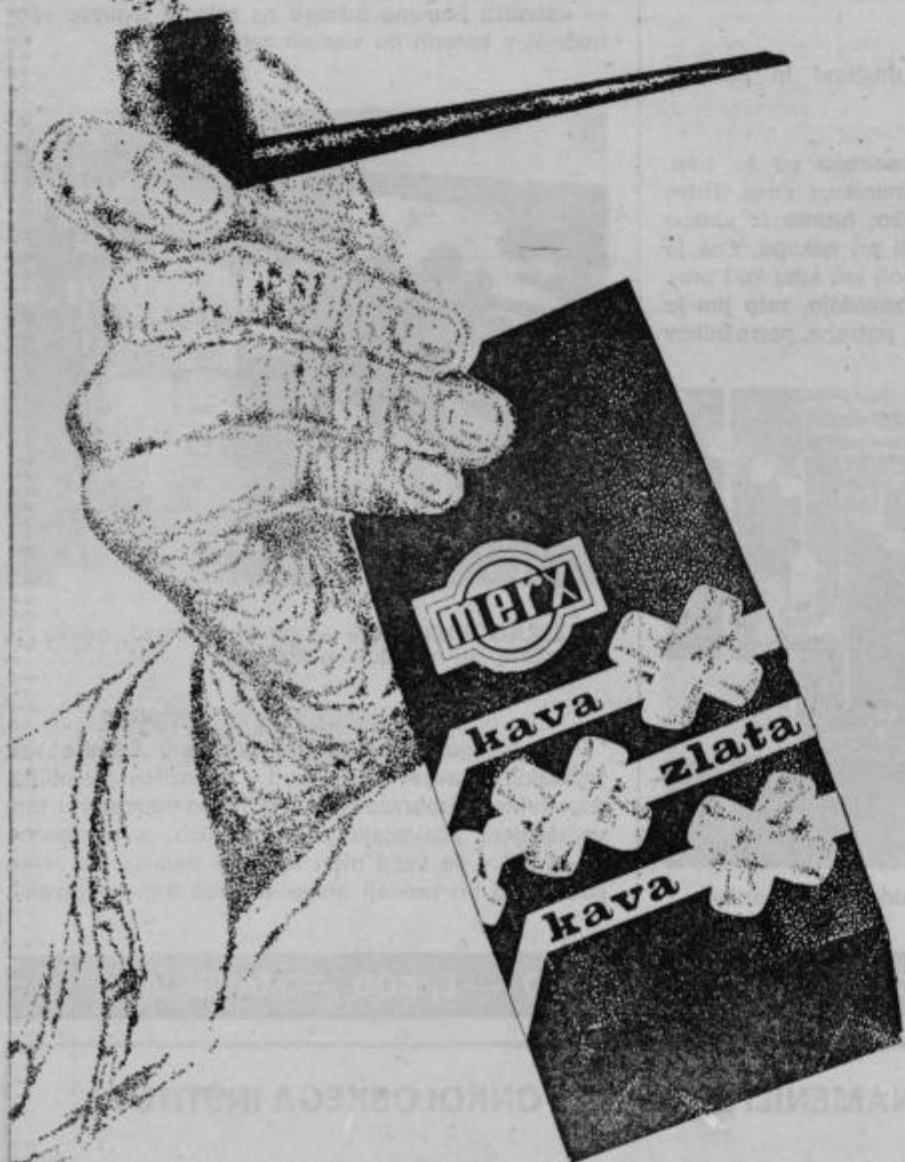
Kdor dobro in hitro kupi dvakrat prihrani

VELEBLAGOVNICA

NA 20 ODDELKIH
TE MODERNE VELEBLAGOVNICE
KUPUJETE VARČNO

TRGOVSKO PODJETJE NA VELIKO IN MALO
TEHNO-MERCATOR
CELJE

VZEMITE NAJBOLJŠE

AVTO CELJE CELJE

čestita

vsem delovnim ljudem za praznik dela

AVTO CELJE — CELJE, Ljubljanska 11, se priporoča za obisk v svojih prodajalnah in servisih.

KOLEKTIV TOVARNE NOGAVIC POLZELA

čestita vsem delovnim ljudem in
poslovnim sodelavcem
za praznik dela 1. MAJ
in jim želi veliko delovnih uspehov

JUGOBANKA

OBVEŠČA VARČEVALCE VEZANIH DINARSKIH IN DEVIZNIH HRANILNIH VLOG O IZIDU ŽREBANJA II. KOLA LOTERIJE, KI JE BILO DNE 23. APRILA 1972 V LJUBLJANI.

V SLOVENIJI SO IZŽREBANE ŠTEVILKE RAČUNOV HRANILNIH VLOGPO NASLEDNJEM VRSTNEM REDU:

DIN 20.000.—

11-30-00376-9 Sedež Ljubljana

DIN 10.000.—

40006-03 Ekspozitura Jesenice

DIN 5.000.—

11-30-02011-1 Ekspozitura Jesenice

13-30-00126-2 Sedež Ljubljana

DIN 1.000.—

30738-03, 3-005872, 11-30-01718-6, 13-30-00130-5,
11-30-00339-8, 9204-03, 11-30-00001-6, 8282-03, 6782-03,
11-30-01768-1,

DIN 300.—

13-30-01007-3, 11-30-01776-0, 20061-03, 11-30-01550-6,
13-30-00503-3, 11-30-02028-1, 11-30-02520-4, 11-30-02504-6,

11-30-00047-8, 742-03, 13-30-00190-7, 3-30-00202-5, 4070-03,
7030-03, 3-005342, 30125, 13-30-00054-2, 13-30-00053-3,
11-30-00379-6, 11-30-00097-3, 2072-03, 3-002414,
11-30-00132-9, 11-30-00373-2, 4119-03, 8426-03,
13-30-00183-7, 13-30-00116-5, 13-30-00053-3, 13-30-00177-6,
11-30-00020-1, 13-30-00217-7, 11-30-00195-8, 13-30-00161-5,
5053-03, 30551-03, 13-30-00019-9, 13-30-00132-3,
13-30-00102-2, 13-30-00139-6, 3078-03, 30867-03,
11-30-00067-2, 13-30-00059-7, 11-30-00001-6, 8268-03,
3-003291, 213-03, 309-03, 213-03, 30887-03, 13-30-00159-0,
3-001104, 4296-03, 11-30-00359-2, 3-006159, 3-001195,
3-005615, 11-30-00323-7, 11-30-00427-6, 3-001023,
11-30-00203-0, 30603-03, 11-30-00097-3, 11-30-00129-5,
6782-03, 8542-03, 6521-03, 13-30-00120-8, 11-30-00040-5,
1821-03, 11-30-00150-5, 3-002848, 3-001023, 3-003145,

DIN 100.—

13-30-01008-2, 9750-03, 13-30-01007-3, 9370-03, 11-30-01718-6,
20244-03, 20132-03, 20245-03, 13-30-01502-3, 11-30-01520-2,
11-30-02053-7, 13-30-00513-0, 13-30-00505-0, 40006-03,

13-30-00519-4, 13-30-01958-4, 13-30-01950-2, 11-30-02529-5,
13-30-01950-2, 13-30-01955-8, 852-03, 4823-03, 30696-03,
3-002728, 30249-03, 6363-03, 11-30-00001-6, 1734-03,
8637-03, 6631-03, 3-005835, 1525-03, 6504-03, 1906-03,
30738-03, 6043-03, 2856-03, 3-002279, 8268-03, 4118-03,
309-03, 8000-03, 11-30-00284-5, 5373-03, 13-30-00082-5,
1271-03, 13-30-00003-8, 13-30-00137-8, 30463-03, 5790-03,
6043-03, 30574-03, 13-30-00215-9, 7850-03, 6242-03, 1825-03,
3916-03, 3-002380, 13-30-00215-9, 30249-03, 6242-03,
2671-03, 2009-03, 1825-03, 3339-03, 13-30-00144-8,
11-30-00238-6, 13-30-00202-5, 11-30-00395-4, 258-03, 30161,
13-30-00054-2, 11-30-00149-9, 13-30-00154-5, 13-30-00005-6,
13-30-00149-3, 4557-03, 11-30-00318-5, 2158-03, 3-006313,
13-30-00193-4, 4557-03, 6258-03, 13-30-00158-1, 2386-03,
3-002711, 3123-03, 13-30-00078-2, 4379-03, 3-006608,
2162-03, 13-30-00092-2, 13-30-00050-6, 30107-03, 1821-03,
11-30-00289-0, 30738-03, 6980-03, 5831-03, 11-30-00323-7,
6712-03, 5370-03, 11-30-00414-2, 3432-03, 11-30-00113-4,
3-003339, 13-30-00041-8, 1271-03, 13-30-00043-6,
13-30-00137-8, 13-30-00141-1, 3-002380, 6513-03, 3-006178,
13-30-00004-7, 13-30-00203-4, 1821-03, 13-30-00023-2,
3391-03, 3-001023

JUGOBANKA ČESTITA SREČNIM DOBITNIKOM IN OBVEŠČA, DA LAHKO PREJMEJO DOBITKE PO PRETEKU 12 DNI — OSEBNO ALI PO POŠTI PRI POSLOVNIH ENOTAH JUGOBANKE

LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE — LIBELA NAGRAJUJE

NAŠE VPRAŠANJE - VAŠ ODGOVOR

IN VAŠA NALOGA?

V vsaki številki Novega tednika vam bomo postavili eno vprašanje. Napisali ali obkrožili boste odgovor, za katerega boste prepričani, da je pravilen. Odgovore na kupone pošljite na uredništvo Novi tednik Celje, Gregorčičeva 5, do ponedeljka s tem, da sodelujete pri žrebanju. V žrebanju bomo uvrstili vse odgovore — pravilne in nepravilne. Toda z Libelinimi tehnicami bodo nagradjeni le tisti izrebanci, ki bodo pravilno odgovorili. Pet izrebanih igralcev z nepravilnimi odgovori pa bo prejelo knjižne nagrade.

Torej — vsak teden 15 nagrad za naše bralce in igralce v novi NI igri. In še posebne nagrade za nove naročnike za vse nove naročnike, ki se bodo naročili na NI z naročilnico, ki jo bomo objavili vedno na tem prostoru, pa bomo pripravili vsake tri tedne še posebno žrebanje — za Libelino konvektorsko peč ali pa za maser. Skupno torej 250 nagrad Libele za nove naročnike in bralce! In še 125 knjižnih nagrad NT.

Zanimivo je, da je bil vaš odmev spet izredno velik. V uredništvo smo dobili mnogo kuponov kar kaže, da je bilo menda vprašanje res lahko. Vendar — mnogi ste napisali, da živi v občini Mozirje nihče drug kot Božidar Jakac. To seveda ne drži! Drugih posebnih napak ni bilo.

In sedaj lepa novica. S tovarno keramičnih izdelkov Liboje smo se dogovorili, da se bo vključila v našo nagradno igro. Tako bo en teden nagrajevala Libela, drugi teden pa keramična Liboje. In kaj vam bo podarila keramična industrija Liboje? Vaze, cvetlične lončke, servise krožnike in še marsikaj zanimivega. Nagrad v skupni vrednosti okrog 1,5 starega milijona!

Spremembo pričakujte v maju.
Žren pa je nagrade takole razdelil — Libeline tehtnice prejmejo:
Zlatko Smarčan, Nazarje 50
Jurjel Tončka, Linhartova 18, Celje
Marjana Vahter Skalec 87, Slovenske Konjice
Colja Albin, Copova 7, Celje
Rud. Retušnik, Bisto 14, Slovenske Konjice
Marte Kranjc, Zagrad 38, Celje
Roman Košič, Zlatarna, Celje
Danile Vesenjāk, Dobojska 31, Celje
Mirko Koprivnik, Trubarjeva 46, Celje
Rok Skok, Sentjana 52, Nazarje
Stoletno pratiko pa bodo prejeli:
Irena Puceč, Ljubljanska c. 5, Velenje
France Perko, Ljubljanska 2, Velenje

Jože Pastosiemšek, Kersnikova 12, Velenje
Minka Setnar, Tomšičeva 26, Velenje
Hilida Kranjc, Podgorje 12, Frankolovo
Konvektorsko peč prejmejo:
Marjan Svab, Čreškova 34, Surnec pri Vojniku

NOVO VPRAŠANJE ZA VAS

Pravilni odgovor pa je:
V občini Mozirje, v Nazarjih živi slikar Jože Horvat-Jaki.
In novo vprašanje? Dobro razmiselite! Pred vojno je bil v Celju na Glaziji velik zlet delavsko prosvetnih društev Svoboda. Odgovorite katerega leta je bilo to.
Dopisnice z odgovori pošljite na naše uredništvo do srede, 3. maja 1972. Izrebanci, na ta dan se dobimo v uredništvu ob 17. uri.

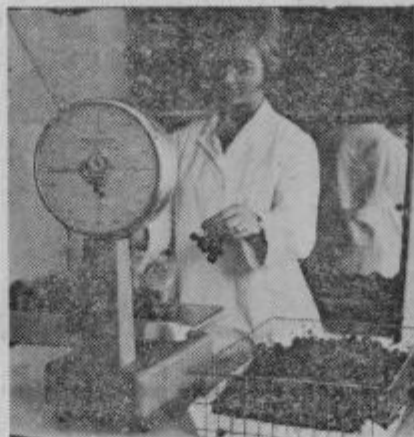
KUPON

13

Odgovor:

Ime in priimek:

Točen naslov:

Zelja vsakega trgovca in kupca je, da na pregledni tehtnici lahko sledi nakupu. LIBELA Celje je pripravila vrsto sodobnih tehtnic z gramsko točnostjo.

Avtomatske tehtnice OLIMPIA, MAXIMA in BETA de LUXE so primerne za vsakega trgovca, kateremu je cilj pridobiti zaupanje potrošnikov. Zato uporabljajte LIBELA tehtnice, v vaš ponos in veselje potrošnika.

LIBELA-CELJE

NAROČILNICA

IME

PRIIMEK

TOČEN NASLOV

POSTA

S to naročilnico naročam Novi tednik in se s podpisom obvezujem da bom redno plačeval(a) naročnino

Podpis

LIBELA TEHTNICE TOČNE ZA KUPCA IN TRGOVCA — LIBELA TEHTNICE TOČNE ZA KUPCA IN TRGOVCA — LIBELA

Osrednja občinska proslava ob prazniku OF žalske občine je bila v Andražu. Na posnetku vidimo nagrajence OF z diplomo in srebrno značko. Od leve proti desni: Karl Herodež, Jože Jeram, Avgust Dobriha in Franc Povše. Foto: T. Tavčar

V DEŽJU JE KRENILA KURIRČKOVA POŠTA

Minuli petek so pionirji osnovne šole »Gustav Silih« iz Velenja, predali torbico s kurirčkovo pošto svojim vrstnikom v Vinski gori. Kljub temu, da je neusmiljeno deževalo, so pionirji že v zgodnjih jutranjih urah krenili na pot. S cvetjem in pesmijo so jih pričakali pionirji iz Vinske gore, od koder je Kurirčkova pošta krenila od kraja do kraja, da bi končno prispela v Griže, kjer je bila osrednja prireditev in kjer je Kurirčkova pošta tudi prenočila. Od tod so pionirji naslednji dan ponesli torbico proti Mozirju. Na sliki: velenjski pionirji, obkroženi s svojimi vrstniki ob prihodu na Vinsko goro.

(Foto: B. Strmčnik)

Mlini in mlinarji

Piše DRAGO MEDVED

LE VRATA SO JU LOČILA

Mož je odšel v mlin s pšenico. Žena ga opozori, naj od treh mlinov, kolikor jih je bilo ob vodi izbere takega, ki bo vzel najmanjšo merico za plačilo. Pri prvem mlinu sliši, kako lopate na kolesu pojejo: »... vsak pol, vsaka pol...«. Pri drugem mlinu je slišal: »... tričetrt, tričetrt...« in pri tretjem: »... si žiher cufridn, če žakl dobiš...!«

Te stare smešnice na račun mlinarjev nisem šlišal pri FRACU NOVAKU v Arclinu, kajti tam tudi že dobro leto ne pojo mlinska kolesa in lopate ne grabijo vode. Toda obisk v tej hiši je kljub temu prijeten, saj sta vedela Franc in njegova žena Silva marsikaj zanimivega povedati. In ravno tisti dan sta se pogovarjala o tem, da če bi se njihov mlin delal, bi gotovo kdo prišel, da kaj napiše v *Tednik*. Res pa je, da v njuni hiši že nekaj časa vlada tisti mir, ki se zdaleč ne domuje v mlinih. Voda je zlomila jez, veliko kolo tudi ni bilo več pri »močeh« in moral je končati tako, da so ga razžagali, os pa počiva pod bližnjim kozolcem. Toda še ena posebnost je v hiši Franca Novaka, ki pa tudi že daljasa počiva. To je mala elektrarna, ki je bila postavljena še celo pred Fallo na Dravi. No, pa o vsem po vrsti.

Franc se je rodil v Skofji vasi leta 1920, v graščini. Žena Silva pa sedem let pozneje v hiši, v kateri še danes živita z dvema otrokoma in dvainosemdesetletno mamo Ano. Po domače se reče pri »Pušnem mlinu« a uradni naslov je Arclin (spodnji) števil. 15. Mlin je postavil gospodinjin stari oče Ignac 1900 leta. Pa sta se lepega dne z znecem odpravila v Gra-

dec in tam videla, kako lepo svetijo električne luči in ded Ignac je jel razmišljati, kako bi bilo če bi se pri njih doma tako svetilo. Toda za tako svetlobo je treba energije — pa ni dolgo razmišljal. Ker je bil malo premožnejši, je kupil v Gradcu majhen generator in pripeljal strokovnjake v Arclin. Pri montaži je

kev. Delovanje je bilo organizirano. V mlinu so bila štiri kolesa. Ko je bil dan so mleli s polno zmogljivostjo, ko je pričel padati mrak, pa so ustavili mlinske kamne in preusmerili vodno energijo, da je poganjala generator in tako so imeli električno luč vse do pete ure zjutraj, ko je bil spet dan. Tako je Hudi-

pri Novakovih je dvignila veliko stiskalnico in jo odnesla daleč od hiše. Tu di s šeststokilogramskimi mlinskimi kamni se je igrala kot s plavajočimi poleni.

Toda kaj bi s tem. Hudo se pozabl. Vrnimo se raje k veselim časom, ko je Franc namlel tedensko po 1000 kg pšenice, da o korusi in ovsu sploh ne go-

so mlinski kamni pridno mleli. In med čakajočimi je bilo vedno kaj veselega. To so bili različni ljudje, z različnih krajev in z različnimi navadami.

V mlin je rad zahajal neki Karel in takoj ko se je vsedel na vrečo, je že tudi dremal. Pa je prišel blizu kakšen šaljivec, ki je Karla in njegove navade dobro poznal in

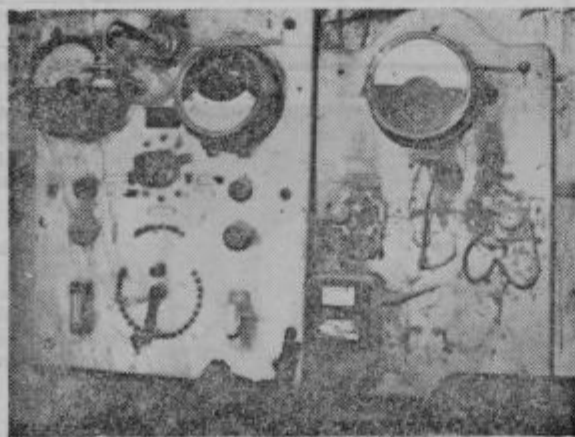
vso vnemo. Tudi marsikateri ljubezen je vklila med fantom in dekletom, ko sta takole čakala na moko. Skratka, v mlinu ni bilo nikoli miru in besede dolgečas, niso nikoli poznali.

Zdi se, da se mlin in mlinar drug na drugega počasi navadita. In ko se mlinar sklanja od korita do korita, da pregleduje zmleto moko, je videti, kot da se z mlinom pogovarjata. Sčasoma pride to v pravo zamaknjenost in prenekateri mlini so imeli tudi pri vratih zvonce za klicanje mlinarjev. Ko je obiskovalec prišel že čisto do njega in mu zakričal na uho, je vprašal mlinar: »Čigav pa si?« Ko mu je povedal ime, je še enkrat prav pošteno zakričal nazaj: »A?« Od tod tudi reklo, da se v mlinu dvakrat pove. In še ena velja za mlinarje. Ljudje pravijo, da ni dobro kupovati svine pri mlinarjih, ker so navajene jesti samo najboljše stvari in jim je pozneje težko ugoditi. Ta je sicer bolj zlobna, vendar bo že nekaj resnice v tem, ker sicer ljudje o tem ne bi govorili.

Zdaj je pri Novakovih mirno. Mlin je utihnil, elektrarna počiva in gospodar Franc razmišlja, kam bi prodal generator. Struga Hudinje je regulirana, reke ni več, zdaj tam rase trava, na zidu pa se pozna velika senca, kjer je bilo mlinsko kolo. Segalo je prav do prvega nadstropja.

Ta mlin ni učakal niti sto let. Morda je to ironija. Premagali so ga električni mlini. Pa je složno živel skoraj sedemdeset let s prvo elektrarno v teh krajih in ločila so ju samo čisto navadna lesena vrata.

Nad vrata mlina pa še ponosno vztraja zaščitnik mlinarjev in mlinov. Sicer pa tako zaverovano strmi v daljavo, da niti opazil ni, kako je njegov varovanec utihnil za vse čase.

Ostanki elektrarne. Desna razdelilna plošča velja za vojniško cerkev, leva pa za vse ostale potrošnike električne energije.

sodeloval tudi Franc Belak iz Celja, danes že upokojenec. Tako je pri njih stekel električni tok po žicah in ta mala elektrarnica je napajala z energijo približno 2000 žarnic v Arclinu, delu Vojnika in vojniško cer-

nja pomenila za Arclin mnogo. Lepa, bistra voda, z umirjenim tekom v strugi, obdana mestoma z vrbari in pa povsod z bujnim zelenjem. Toda znala je biti drugačna. V veliki poplavi 1954. leta ni prizanašala nikomur in

Franc Novak: »Nekaj malega pa je le še ostalo od našega mlina. Moral se je umakniti...«

vorimo. Pred mlinom je bilo toliko vreč, da se jih je človek komaj izogibal. Kmetje so prihajali iz Smartnega, Trnovelj, Kunigunde. Pripeljali so se zjutraj, prinesli s seboj hrano in pijačo, pa so si krajšali dan, medtem ko

mu je — še spečemu porinil v roke metlo. Karl se je zdramil, na vsem lepem vstal in pri pričel s pometanjem mlina. Vsi opazovalci so seveda planili v kohot, Karl pa je ne da bi se zmenil zanje, pometal naprej z